

LIGJ
Nr.9087, datë 19.6.2003

KODI ZGJEDHOR I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Në mbështetje të neneve 81 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e një grupi deputetësh,

K U V E N D I
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

PJESA E PARË
PËRKUFIZIME DHE PARIME

Neni 1
Qëllimi i këtij Kodi

Ky Kod ka për qëllim përcaktimin e rregullave:

- a) për votimin për zgjedhjet për Kuvendin, për organet e qeverisjes vendore dhe në referendum;
- b) për organizimin dhe funksionimin e komisioneve të zgjedhjeve;
- c) për përgatitjen dhe rishikimin e listave të zgjedhësve;
- ç) për caktimin e zonave zgjedhore;
- d) për regjistrimin e subjekteve zgjedhore dhe financimin e tyre;
- dh) për pasqyrimin e fushatave zgjedhore nga ana e mediave;
- e) për zhvillimin dhe vlefshmërinë e referendumeve;
- ë) për procedurat e votimit dhe të nxjerrjes së rezultateve të zgjedhjeve;
- f) për shkeljet penale dhe administrative të dispozitave të këtij Kodi.

Neni 2
Përkufizime

Për qëllimet e këtij Kodi:

1. “Data e zgjedhjeve” është data e votimit e caktuar me dekret të Presidentit të Republikës.
2. “Institucione të posaçme” janë burgjet, vendet e paraburgimit, si dhe spitalet ose institucionet e tjera shëndetësore, që pranojnë pacientë për më shumë se tri ditë.
3. “Kandidat” është një shtetas shqiptar, i regjistruar në komisionet e zgjedhjeve si kandidat për deputet ose për kryetar bashkie a komune, ose për këshillin e bashkisë a të komunës, në përputhje me këtë Kod, për të cilin do të votohet në zgjedhje.
4. “Kandidat i pavarur” është një kandidat për deputet ose për kryetar bashkie a komune, ose për këshillin e bashkisë a të komunës, që nuk mbështetet nga asnjë parti politike.
5. “Koalicion” është një grupim i dy ose më shumë partive politike të regjistruara në KQZ, të cilat paraqesin kandidat për deputet, kandidat për kryetar bashkie ose komune ose një listë shumemërore për zgjedhjet për Kuvendin ose këshillin e bashkisë a komunës.
6. “KQV” është Komisioni i Qendrës së Votimit.
7. “KQZ” është Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, i krijuar sipas nenit 154 të Kushtetutës.
8. “KZQV” është Komisioni i Zgjedhjeve për Qeverisjen Vendore.
9. “KZZ” është Komisioni i Zonës Zgjedhore.
10. “Listat e zgjedhësve” janë dokumente zyrtare të regjistrimit të zgjedhësve për çdo zonë të qendrës së votimit, të parashikuara në përputhje me këtë Kod.
11. “Listë shumemërore” është lista e kandidatëve të një partie politike ose koalicioni, e cila miratohet nga KQZ-ja dhe shërben për zgjedhjen e kandidatëve në sistemin proporcional.

12. “Listë shumemërore e përbashkët” është lista e kandidatëve të një koalicioni, i cili paraqitet si një subjekt i vetëm në fletën e votimit.

13. “Listë shumemërore e përbërë” e një koalicioni është lista shumemërore që përbëhet nga lista të veçanta të partive të koalicionit, të cilat paraqiten veçmas në fletën e votimit.

14. “Njësi zgjedhore” është një zonë zgjedhore ose një bashki a komunë në rastin e zgjedhjeve vendore.

15. “Parti politike” është një parti e regjistruar në përputhje me ligjin nr. 8580, datë 17.2.2000 “Për partitë politike”.

16. “Periudhë e zgjedhjeve” është periudha nga 30 ditë përpara datës së zgjedhjeve, deri në shpalljen përfundimtare të rezultateve të votimit.

17. “Përfaqësues i subjektit zgjedhor” është një person i autorizuar nga një kandidat ose parti politike e regjistruar, për të përfaqësuar interesat e tyre dhe për të marrë pjesë në mbledhjet e komisioneve zgjedhore, në emër dhe për llogari të kandidatit ose të partisë.

18. “Qendër votimi” është mjedisi i caktuar për zhvillimin e votimit, në përputhje me këtë Kod.

19. “Referendum kushtetues” është referendumi, që zhvillohet sipas pikës 4 ose 5 të nenit 177 të Kushtetutës.

20. “Referendum i përgjithshëm” është referendumi, që zhvillohet sipas nenit 150, 151 dhe 152 të Kushtetutës.

21. “Referendum vendor” është referendumi, që zhvillohet sipas pikës 4 të nenit 108 të Kushtetutës.

22. “Regjistri Kombëtar i Zgjedhësve” është një agregat i listave të zgjedhësve, të hartuara sipas rregullave përkatëse të këtij Kodi.

23. “Rishikimi i listave” është procesi i fshirjes ose i shtimit të emrave apo i ndryshimit të të dhënave në listat e zgjedhësve.

24. “Student” është çdo zgjedhës i regjistruar si student me shkëputje nga puna në një program arsimimi ose kualifikimi profesional në Shqipëri për jo më pak se tre muaj, vendqëndrimi i të cilit, për qëllimin e edukimit ose të kualifikimit, është i ndryshëm nga vendbanimi i tij.

25. “Subjekte zgjedhore” janë partitë politike, koalicionet e regjistruara në KQZ, kandidatët e tyre, si dhe kandidatët e pavarur të regjistruar në KZZ ose KZQV.

26. “Vendbanim” është vendi ku zgjedhësi është regjistruar në regjistrin e gjendjes civile, sipas nenit 12 të Kodit Civil.

27. “Vendqëndrim” është vendi brenda territorit të Republikës së Shqipërisë, ku zgjedhësi ndodhet përkohësisht, në kuptim të nenit 14 të Kodit Civil.

28. “Zgjedhës” është çdo shtetas shqiptar me të drejtë vote.

29. “Zgjedhës në Forcat e Armatosura ose në Forcat e Rendit” janë të gjithë zgjedhësit, që shërbejnë në Forcat e Armatosura ose në Forcat e Rendit, me vendqëndrim në një repart ushtarak ose të rendit.

30. “Zgjedhje” janë votimet për Kuvendin, për organet përfaqësuese të qeverisjes vendore ose në referendum.

31. “Zgjedhje të pjesshme” janë votimet për të plotësuar vendin e kandidatit të pavarur të zgjedhur në një zonë njëemërore ose vendin e kryetarit të bashkisë a të komunës, si dhe për zgjedhjen e një këshilli të ri vendor në rast shpërndarjeje.

32. “Zonë e qendrës së votimit” është një zonë gjeografike brenda territorit të një bashkie, komune ose zone zgjedhore, e përcaktuar në përputhje me këtë Kod.

33. “Zonë zgjedhore” është një nga 100 ndarjet gjeografike të territorit të Republikës së Shqipërisë, e përcaktuar në përputhje me Kushtetutën, si dhe me rregullat e këtij Kodi, në të cilën votohet për zgjedhjen e një deputeti.

34. “Rezultati përfundimtar i zgjedhjeve” është rezultati i shpallur nga KQZ-ja dhe që përfshin:

a) rezultatin e votimit për kandidatët për deputetë, kryetarë bashkie dhe komune, të cilët janë zgjedhur në mënyrë të drejtpërdrejtë në njësitë zgjedhore përkatëse;

b) numrin e vendeve të fituara nga çdo parti politike ose koalicion, pas llogaritjeve të parashikuara në këtë Kod;

c) rezultatin e votimit në referendum, sipas dispozitave të pjesës së nëntë të këtij Kodi.

Neni 3
Parime të përgjithshme

1. Zgjedhjet bëhen me votim të lirë, të fshehtë dhe të drejtpërdrejtë, sipas rregullave të parashikuara në këtë Kod.
2. Çdo shtetas shqiptar, pa dallim race, etnie, gjinie, gjuhe, bindjeje politike, besimi ose gjendjeje ekonomike, ka të drejtë të zgjedhë dhe të zgjidhet në përputhje me rregullat e parashikuara në këtë Kod.
3. Zgjedhësit ushtrojnë lirisht të drejtën e votës, në përputhje me rregullat e parashikuara në këtë Kod.
4. Zgjedhësit janë të barabartë në ushtrimin e të drejtës për të zgjedhur dhe për t'u zgjedhur.
5. Ndarja e zonave zgjedhore bëhet duke përfshirë në secilën prej tyre një numër afërsisht të barabartë zgjedhësish.
6. Çdo zgjedhës ka të drejtën vetëm të një vote për zgjedhjen e një subjekti zgjedhor ose të një alternative referendare, sipas rregullave të parashikuara në këtë Kod.
7. Subjektet zgjedhore janë të lira të bëjnë propagandë zgjedhore në çdo mënyrë të ligjshme.
8. Komisionet zgjedhore, të parashikuara në këtë Kod, i përmbushin funksionet e tyre në mënyrë të paanshme dhe transparente.
9. Ministrinë dhe institucionet e tjera të administratës publike janë të detyruara të garantojnë moscenimin e parimeve të përgjithshme të përcaktuara në këtë nen, si dhe të marrin të gjitha masat e nevojshme me qëllim që të mos dëmtohet ose pengohet nga veprimtaria e tyre administrimi dhe zhvillimi i zgjedhjeve të lira, të drejta, demokratike dhe transparente.

Neni 4
Subjektet e parimit të moscenimit të zgjedhjeve

Parimi i moscenimit të zgjedhjeve zbatohet për të gjitha nivelet e institucioneve të administratës publike në nivel qendror dhe vendor. Këtij parimi i nënshtrohen të gjithë nëpunësit ose funksionarët politikë gjatë veprimtarisë së tyre, në emër dhe për llogari të institucionit.

Neni 5
Ndalimi i përdorimit të burimeve në mbështetje të kandidatëve, partive politike ose koalicioneve

1. Me përjashtim të rasteve të parashikuara me ligj, nuk mund të përdoren ose të vihen në mbështetje të kandidatëve, të partive politike ose të koalicioneve në zgjedhje, burime të ministrave ose të institucioneve të tjera të administratës publike në nivel qendror ose vendor.
2. Në kuptim të këtij neni, “burime” quhen asetet e luajtshme dhe të paluajtshme të parashikuara në nenin 142 të Kodit Civil, si dhe çdo burim njerëzor i institucionit. Me “burime njerëzore” kuptohet përdorimi i administratës së institucionit brenda orarit të punës për qëllime zgjedhore. Edhe marrja në punë, pushimi nga puna, lirimi, lëvizja dhe transferimi në detyrë, me përjashtim të rasteve të motivuara, konsiderohen veprimtari të institucionit të administratës publike.

Neni 6
Emërimi dhe detyrat e nëpunësit ndërlidhës

1. Aparati i Këshillit të Ministrave dhe i Kryeministrit, të gjitha ministrinë, prefekturat dhe bashkitë janë të detyruara të caktojnë nëpunës ndërlidhës, përgjegjës për shkëmbimin e informacionit me KQZ-në, për veprimtaritë që kanë lidhje me administrimin ose zhvillimin e zgjedhjeve të lira, të drejta dhe demokratike, jo më vonë se 24 orë pas caktimit të datës së zgjedhjeve.
2. Për emërimin e nëpunësit ndërlidhës i dërgohet njëkohësisht njoftim me shkrim KQZ-së, në të cilin përfshihet emri i nëpunësit, detyra ose titulli që mban, adresa e punës, si dhe numrat e telefonit dhe faksit. Në rast se ndonjëri nga këto institucione nuk cakton nëpunësin e vet ndërlidhës, në përputhje me kërkesat dhe brenda afatit të përcaktuar në këtë nen, atëherë titullari i institucionit përkatës konsiderohet se ka marrë përsipër funksionin e nëpunësit ndërlidhës.

3. Nëpunësi ndërlidhës ka për detyrë t'i paraqesë KQZ-së informacion të plotë me shkrim për urdhrat e titullarit për çdo veprimtari që mund të ndikojë ose dëmtojë administrimin ose zhvillimin e zgjedhjeve të lira, të drejta, demokratike dhe transparente. Ky informacion i jepet me shkrim KQZ-së jo më vonë se 10 ditë përpara datës së përcaktuar për fillimin e veprimtarisë.

4. Nëpunësit ndërlidhës i jepet akses i informacionit në nivelet më të larta të institucionit të vet, me qëllim shkëmbimin e informacionit me KQZ-në.

5. Në rast se KQZ-ja vlerëson se veprimtaria e institucionit mund të dëmtojë ose të pengojë administrimin ose zhvillimin e zgjedhjeve të lira, të drejta, demokratike dhe transparente, atëherë KQZ-ja informon me shkrim nëpunësin ndërlidhës të institucionit përkatës jo më vonë se 5 ditë përpara datës së përcaktuar për fillimin e veprimtarisë.

Neni 7

Caktimi i datës së zgjedhjeve

1. Data e zgjedhjeve caktohet me dekret nga Presidenti i Republikës, sipas rregullave të parashikuara në nenet 65, 109, 115, 151 pika 3, 152 pika 3 dhe 170 pika 6 të Kushtetutës.

2. Për efekt të zbatimit të këtij Kodi, mandati i Kuvendit mbaron në të njëjtën datë të të njëjtit muaj të vitit të katërt pas datës së mbledhjes së parë të tij. Mandati i organeve të qeverisjes vendore mbaron në të njëjtën datë të të njëjtit muaj të vitit të tretë pas datës së shpalljes me vendim të KQZ-së në shkallë vendi të rezultateve të zgjedhjeve për organet e qeverisjes vendore.

3. Presidenti i Republikës cakton datën e zgjedhjeve të përgjithshme jo më vonë se 75 ditë para mbarimit të mandatit të Kuvendit. Me vendim të Kuvendit, mbyllja e legjislaturës dhe shpërndarja e tij bëhen jo më shpejt se 45 ditë para datës së caktuar për zgjedhjet dhe jo më vonë se 3 ditë para kësaj date.

4. Në zbatim të nenit 87 të Kushtetutës, Presidenti i Republikës cakton datën e zgjedhjeve jo më vonë se 10 ditë pas shpërndarjes së Kuvendit. Kuvendi shpërndahet vetiu ditën e votimit të pestë kur nuk arrin të zgjedhë Presidentin e ri, sipas paragrafit 7 të nenit 87 të Kushtetutës.

5. Në zbatim të paragrafit 4 të nenit 96 të Kushtetutës, kur Kuvendi nuk arrin të zgjedhë Kryeministrin e ri, jo më vonë se 24 orë pas votimit të parashikuar në pikën 3 të po atij neni, Presidenti i Republikës dekreton shpërndarjen e Kuvendit. Presidenti cakton datën e zgjedhjeve jo më vonë se 10 ditë pas shpërndarjes së Kuvendit. Zgjedhjet zhvillohen brenda 60 ditëve nga shpërndarja e Kuvendit.

6. Kur për shkaqe të tjera nga ato të përmendura në pikat 3, 4 dhe 5 të këtij neni Kuvendi vetëshpërndahet, atëherë Presidenti i Republikës cakton datën e zgjedhjeve jo më vonë se 10 ditë pas shpërndarjes së tij. Kuvendi shpërndahet në ditën e votimit të tij për vetëshpërndarje. Zgjedhjet zhvillohen brenda 60 ditëve nga shpërndarja e Kuvendit.

7. Në çdo rast zgjedhjet për Kuvendin zhvillohen në të dielën më të afërt me ditën e dyzet e pestë pas datës së dekretit për caktimin e datës së zgjedhjeve.

8. Zgjedhjet për organet e qeverisjes vendore zhvillohen 60 deri 30 ditë para mbarimit të mandatit të organeve vendore ekzistuese ose jo më vonë se 45 ditë pas shpërndarjes ose shkarkimit të tyre. Në rast ankimi të organit të shpërndarë ose të shkarkuar, Presidenti i Republikës cakton datën e zgjedhjeve jo më vonë se 45 ditë pas vendimit të Gjykatës Kushtetuese. Në rast të mosushtrimit të së drejtës së ankimit nga organet e qeverisjes vendore të shpërndarë ose të shkarkuar, Presidenti i Republikës cakton datën e zgjedhjeve jo më vonë se 30 ditë pas mbarimit të afatit të ankimit, të parashikuar në nenin 115 pika 3 të Kushtetutës. Afatet e tjera zbatohen për analogji.

9. Dekreti i Presidentit për caktimin e datës së zgjedhjeve përmban datën dhe llojin e zgjedhjeve.

Neni 8

Orari i votimit

1. Kur data e zgjedhjeve caktohet ndërmjet 31 marsit dhe 15 tetorit, qendrat e votimit hapen në orën 700 dhe mbyllen në orën 1900.

2. Kur data e zgjedhjeve caktohet ndërmjet 16 tetorit dhe 30 marsit, qendrat e votimit hapen në orën 700 dhe mbyllen në orën 1800.

3. Askush nuk mund të votojë pas orës së mbylljes të qendrave të votimit, me përjashtim të

zgjedhësve që presin për të votuar në kohën e mbylljes.

PJESA E DYTË
ZGJEDHËSIT, SUBJEKTET ZGJEDHORE DHE VËZHGUESIT

KREU I
ZGJEDHËSIT

Neni 9

Kushtet për të qenë zgjedhës

1. Çdo shtetas shqiptar që ka mbushur moshën 18 vjeç në datën e zgjedhjeve ose para saj dhe që plotëson kushtet e parashikuara në këtë Kod, ka të drejtë të votojë për zgjedhjet për Kuvendin, për organet e qeverisjes vendore dhe në referendume.

2. Përjashtohen nga e drejta për të zgjedhur shtetasit e shpallur me vendim gjyqësor të formës së prerë, si të pazotë për të vepruar për shkak të paaftësisë mendore.

Neni 10

Vendi i votimit të zgjedhësve

Zgjedhësit votojnë në qendrën e votimit në zonën e së cilës ata janë regjistruar në listën e zgjedhësve.

Neni 11

Zgjedhësit që banojnë në një shtet tjetër

Zgjedhësit që banojnë në një shtet tjetër kanë të drejtë të votojnë vetëm në territorin e Republikës së Shqipërisë, sipas procedurave të parashikuara në këtë Kod.

Neni 12

Zgjedhësit që ndodhen në vende të posaçme

Zgjedhësit, që në datën e zgjedhjeve ndodhen në institucione të posaçme ose në reparte ushtarake apo të rendit, si dhe studentët, votojnë sipas rregullave të parashikuara në këtë Kod.

KREU II
KANDIDATËT

Neni 13

Kushtet për të qenë kandidat

1. Kandidati për deputet, përveç kushteve për të qenë zgjedhës, duhet të plotësojë edhe kushtet e pikës 3 të nenit 45 dhe nenit 69 të Kushtetutës.

2. Kandidati për organet e qeverisjes vendore, përveç kushteve të parashikuara në nenin 45 të Kushtetutës, duhet të jetë shtetas me vendbanim në njësinë përkatëse të qeverisjes vendore. Kandidati për organet e qeverisjes vendore nuk mund të jetë deputet në Kuvend ose kandidat për deputet.

3. Kandidatët e listave të partive, të depozituara në komisionet e zgjedhjeve, duhet të plotësojnë kushtet e parashikuara në pikat 1 dhe 2 të këtij neni.

Neni 14

Plotësimi i vendeve vakante në organet e zgjedhura

1. Kur vendi i deputetit në Kuvend mbetet vakant, ai plotësohet me një anëtar të ri.

2. Kur mandati i një deputeti të zgjedhur nga lista shumemërore e një subjekti zgjedhor mbaron në mënyrë të parakohshme, vendi i tij plotësohet nga kandidati i radhës në listë.

3. Kur mandati i një deputeti të zgjedhur në një zonë zgjedhore njëemërore mbaron në mënyrë të parakohshme, vendi i tij plotësohet nga kandidati i radhës i listës shumemërore të subjektit zgjedhor përkatës. Në rast se mbaron në mënyrë të parakohshme mandati i një deputeti të pavarur, vendi i tij plotësohet nga një deputet i ri i zgjedhur nga zgjedhësit e së njëjtës zonë zgjedhore. Në këtë rast Presidenti i Republikës, mbi bazën e njoftimit të menjëhershëm të Kryetarit të Kuvendit, cakton me dekret datën e zgjedhjeve të pjesshme në atë zonë, jo më vonë se 45 ditë nga marrja e njoftimit. Deputeti i zgjedhur për plotësimin e vendit vakant qëndron deri në fund të mandatit të deputetit të larguar.

4. Kur vendi i kryetarit të bashkisë ose komunës mbetet vakant, brenda dy javëve Këshilli i Ministrave njofton Presidentin e Republikës. Presidenti i Republikës cakton datën e zgjedhjeve të pjesshme për zgjedhjen e kryetarit të ri të bashkisë ose komunës, brenda 45 ditëve nga data e njoftimit. Kur vendi i këshilltarit në këshillat e bashkisë ose të komunës mbetet vakant, ai plotësohet nga kandidati i radhës së listës shumemërore përkatëse.

5. Në qoftë se vendi i kryetarit të bashkisë ose komunës mbetet vakant gjatë 6 muajve të fundit të mandatit të tij, këshilli përkatës zgjedh nga radhët e veta një kryetar të ri, i cili qëndron në detyrë deri në fund të mandatit.

6. Zgjedhjet e pjesshme zhvillohen sipas së njëjtës procedurë si zgjedhjet e përgjithshme.

KREU III PARTITË POLITIKE

Neni 15

Regjistrimi i partive politike

1. Çdo parti politike që paraqet kandidatë për deputetë, kandidatë për kryetarë bashkie ose komune apo për këshilltarë në këshillin e bashkisë ose të komunës, në përputhje me procedurat e parashikuara në këtë Kod, regjistrohet në KQZ si subjekt zgjedhor jo më vonë se 40 ditë para datës së zgjedhjeve. Partitë politike ose koalicionet, partitë anëtare të të cilave kanë fituar së bashku më shumë se 20 për qind të votave në zgjedhjet e përgjithshme pararendëse janë të detyruara të paraqesin kandidatë në 100 zonat zgjedhore.

2. Për t'u regjistruar pranë KQZ-së, një parti politike duhet të paraqesë:

- a) vërtetimin që partia është regjistruar në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Tiranë;
- b) emrin, mbiemrin dhe adresën e kryetarit të partisë, i cili është personi i autorizuar për të paraqitur kandidatët;
- c) emrin zyrtar, shkronjat nistore dhe adresën e partisë;
- ç) kopjen e vulës së partisë;
- d) emrin dhe adresën e financierit të partisë;
- e) emrin dhe adresën e personit përgjegjës për komunikimin me KQZ-në.

Neni 16

Koalicionet zgjedhore

1. Dy ose më shumë parti politike të regjistruara në KQZ, sipas nenit 15 të këtij Kodi, mund të regjistrohen në KQZ si koalicion zgjedhor, duke paraqitur 35 ditë përpara datës së zgjedhjeve, marrëveshjen përkatëse të koalicionit. Marrëveshja duhet të përcaktojë nëse partitë përbërëse të koalicionit do të paraqiten në votimin proporcional veçmas, ose koalicioni do të paraqitet si subjekt i vetëm.

2. Brenda afatit të parashikuar në nenin 78 të këtij Kodi, koalicionet e regjistruara depozitojnë në KQZ listat shumemërore, në përputhje me nenet 84 dhe 85 të këtij Kodi.

3. Marrëveshjet e koalicionit zbatohen drejtpërdrejt nga KQZ-ja kur ato përmbajnë:

- a) datën e krijimit, të dhënat mbi përbërjen dhe emërtimin e koalicionit;
- b) listën shumemërore të përbërë kur partitë e koalicionit paraqiten veçmas në fletën e votimit, ose listën shumemërore të përbashkët kur koalicioni paraqitet si subjekt i vetëm;
- c) formulën e shpërndarjes së votave midis partive anëtare të koalicionit, në rastet kur koalicioni paraqitet në fletën e votimit si subjekt i vetëm zgjedhor. Formula e shpërndarjes së votave

nuk është e vlefshme për përlllogaritjen e mandateve plotësuese të koalicionit.

4. Partitë politike nuk mund të marrin pjesë në më shumë se një koalicion.

Neni 17

Identifikimi i subjekteve zgjedhore

Nëse dy parti politike ose koalicione kanë emër, shkronja nistore ose emblemë të njëjtë apo të ngjashme në atë masë sa që mund të shkaktojë konfuzion ose lajthim të votuesve, atëherë KQZ-ja vendos cila parti ose cili koalicion ka të drejtë të përdorë emrin, shkronjën nistore ose emblemën përkatëse për qëllime zgjedhore, duke marrë në konsideratë datën e themelimit ligjor të partive ose datën e regjistrimit të parë të koalicionit në KQZ. Për të përcaktuar datën e parë të regjistrimit të koalicioneve, KQZ-ja i referohet edhe zgjedhjeve të mëparshme.

KREU IV VËZHguesIT

Neni 18

E drejta për të caktuar vëzhgues

1. Organizatat joqeveritare shqiptare dhe të huaja, si dhe organizatat ndërkombëtare të specializuara dhe të angazhuara për mbrojtjen e të drejtave të njeriut, përfaqësuesit e shteteve të huaja dhe të medias kanë të drejtë të dërgojnë vëzhgues në zgjedhje.

2. Akreditimi bëhet mbi bazën e të dhënave individuale për çdo vëzhgues dhe për një territor zgjedhor, i cili mund të përfshijë një ose më shumë qendra votimi, ose një a më shumë njësi zgjedhore. Një organizatë nuk mund të ketë në të njëjtën kohë më shumë se dy vëzhgues në një qendër votimi.

3. Çdo shtetas shqiptar ose i huaj që plotëson moshën dhe kushtet për të qenë zgjedhës dhe që propozohet nga një subjekt i parashikuar në pikën 1 të këtij neni, ka të drejtë të jetë vëzhgues.

4. Kërkesat e vëzhguesve shqiptarë për akreditim i paraqiten KQZ-së jo më vonë se 15 ditë para datës së zgjedhjeve. KQZ-ja miraton kërkesat jo më vonë se 5 ditë nga paraqitja e tyre. Ndaj refuzimit ose mosdhënies së akreditimit mund të bëhet ankim, sipas procedurave të këtij Kodi. Kërkesat e vëzhguesve të huaj paraqiten jo më vonë se 48 orë para datës së zgjedhjeve.

Neni 19

Të drejtat dhe detyrat e vëzhguesve

1. Gjatë kryerjes së detyrave të tyre, vëzhguesit kanë këto të drejta:

a) të vëzhgojnë pa pengesë të gjitha aspektet e përgatitjes dhe zhvillimit të zgjedhjeve;
b) të paraqesin vërejtje me shkrim para komisioneve të zgjedhjeve për çdo lloj parregullsie që vërejnë;

c) të shohin ose të këqyrin dokumentacionin ose materialet e procesit zgjedhor.

2. Vëzhguesit kanë këto detyra:

a) të respektojnë kërkesat e këtij Kodi dhe udhëzimet e KQZ-së për vëzhgimin e zgjedhjeve;
b) të veprojnë në mënyrë të paanshme dhe të mos bëjnë propagandë për asnjë kandidat, parti, koalicion ose alternativë referendare në qendrat e votimit ose në vende të tjera të ndaluara sipas këtij Kodi;

c) të paraqiten para komisioneve të zgjedhjeve me autorizimin e lëshuar nga KQZ-ja, si dhe me një dokument identifikimi të pranuar nga KQZ-ja;

ç) të mos mbajnë shenja dalluese që shërbejnë si mjete propagande ose që mund të ndikojnë mbi vullnetin e zgjedhësit;

d) të mos dhunojnë të drejtën e votuesit për të votuar në fshehtësi dhe të mos pengojnë procesin e votimit dhe administrimit të zgjedhjeve.

PJESA E TRETË ORGANIZIMI DHE FUNKSIONIMI I KQZ-SË

KREU I
KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE (KQZ)

Neni 20

Kriteret për anëtarë të KQZ-së

1. Anëtar i KQZ-së mund të zgjidhet çdo shtetas shqiptar me të drejtë vote dhe që plotëson kërkesat e këtij neni.
2. Anëtar i KQZ-së duhet të plotësojë këto kushte:
 - a) të ketë arsimin e lartë;
 - b) të mos jetë dënuar me vendim penal të formës së prerë;
 - c) të mos ketë qenë anëtar i organeve drejtuese të ndonjë partie politike, në nivel qendror dhe vendor gjatë 5 viteve të fundit;
 - ç) të mos ketë qenë punonjës i Shërbimit Informativ Shtetëror ose i Policisë së Shtetit në 5 vitet e fundit;
 - d) të mos jetë larguar nga administrata publike për shkelje të ligjit.
3. Anëtar i KQZ-së duhet të ketë përvojë pune jo më pak se 5 vjet:
 - a) në fushën e së drejtës;
 - b) në administratën publike ose zgjedhore;
 - c) në shoqata dhe organizata jofitimprurëse që veprojnë në fushën e mbrojtjes së të drejtave të njeriut;
 - ç) në fushën e marrëdhënieve publike;
 - d) në fushën e statistikave;
 - dh) në fushën e shkencave politike.

Neni 21

Parime të përgjithshme për zgjedhjen e anëtarëve të KQZ-së

1. Anëtarët e KQZ-së zgjidhen sipas nenit 154 të Kushtetutës. Anëtarët e KQZ-së kolegialisht duhet të përmbushin në çdo kohë kërkesat e nenit 20 të këtij Kodi.
2. Anëtarët e KQZ-së kanë mandat 7-vjeçar dhe mund të rizgjidhen vetëm një herë.
3. Fillimi dhe mbarimi i mandatit të anëtarit të KQZ-së përcaktohet në këtë Kod.
4. Anëtarësia në KQZ nuk pajtohet me asnjë veprimtari tjetër shtetërore ose politike.

Neni 22

Zgjedhja e anëtarëve të KQZ-së

1. Kuvendi i Shqipërisë zgjedh dy anëtarë të KQZ-së në bazë të propozimeve respektive nga spektri i majtë dhe i djathtë i përbërjes politike të tij, përjashtuar partinë më të madhe të secilit spektër politik. Numri i kandidaturave që i paraqiten Kuvendit të Shqipërisë nuk është më i madh se dy për secilin vend vakant. Kandidaturat brenda grupimeve përzgjidhen me konsensus ose sipas numrit të votave mbështetëse të deputetëve që i përkasin të njëjtit spektër të propozuesit, përjashtuar partinë më të madhe të spektrit përkatës. Një deputet nuk duhet të mbështesë më shumë se një listë kandidaturash. Kandidaturat e propozuara i paraqiten Kuvendit nga Kryetari i tij.
2. Presidenti i Republikës emëron dy anëtarë të KQZ-së, në bazë të propozimeve respektive të dy partive më të mëdha të pozitës dhe opozitës. Numri i kandidaturave të propozuara nuk është më i madh se dy për secilin vend në KQZ.
3. Këshilli i Lartë i Drejtësisë zgjedh tre anëtarë të KQZ-së, sipas kësaj procedure:
 - a) dy anëtarë të KQZ-së miratohen me nga dy kandidatura të propozuara respektivisht nga dy partitë më të mëdha;
 - b) për kandidatin e tretë Këshilli i Lartë i Drejtësisë ndjek këtë procedurë: Dy grupet më të mëdha parlamentare propozojnë nga katër kandidatura me profesionin jurist. Secili prej grupeve parlamentare përzgjedh dy nga katër kandidaturat e grupit tjetër. Katër kandidaturat e përzgjedhura i paraqiten Këshillit të Lartë të Drejtësisë për votim jo më vonë se 48 orë nga depozitimi i tyre.
 - c) Këshilli i Lartë i Drejtësisë vendos me dy të tretat e votave të të gjithë anëtarëve të tij;
 - ç) nëse asnjë kandidat nuk arrin shumicën e kërkuar, zhvillohet raundi i dytë në të njëjtën ditë

midis dy kandidatëve që marrin më shumë vota në raundin e parë.

Nëse edhe në raundin e dytë asnjë kandidat nuk merr dy të tretat e votave të të gjithë anëtarëve të Këshillit të Lartë të Drejtësisë, zhvillohet raundi i tretë në të njëjtën ditë midis dy kandidatëve të raundit të dytë. Në raundin e tretë fiton kandidati që merr 50 për qind plus 1 të votave të të gjithë anëtarëve të Këshillit të Lartë të Drejtësisë.

Neni 23

Imuniteti, të drejtat dhe detyrat e anëtarit të KQZ-së

1. Anëtari i KQZ-së mund të ndiqet penalisht vetëm me miratimin e Kuvendit.
2. Anëtari i KQZ-së mund të ndalohet ose arrestohet vetëm në qoftë se kapet në kryerje e sipër të një krimi ose menjëherë pas kryerjes së tij. Organi kompetent njofton menjëherë Gjykatën Kushtetuese. Kur Gjykata Kushtetuese nuk jep pëlqimin brenda 24 orëve për dërgimin në gjykatë të anëtarit të KQZ-së të arrestuar, organi kompetent është i detyruar ta lirojë atë.
3. Paga dhe privilegjet e anëtarit të KQZ-së janë të njëjta me pagën dhe privilegjet e gjyqtarit të Gjykatës së Lartë. Paga e Kryetarit dhe e Zëvendëskryetarit është 10 për qind më e lartë se paga e anëtarit të KQZ-së.
4. Anëtari i KQZ-së ushtron funksionin në mënyrë të pavarur dhe voton lirisht në përputhje me bindjen e tij.
5. Anëtari i KQZ-së duhet të marrë pjesë në mbledhjet e KQZ-së dhe të paraqitet në detyrë çdo ditë.
6. Anëtari i KQZ-së mund të votojë vetëm “pro” ose “kundër” dhe nuk mund të abstenojë.
7. Anëtari i KQZ-së është i detyruar të njohë, të respektojë dhe të zbatojë vendimet, udhëzimet dhe aktet e tjera të KQZ-së kudo dhe në çdo rrethanë.

Neni 24

Shkarkimi i anëtarit të KQZ-së

1. Anëtari i KQZ-së mund të shkarkohet në këto raste:
 - a) për shkelje të Kushtetutës;
 - b) për paafësi mendore ose fizike që pengojnë në kryerjen e detyrës;
 - c) për sjellje dhe akte që diskreditojnë rëndë pozitën dhe figurën e anëtarit të KQZ-së;
 - ç) kur dënohet me vendim gjyqësor të formës së prerë për kryerjen e një krimi;
 - d) kur mungon pa shkaqe të arsyeshme në dy mbledhje radhazi të KQZ-së;
 - dh) kur nuk paraqitet në detyrë, pa shkaqe të arsyeshme, për më shumë se 2 ditë në periudhë zgjedhore;
 - e) kur nuk paraqitet në detyrë pa arsye për më shumë se 6 muaj;
 - ë) kur nuk plotëson kërkesat e nenit 20 të këtij Kodi lidhur me shtetësinë dhe vendbanimin.
2. Shkarkimi i anëtarit të KQZ-së mund të propozohet nga 33 deputetë ose nga KQZ-ja.
3. Anëtari i KQZ-së shkarkohet nga Kuvendi me dy të tretat e votave të të gjithë anëtarëve të tij.
4. Kundër vendimit të shkarkimit mund të bëhet ankim në Gjykatën Kushtetuese brenda 5 ditëve nga marrja e vendimit nga Kuvendi. Gjykata Kushtetuese merr vendim jo më vonë se 10 ditë nga paraqitja e ankimit.

Neni 25

Mbarimi i parakohshëm i mandatit të anëtarit të KQZ-së

1. Mandati i anëtarit të KQZ-së mbaron përpara kohe kur:
 - a) jep dorëheqjen;
 - b) shkarkohet nga detyra.
2. Në këto raste Kryetari i KQZ-së njofton jo më vonë se 24 orë organin që e ka zgjedhur. Organi kompetent përkatës, duhet të shpallë publikisht vendin vakant, pasi njoftohet nga Kryetari ose Zëvendëskryetari i KQZ-së, jo më vonë se 48 orë nga mbarimi i mandatit të anëtarit të KQZ-së të zgjedhur prej tij.

3. Anëtari i KQZ-së, i cili zëvendëson anëtarin e larguar sipas këtij neni, qëndron në detyrë për pjesën e mbetur të mandatit të lënë nga anëtari i larguar dhe mund të rizgjidhet vetëm për një mandat tjetër.

Neni 26

Përtëritja e përbërjes dhe zëvendësimi i anëtarëve të KQZ-së

1. Mandati i anëtarit të KQZ-së mbaron në të njëjtën datë të të njëjtit muaj të vitit të shtatë pas zgjedhjes së tij.

2. Anëtarët e rinj që zëvendësojnë anëtarët të cilëve mandati u mbaron, sipas pikës 1 të këtij neni dhe nenit 25 të këtij Kodi, zgjidhen jo më vonë se 30 ditë nga data e mbarimit të mandatit. Në periudhë zgjedhore zëvendësimi bëhet jo më vonë se 5 ditë nga data e mbarimit të mandatit.

Neni 27

Kryetari dhe Zëvendëskryetari i KQZ-së

1. Kryetari zgjidhet me votim të fshehtë nga KQZ-ja, sipas kësaj procedure:

- a) në 7 fletë votimi shkruhen emrat e të shtatë anëtarëve të KQZ-së;
- b) secili prej anëtarëve voton, duke bërë shënimin përkatës, për një nga emrat që janë në fletëvotim;
- c) anëtari që ka marrë 5 vota konsiderohet i zgjedhur Kryetar;
- ç) në rast se asnjë prej anëtarëve nuk ka fituar numrin e kërkuar të votave, bëhet një votim i dytë midis dy kandidatëve që kanë marrë më shumë vota;
- d) në rast se edhe në votimin e dytë asnjë prej kandidatëve nuk merr 5 vota, atëherë anëtari që ka marrë më shumë vota do të kryejë funksionet e Kryetarit për një periudhë jo më të gjatë se 6 muaj;

dh) në përfundim të kësaj periudhe bëhet një votim i ri. Në këtë votim anëtari i KQZ-së i zgjedhur si Kryetar duhet të marrë 5 vota. Në rast se asnjë prej kandidatëve nuk merr numrin e kërkuar të votave, bëhet një raund i dytë votimi ndërmjet anëtarëve që kanë marrë më shumë vota. Në raundin e dytë zgjidhet kryetar anëtari që ka marrë më shumë vota.

2. Kryetari i KQZ-së zgjidhet për një periudhë 3,5 vjet, me të drejtë rizgjedhjeje dhe përfshihet në mandatin si anëtar.

3. Zëvendëskryetari i KQZ-së zgjidhet me votim të fshehtë nga anëtarët e KQZ-së, të propozuar nga spektri i kundërt politik i Kryetarit dhe sipas kësaj procedure:

- a) në një fletë votimi shkruhen emrat e anëtarëve, sipas pikës 3 të këtij neni;
- b) secili prej anëtarëve voton, duke bërë shënimin përkatës, për një nga emrat që janë në fletëvotim;
- c) anëtari që ka marrë shumicën e votave të të gjithë anëtarëve zgjidhet Zëvendëskryetar i KQZ-së;
- ç) në rast se asnjë prej anëtarëve nuk ka marrë shumicën e kërkuar, bëhet një raund i dytë votimi ndërmjet dy anëtarëve që kanë marrë më shumë vota. Anëtari që merr më shumë vota në raundin e dytë zgjidhet Zëvendëskryetar i KQZ-së.

4. Zëvendëskryetari zgjidhet për një periudhë prej 3,5 vjet, me të drejtë rizgjedhjeje dhe përfshihet në mandatin si anëtar.

5. Mbledhja për zgjedhjen e Kryetarit kur mungon Zëvendëskryetari drejtohet nga anëtari më i vjetër në moshë i KQZ-së dhe procedura e zgjedhjes zhvillohet në prani të një noteri.

6. Kryetari dhe Zëvendëskryetari mund të shkarkohen me propozim të dy anëtarëve të KQZ-së dhe kur votojnë jo më pak se 5 anëtarë të KQZ-së. Votimi bëhet i fshehtë.

Neni 28

Të drejtat dhe detyrat e Kryetarit dhe Zëvendëskryetarit të KQZ-së

1. Kryetari i KQZ-së ka këto kompetenca:

- a) drejton mbledhjet e KQZ-së dhe mbikëqyr përgatitjen e materialeve që do të shqyrtohen në mbledhjen e KQZ-së;

b) me propozim të sekretarit të KQZ-së emëron dhe shkarkon nëpunësit e nivelit të lartë të administratës së KQZ-së dhe në bazë të vendimeve të KQZ-së emëron dhe shkarkon, me propozim të sekretarit të KQZ-së, personelin administrativ të përkohshëm;

c) nxjerr urdhra të brendshëm;

ç) drejton veprimtarinë e përditshme të KQZ-së;

d) përfaqëson KQZ-në në marrëdhënie me të tretët;

dh) zbaton detyra të tjera të parashikuara në këtë Kod.

2. Zëvendëskryetari i KQZ-së kryen detyrat e Kryetarit në mungesë të tij.

Neni 29

Kompetencat e KQZ-së

Në zbatim të nenit 153 të Kushtetutës, KQZ-ja kryen këto detyra:

1. Nxjerr, në bazë dhe për zbatim të ligjit dhe brenda sferës së juridiksionit të saj, vendime dhe udhëzime me fuqi juridike të përgjithshme në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë.

2. Merr vendime për njësimin e praktikave zgjedhore.

3. Drejton dhe kontrollon, nëpërmjet strukturave të saj, procesin parazgjedhor dhe atë zgjedhor.

4. Shpall me vendim rezultatin përfundimtar të zgjedhjeve në shkallë vendi, në bazë të rezultateve të shpalluara nga KZZ-ja, ose sipas rastit KZQV-ja, dhe pas përfundimit të shqyrtimit të ankimeve në gjykatë. Shpallja bëhet jo më vonë se tri ditë nga data kur KQZ-ja merr të gjitha të dhënat zyrtare nga komisionet zgjedhore dhe vendimet gjyqësore sipas këtij Kodi. Vendimi botohet në Fletoren Zyrtare jo më vonë se tri ditë nga data e marrjes së tij.

5. Shpall kandidatët fitues nga listat shumëmemërore për deputetë.

6. Nxjerr akte nënligjore për rregullimin e procesit të regjistrimit të votuesve, mbikëqyr këtë proces, kontrollon saktësinë e të dhënave dhe administron Regjistrin Kombëtar të Zgjedhësve, në përputhje me rregullat e këtij Kodi.

7. Zbaton programe për edukimin zgjedhor të shtetasve dhe për trajnimin e anëtarëve të komisioneve të zgjedhjeve.

8. Emëron dhe shkarkon, në përputhje me këtë Kod, anëtarët e KZZ-së, KZQV-së dhe i mbikëqyr ata në përmbushjen e detyrave të tyre.

9. Boton buletinin e zgjedhjeve, i cili përmban rezultatet e zgjedhjeve për çdo njësi zgjedhore dhe qendër votimi, si dhe raportin për shpenzimet zgjedhore.

10. Paraqet në Kuvend, brenda muajit shkurt të çdo viti, raportin vjetor për veprimtarinë e vitit të kaluar.

11. Përgatit projektbuxhetin vjetor, sipas ligjit përkatës, për funksionimin e institucionit dhe, pas miratimit me ligj të buxhetit, përcakton në mënyrë të përgjithshme strukturën e shpenzimeve buxhetore.

12. Përgatit projektbuxhetin për zgjedhjet e pritshme dhe administron fondet e vëna në dispozicion nga Buxheti i Shtetit dhe nga burime të tjera të ligjshme në shërbim të zgjedhjeve, duke marrë vendim për strukturën e shpenzimeve buxhetore dhe donacioneve të ndryshme për zgjedhjet.

13. Shqyrton dhe zgjidh ankesat e subjekteve zgjedhore për zhvillimin e procesit zgjedhor, në përputhje me rregullat e këtij Kodi.

14. Harton dhe shpërndan modelet për ankimet zgjedhore, përfshirë dhe ankimet në gjykata, në përputhje me rregullat e këtij Kodi.

15. Cakton masën e shpërblimit për anëtarët dhe përfaqësuesit pa të drejtë vote të komisioneve zgjedhore.

16. Vendos sanksione administrative kundër personave që kryejnë kundërvajtje administrative në lidhje me zgjedhjet, si dhe bën kallëzim penal për vepra penale në lidhje me zgjedhjet.

17. Miraton strukturën, organikën dhe strukturën e pagave të administratës së KQZ-së.

18. Në periudha të caktuara, mund të vendosë të marrë përkohësisht dhe jo me kohë të plotë pune punonjës të niveleve të ndryshme.

19. Miraton rregulloren për organizimin dhe funksionimin e saj.

20. Kryen detyra të tjera që burojnë nga ky Kod ose nga ligje të tjera.

Neni 30

Mbledhjet dhe vendimmarrja e KQZ-së

1. Mbledhjet e KQZ-së thirren nga Kryetari dhe Zëvendëskryetari ose nga së paku dy anëtarë. Në të gjitha rastet thirrja duhet të përmbajë dhe rendin e ditës.
2. Njoftimi për mbledhjen së bashku me rendin e ditës, botohet në jo më pak se dy gazeta me tirazhin më të madh dhe shpallet publikisht në hyrje të selisë së KQZ-së.
3. Në periudhë zgjedhore dhe deri në shpalljen e rezultatit përfundimtar, KQZ-ja qëndron e mbledhur sipas një orari të përcaktuar dhe të shpallur publikisht.
4. Mbledhjet e KQZ-së janë të vlefshme kur marrin pjesë jo më pak se 4 anëtarë të KQZ-së.
5. Aktet normative, regjistrimi i kandidatëve dhe subjekteve, shpallja e rezultateve dhe fituesve, si dhe vendimet lidhur me ankimet për shpalljen e rezultateve miratohen kur votojnë "pro" jo më pak se 5 anëtarë të KQZ-së. Vendimet e tjera merren me shumicë të thjeshtë të votave.
- Vendimet nënshkruhen domosdoshmërisht nga Kryetari dhe Zëvendëskryetari, si dhe të gjithë anëtarët që dëshirojnë. Vendimet shoqërohen me mendimin e pakicës.
6. Mbledhjet drejtohen nga Kryetari i KQZ-së.
7. Në mbledhje të KQZ-së kanë të drejtë të diskutojnë dhe të japin mendime dhe propozime vetëm anëtarët e KQZ-së, përfaqësuesit e partive politike në KQZ, dhe me leje të KQZ-së edhe persona të tjerë, të cilët lidhen me përgatitjen dhe administrimin e zgjedhjeve.
8. Anëtarët në pakicë, jo më vonë se dy ditë nga marrja e vendimit, duhet të depozitojnë me shkrim mendimin e tyre të pakicës.
9. Kur për arsye të ndryshme mbledhja nuk mund të vazhdojë normalisht, Kryetari dhe Zëvendëskryetari kanë të drejtë të pezullojnë vazhdimin e saj deri në 24 orë.
10. Mbledhjet e KQZ-së janë publike, me përjashtim të rastit kur diskutohet për administratën e KQZ-së.

Neni 31

Aktet e KQZ-së dhe hyrja në fuqi e tyre

1. KQZ-ja, në bazë dhe për zbatim të ligjit, mund të nxjerrë vetëm këto akte:
 - a) vendime;
 - b) udhëzime.
2. Çdo akt normativ i KQZ-së votohet tri herë, sipas radhës së mëposhtme:
 - a) votohet në parim;
 - b) votohet nen për nen ose sipas rastit pjesë për pjesë;
 - c) në fund votohet në tërësi.
3. Aktet e KQZ-së me karakter normativ dhe vendimi për shpalljen e rezultatit përfundimtar të zgjedhjeve hyjnë në fuqi menjëherë dhe botohen në Fletore Zyrtare.

Neni 32

Sekretari dhe administrata e KQZ-së

1. Për funksionimin dhe përmbushjen e detyrave që burojnë nga Kushtetuta dhe ky Kod, KQZ-ja ka administratën e vet të përbërë me nëpunës të shërbimit civil.
2. Sekretari i KQZ-së është nëpunësi më i lartë civil në administratën e KQZ-së dhe emërohet me vendim të KQZ-së.
3. Sekretari i KQZ-së duhet të ketë përvojë pune jo më pak se 5 vjet në fushën e të drejtës ose të administratës publike.
4. Sekretari i KQZ-së kryen këto detyra:
 - a) është përgjegjës për funksionimin e administratës së KQZ-së;
 - b) merr masa për organizimin e mbledhjeve të KQZ-së, përgatit materialet përkatëse nën mbikëqyrjen e Kryetarit, si dhe bën njoftimet përkatëse;
 - c) merr masa për botimin e akteve të KQZ-së dhe bërjen publike të tyre;
 - ç) ndjek zbatimin e vendimeve dhe akteve të tjera juridike të KQZ-së;

- d) merr masa për krijimin e kushteve të punës të anëtarëve të KQZ-së;
- dh) ndjek zbatimin e buxhetit dhe merr masat përkatëse për të;
- e) kryen detyra të tjera të përcaktuara nga ky Kod.

Neni 33

Përfaqësuesit e partive politike në KQZ

1. Çdo parti politike ka të drejtë të caktojë vetëm një përfaqësues pranë KQZ-së.
2. Përfaqësuesit e partive politike në KQZ caktohen nga kryetari i partisë.
3. Përfaqësuesit e shtatë partive politike, të cilat kanë më shumë vende në Kuvend, janë me status të përhershëm pranë KQZ-së. Ata kanë të drejtë të marrin pjesë në gjitha mbledhjet që zhvillon KQZ-ja edhe jashtë periudhës zgjedhore.
4. Partitë e tjera politike kanë të drejtë të caktojnë jo më herët se 150 ditë dhe jo më vonë se 40 ditë para datës së zgjedhjeve dhe deri në shpalljen e rezultatit përfundimtar, përfaqësuesin e tyre të përkohshëm pranë KQZ-së.
5. Përfaqësuesit e partive politike nuk kanë të drejtë vote. Ata kanë të drejtë të marrin pjesë në mbledhjet e hapura të KQZ-së; të diskutojnë dhe të paraqesin propozime e kërkesa; të marrin kopje të akteve të KQZ-së; të kërkojnë informacion për të gjitha aspektet e veprimtarisë së KQZ-së dhe t'i vëzhgojnë ato.
6. Përfaqësuesit e partive politike janë të detyruar të respektojnë Rregulloren e KQZ-së dhe etikën e institucionit.

KREU II

KOMISIONET E ZONAVE ZGJEDHORE (KZZ)

Neni 34

Përbërja e KZZ-së

1. KZZ-ja përbëhet nga shtatë anëtarë, të cilët emërohen sipas procedurës së mëposhtme:
 - a) dy anëtarë propozohen nga partia kryesore qeverisëse, dy anëtarë propozohen nga partia kryesore e opozitës parlamentare dhe dy anëtarë propozohen përkatësisht nga partia e dytë e spektrit politik qeverisës dhe nga partia e dytë e spektrit politik opozitar;
 - b) anëtari i shtatë propozohet në gjysmën e KZZ-ve nga partia kryesore qeverisëse, kurse në gjysmën tjetër nga partia kryesore e opozitës parlamentare. KZZ-të respektive përcaktohen nga KQZ-ja, sipas kriterëve objektive të bazuara në:
 - i) përzgjedhjen rastësore;
 - ii) shpërndarjen e barabartë në territorin zgjedhor.
 - c) kryetari dhe zëvendëskryetari i KZZ-së zgjidhen nga KQZ-ja me propozim të KZZ-së. Në KZZ-të, ku anëtari i shtatë i përket partisë kryesore qeverisëse, kryetar zgjidhet njëri nga anëtarët e KZZ-së, përfaqësues i partisë kryesore qeverisëse, kurse në gjysmën tjetër, përfaqësues i partisë kryesore të opozitës parlamentare. Zëvendëskryetari është i përkatësisë politike të kundërt me kryetarin.
2. Sekretari i KZZ-së emërohet nga KQZ-ja, me propozim të KZZ-së, për një periudhë kohe që caktohet nga KQZ-ja. Sekretari i KZZ-së duhet të jetë jurist dhe ka statusin e anëtarit pa të drejtë vote të KZZ-së.
3. Anëtarët e KZZ-së nuk mund të jenë deputetë ose kandidatë për deputetë në Kuvend, në organet e zgjedhura të qeverisjes vendore ose anëtarë të më shumë se një KZZ-je. Anëtarët e KZZ-së nuk mund të jenë ushtarakë, punonjës të strukturave të Policisë së Shtetit ose të Shërbimit Informativ Shtetëror.
4. Anëtarët e KZZ-së duhet të jenë me arsim të lartë dhe nuk duhet të jenë dënuar për kryerjen e një krimi me vendim gjyqësor të formës së prerë.
5. Anëtarët e KZZ-së duhet të jenë me vendbanim ose vendqëndrim të regjistruar brenda njësisë zgjedhore përkatëse.
6. KZZ-ja është organ i përhershëm, por anëtarët e tij nuk punojnë me kohë të plotë. KQZ-ja

përcakton orarin e punës së anëtarëve të KZZ-së gjatë periudhës së zgjedhjeve dhe jashtë saj.

7. Çdo parti politike e regjistruar në KQZ si subjekt zgjedhor, e cila nuk ka anëtar në KZZ, sipas pikës 1 të këtij neni, ka të drejtë të caktojë një përfaqësues pa të drejtë vote në KZZ, pas caktimit të një kandidati për zonën njëemërore ose të kandidatëve të listës shumemërore.

8. Kandidatët e pavarur të zonës përkatëse kanë të drejtë të emërojnë nga një përfaqësues pa të drejtë vote në KZZ.

9. Në qoftë se një parti politike me anëtar në KZZ nuk cakton kandidat në atë zonë dhe nuk ka paraqitur listë shumemërore për zgjedhjet përkatëse, ajo parti e humbet vendin e saj në KZZ.

10. KZZ-ja ringrihet në përputhje me rezultatet e zgjedhjeve të fundit për Kuvendin jo më vonë se një muaj pas shpalljes së rezultateve përfundimtare të këtyre zgjedhjeve nga KQZ-ja.

11. Nëse KQZ-ja konstaton se kandidatët për anëtar KZZ-je janë në përputhje me kërkesat e këtij neni, merr vendim për emërimin e anëtarëve jo më vonë se 15 ditë nga paraqitja e propozimeve.

12. Nëse partitë politike të të dy grupimeve, që kanë të drejtë të paraqesin kandidatura për KZZ-të, nuk ushtrojnë këtë të drejtë në afatin e përcaktuar në pikën 10 të këtij neni, kjo e drejtë u kalon automatikisht partive që vijnë në radhë me numër vendesh në Kuvend pas të parave.

13. Kur vendi i një anëtari të KZZ-së mbetet vakant, ai plotësohet në përputhje me rregullat e parashikuara në këtë nen brenda 30 ditëve nga data e krijimit të vakancës. Gjatë periudhës së zgjedhjeve, vendet vakante plotësohen brenda 3 ditëve.

Neni 35

Përfaqësuesit pa të drejtë vote

1. Përfaqësuesit pa të drejtë vote në KZZ pajisen me autorizim nga partia ose kandidati i pavarur.

2. Përfaqësuesit në KZZ kanë të gjitha të drejtat që gëzojnë përfaqësuesit e partive në KQZ, sipas pikës 5 të nenit 33 të këtij Kodi.

Neni 36

Shkarkimi i anëtarëve të KZZ-së

Anëtarët e KZZ-së shkarkohen nga KQZ-ja kur nuk përmbushin detyrat e parashikuara në këtë Kod dhe në aktet normative të KQZ-së, si dhe për të njëjtat shkaqe që çojnë në shkarkimin e anëtarëve të KQZ-së.

Neni 37

Detyrat e KZZ-së

KZZ-ja përgjigjet për zhvillimin e zgjedhjeve për Kuvendin brenda zonës zgjedhore përkatëse dhe kryen këto detyra:

1. Përgjigjet për administrimin e zgjedhjeve në zonë, sipas dispozitave të këtij Kodi dhe akteve nënligjore të nxjerra nga KQZ-ja.

2. Cakton kufijtë e zonave të qendrave të votimit në bashkëpunim me organet e qeverisjes vendore dhe në përputhje me udhëzimet e KQZ-së.

3. Përcakton vendndodhjen e çdo qendre votimi dhe i cakton secilës prej tyre një numër.

4. Emëron kryetarin, zëvendëskryetarin dhe anëtarët e KQV-ve, sipas këtij Kodi.

5. Verifikon dokumentacionin e kandidatëve.

6. Shqyrton ankesat e subjekteve zgjedhore në lidhje me zhvillimin e zgjedhjeve në zonë, merr vendim për çështjet e kompetencës së vet dhe u përcjell organeve të tjera çështjet e kompetencës së tyre.

7. Shpall në një vend të dukshëm listat e zgjedhësve, dekretin për caktimin e datës së zgjedhjeve dhe të dhëna të tjera që lidhen me zhvillimin e zgjedhjeve në zonë.

8. Administron buxhetin e caktuar nga KQZ-ja për zgjedhjet në zonë.

9. Garanton shpërndarjen në kohë të materialeve të votimit.

10. Merr në dorëzim nga KQV-të materialet e votimit dhe kutitë e votimit.

11. Përgatit tabelën e rezultateve të zgjedhjeve në zonë dhe ia dërgon atë KQZ-së, së bashku

me materialet e tjera të nevojshme, në përputhje me nenin 110 të këtij Kodi.

12. Shpall rezultatet e zgjedhjeve në zonë dhe kandidatin fitues.

13. Administron zgjedhjet e pjesshme në zonë.

14. Organizon dhe bën rinumërimin e votave.

Neni 38

Mbledhjet dhe vendimet e KZZ-së

1. Mbledhjet e KZZ-së janë të hapura, përveç sa parashikohet në nenin 110 të këtij Kodi.

2. Vendimet e KZZ-së në lidhje me regjistrimin e kandidatëve, shpalljen e rezultateve dhe fituesit merren me dy të tretat e votave të të gjithë anëtarëve të KZZ-së. Vendimet e tjera merren me shumicën e votave, në prani të më shumë se gjysmës së të gjithë anëtarëve me të drejtë vote të KZZ-së.

3. Vendimet nënshkruhen domosdoshmërisht nga kryetari dhe zëvendëskryetari. Vendimet shoqërohen me mendimin e pakicës. Secili prej anëtarëve të komisionit, krahas nënshkrimit të tij në vendim, deklaron votën “pro” ose “kundër”.

4. Në rast se KZZ-ja nuk arrin të marrë vendim, çështja i dërgohet menjëherë për shqyrtim KQZ-së, vendimi i së cilës zbatohet nga KZZ-ja. KQZ-ja merr vendim në përputhje me nenin 30 pika 5 të këtij Kodi.

Neni 39

Veprimet e KZZ-së pas daljes së dekretit për caktimin e datës së zgjedhjeve të Kuvendit

Pas daljes së dekretit për caktimin e datës së zgjedhjeve, KZZ-ja e publikon atë menjëherë në shtypin dhe mediat elektronike vendore, në zyrat e bashkisë ose të komunës dhe në zyrat e gjendjes civile të zonës. Së bashku me dekretin, KZZ-ja publikon edhe vendndodhjen e të gjitha qendrave të votimit në zonë, orarin e votimit, emrat e të gjithë anëtarëve të KZZ-së dhe sekretarit të saj, adresën e zyrës së komisionit, numrin e telefonit dhe të faksit, si dhe një hartë të zonës zgjedhore me të gjitha qendrat e votimit. KZZ-ja publikon çdo dokumentacion tjetër që, në përputhje me këtë Kod dhe me udhëzimet e KQZ-së, duhet të bëhet publik.

KREU III

KOMISIONI I ZGJEDHJEVE PËR QEVERISJEN VENDORE (KZQV)

Neni 40

Përbërja e KZQV-së

1. KZQV-ja përbëhet nga shtatë anëtarë, të cilët emërohen sipas procedurës së mëposhtme:

a) dy anëtarë propozohen nga partia kryesore qeverisëse, dy anëtarë propozohen nga partia kryesore e opozitës parlamentare dhe dy anëtarë propozohen përkatësisht nga partia e dytë për nga numri i votave në zgjedhjet e fundit për qeverisjen vendore brenda spektrit politik qeverisëse, si dhe nga partia e dytë për nga numri i votave në zgjedhjet e fundit për qeverisjen vendore brenda spektrit politik të opozitës;

b) anëtar i shtatë propozohet në gjysmën e KZQV-ve nga partia kryesore qeverisëse, kurse në gjysmën tjetër nga partia kryesore e opozitës parlamentare. KZQV-të respektive përcaktohen nga KQZ-ja, sipas kriterëve objektive të bazuara në:

i) përzgjedhjen rastësore;

ii) shpërndarjen e barabartë në territorin zgjedhor;

c) kryetari dhe zëvendëskryetari i KZQV-së zgjidhet nga KQZ-ja me propozimin e KZQV-së. Në KZQV-të, ku anëtar i shtatë i përket partisë kryesore qeverisëse, kryetar zgjidhet njëri nga anëtarët e KZQV-së, përfaqësues i partisë kryesore qeverisëse, kurse në gjysmën tjetër, përfaqësuesi i partisë kryesore të opozitës parlamentare. Zëvendëskryetari është i përkatësisë politike të kundërt me kryetarin.

2. Sekretari i KZQV-së emërohet nga KQZ-ja, me propozim të KZQV-së, për një periudhë kohe që caktohet nga KQZ-ja. Sekretari i KZQV-së duhet të jetë jurist dhe ka statusin e anëtarit pa të

drejtë vote të KZQV-së.

3. Anëtarët e KZQV-së nuk mund të jenë deputetë ose kandidatë për deputetë në Kuvend, në organet e zgjedhura të qeverisjes vendore ose anëtarë të një KZQV-je tjetër. Anëtarët e KZQV-së nuk mund të jenë ushtarakë, punonjës të strukturave të Policisë së Shtetit ose të Shërbimit Informativ Shtetëror.

4. Anëtarët e KZQV-së, si rregull, duhet të jenë me arsim të lartë dhe nuk duhet të jenë dënuar për kryerjen e një krimi me vendim gjyqësor të formës së prerë.

5. Anëtarët e KZQV-së duhet të jenë me vendbanim ose vendqëndrim të regjistruar brenda njësisë vendore përkatëse.

6. KZQV-ja është organ i përhershëm, por anëtarët e tij nuk punojnë me kohë të plotë. KQZ-ja cakton orarin e punës së anëtarëve të KZQV-së gjatë periudhës së zgjedhjeve ose jashtë saj.

7. Partitë politike të regjistruara në KQZ si subjekte zgjedhore, të cilat nuk kanë anëtarë në KZQV, sipas pikës 1 të këtij neni, kanë të drejtë të caktojnë nga një përfaqësues pa të drejtë vote në KZQV pas paraqitjes së kandidatit për kryetar bashkie ose komune ose të kandidatëve të listës shumëmemërore për këshillin vendor.

8. Kandidatët e pavarur të komunës ose bashkisë kanë të drejtë të emërojnë nga një përfaqësues pa të drejtë vote në KZQV.

9. Në qoftë se një parti politike me anëtar në KZQV nuk cakton kandidat për kryetar bashkie ose komune ose nuk ka paraqitur listë shumëmemërore për këshillin vendor, ajo e humbet vendin në KZQV.

10. KZQV-ja ringrihet në përputhje me rezultatet e zgjedhjeve të fundit për këshillin vendor jo më vonë se një muaj pas shpalljes së rezultateve përfundimtare të zgjedhjeve vendore nga KQZ-ja.

11. Kur vendi i një anëtari të KZQV-së mbetet vakant, ai plotësohet në përputhje me rregullat e parashikuara në këtë nen brenda 30 ditëve nga data e krijimit të vakancës. Gjatë periudhës së zgjedhjeve vendet vakante plotësohen brenda tri ditëve.

Neni 41

Përfaqësuesit pa të drejtë vote

1. Përfaqësuesit pa të drejtë vote në KZQV pajisen me autorizim nga partia ose kandidati i pavarur.

2. Përfaqësuesit në KZQV kanë të gjitha të drejtat që gëzojnë përfaqësuesit e partive në KQZ, sipas pikës 5 të nenit 33 të këtij Kodi.

Neni 42

Shkarkimi i anëtarëve të KZQV-së

Anëtarët e KZQV-së shkarkohen nga KQZ-ja kur nuk përmbushin detyrat e parashikuara në këtë Kod dhe në aktet normative të KQZ-së, si dhe për të njëjtat shkaqe që çojnë në shkarkimin e anëtarëve të KQZ-së.

Neni 43

Detyrat e KZQV-së

KZQV-ja kryen këto detyra:

1. Përgjigjet për administrimin e zgjedhjeve për organet e qeverisjes vendore; përgjigjet për shpalljen, rishikimin dhe miratimin e listave paraprake të zgjedhësve të bashkisë ose të komunës përkatëse, sipas rregullave të parashikuara në këtë Kod dhe udhëzimeve të KQZ-së.

2. Cakton kufijtë e zonave të qendrave të votimit të bashkisë ose të komunës në bashkëpunim me organet e qeverisjes vendore.

3. Zbaton për analogji detyrat që parashikohen në këtë Kod për KZZ-në.

4. Në zgjedhjet për Kuvendin, i dorëzon KZZ-së listën e rishikuar të zgjedhësve.

Neni 44

Mbledhjet dhe vendimet e KZQV-së

1. Mbledhjet e KZQV-së janë të hapura, përveç sa parashikohet në nenin 110 të këtij Kodi.
2. Vendimet në KZQV në lidhje me regjistrimin e kandidatëve, rishikimin dhe miratimin e listave paraprake, shpalljen e rezultateve dhe fituesve merren me dy të tretat e votave të të gjithë anëtarëve të KZQV-së. Vendimet e tjera merren me shumicën e votave në prani të më shumë se gjysmës së të gjithë anëtarëve me të drejtë vote të KZQV-së.
3. Vendimet nënshkruhen domosdoshmërisht nga kryetari dhe zëvendëskryetari. Vendimet shoqërohen me mendimin e pakicës. Secili prej anëtarëve të KZQV-së, krahas nënshkrimit të tij në vendim, deklaron votën “pro” ose “kundër”.
4. Në rast se KZQV-ja nuk arrin të marrë vendim, çështja i dërgohet menjëherë për shqyrtim KQZ-së, vendimi i së cilës zbatohet nga KZQV-ja. KQZ-ja merr vendim në përputhje me nenin 30 pika 5 të këtij Kodi.

KREU IV

KOMISIONI I QENDRËS SË VOTIMIT (KQV)

Neni 45

Përbërja e KQV-së

1. Në zgjedhjet parlamentare KQV-ja formohet sipas mënyrës dhe kriterëve të nenit 34 të këtij Kodi. Në zgjedhjet për qeverisjen vendore KQV-ja formohet sipas mënyrës dhe kriterëve të nenit 40 të këtij Kodi.
2. Sekretari i KQV-së emërohet nga KZZ-ja ose, sipas rastit, nga KZQV-ja. Sekretari ka statusin e anëtarit pa të drejtë vote të KQV-së.
3. Anëtarët e KQV-së nuk mund të jenë deputetë ose kandidatë për deputetë në Kuvend ose në organet e zgjedhura të qeverisjes vendore apo anëtarë të një KQV-je tjetër. Anëtarët e KQV-së nuk mund të jenë ushtarakë, punonjës të strukturave të Policisë së Shtetit ose të Shërbimit Informativ Shtetëror.
4. Anëtarët e KQV-së nuk duhet të jenë dënuar për kryerjen e një krimi me vendim gjyqësor të formës së prerë.
5. Anëtarët e KQV-së duhet të jenë me vendbanim dhe vendqëndrim të regjistruar brenda njësisë zgjedhore përkatëse.
6. Anëtarët e KQV-së emërohen vetëm për periudhën e zgjedhjeve. Në çdo rast emërimi i tyre bëhet jo më vonë se 10 ditë para datës së zgjedhjeve.
7. Partitë politike të regjistruara në KQZ si subjekte zgjedhore, të cilat nuk kanë anëtarë në KQV, sipas pikës 1 të këtij neni, kanë të drejtë të caktojnë nga një përfaqësues pa të drejtë vote, të cilët gëzojnë të drejtat e parashikuara në pjesën e shtatë të këtij Kodi.
8. Kandidatët e pavarur kanë të drejtë të emërojnë nga një përfaqësues pa të drejtë vote në KQV.
9. Kur vendi i një anëtarit të KQV-së mbetet vakant, ai plotësohet brenda tri ditëve.

Neni 46

Detyrat e KQV-së

1. KQV-të ngrihen dhe funksionojnë për të gjitha llojet e zgjedhjeve.
2. Anëtarët e KQV-së përgjigjen për zhvillimin e zgjedhjeve në qendrën e votimit, duke zbatuar detyrat e parashikuara në këtë Kod.

Neni 47

Vendimmarrja në KQV

1. Vendimet në KQV merren me shumicën e votave, në prani të më shumë se gjysmës së të gjithë anëtarëve me të drejtë vote të KQV-së. Vendimet në KQV, sipas shkronjës “e” të nenit 109,

merren kur votojnë “pro” jo më pak se 5 anëtarë.

2. Vendimet nënshkruhen domosdoshmërisht nga kryetari dhe zëvendëskryetari. Vendimet shoqërohen me mendimin e pakicës. Secili prej anëtarëve të KQV-së, krahas nënshkrimit të tij në vendim, deklarohet votën “pro” ose “kundër”.

3. Në rast se KQV-ja nuk arrin të marrë vendim çështja i dërgohet menjëherë për shqyrtim KZZ-së ose, sipas rastit, KZQV-së përkatëse. KZZ-ja ose, sipas rastit, KZQV-ja merr vendim, në përputhje me nenet 38 ose 44 të këtij Kodi.

Neni 48

Materialet e votimit

1. KQZ-ja i pajis KZZ-të dhe KZQV-të me materialet e nevojshme për çdo qendër votimi jo më vonë se shtatë ditë para datës së zgjedhjeve.

2. KZZ-të, KZQV-të dhe KQV-të i ruajnë materialet e zgjedhjeve në një vend të sigurt, në përputhje me udhëzimet e KQZ-së.

3. KZZ-ja ose, sipas rastit, KZQV-ja ua shpërndan materialet e zgjedhjeve kryetarëve dhe sekretarëve të KQV-ve jo më shpejt se 48 orë dhe jo më vonë se 24 orë para hapjes së qendrës së votimit.

4. Një kopje e aktit të marrjes në dorëzim të materialeve mbahet në procesverbalin e qendrës së votimit.

KREU V

KQV TË POSAÇME

Neni 49

Përbërja dhe përgjegjësitë e KQV-ve të posaçme

KZZ-ja ose, sipas rastit, KZQV-ja krijon, në përputhje me këtë Kod dhe udhëzimet e KQZ-së, KQV të posaçme në spitale, burgje, vende paraburgimi ose konvikte. Këto komisione kanë të njëjtën përbërje dhe të njëjtat përgjegjësi si edhe KQV-ja.

PJESA E KATËRT

LISTAT E ZGJEDHËSVE

KREU I

LISTAT E ZGJEDHËSVE, PËRMBAJTJA, HARTIMI DHE MIRATIMI I TYRE

Neni 50

Regjistrimi i zgjedhësve në listat e zgjedhësve

1. Listat e zgjedhësve hartohen sipas qendrave të votimit që përfshihen në njësitë e qeverisjes vendore. Në listat e zgjedhësve, për çdo qendër votimi të njësive të qeverisjes vendore, regjistrohen:

a) zgjedhësit që kanë vendbanimin në zonën e qendrës së votimit të njësisë së qeverisjes vendore;

b) zgjedhësit me vendqëndrim në zonën e qendrës së votimit të njësisë së qeverisjes vendore përkatëse, me kusht që të jenë regjistruar si të tillë në zyrat e gjendjes civile, si dhe ata që vërtetojnë vendqëndrimin e tyre në zonën përkatëse të qendrës së votimit gjatë procesit të rishikimit të listave të zgjedhësve.

2. Zgjedhësit regjistrohen vetëm në një listë zgjedhësish. Zgjedhësit me vendqëndrim regjistrohen në listën e zgjedhësve vetëm pasi janë çregjistruar nga lista e zgjedhësve e vendbanimit të tyre.

Neni 51

Organet që hartojnë dhe miratojnë listat

1. Listat e zgjedhësve hartohen në zyrat e gjendjes civile, sipas dokumentacionit që disponojnë në regjistrat themeltarë të gjendjes civile, si dhe në regjistrin e shtetasve me vendqëndrim në zonën përkatëse të votimit.

2. Kryetari dhe sekretari i bashkisë, njësisë bashkiake ose komunës përgjigjen për hartimin e listave, sipas dispozitave të këtij Kodi, i firmosin ato dhe vërtetojnë saktësinë e të dhënave dhe hartimin e listës, në përputhje me kërkesat e Kodit dhe aktet nënligjore të dala në bazë dhe për zbatim të tij dhe ia dërgojnë atë për administrim KZQV-së përkatëse.

3. Rishikimet e mundshme në listën e zgjedhësve bëhen vetëm nga organet që hartojnë dhe miratojnë listën e zgjedhësve.

Neni 52

Përmbajtja e listës së zgjedhësve

1. Lista e zgjedhësve hartohet për çdo qendër votimi.

2. Në listën e zgjedhësve shënohet njësia e qeverisjes vendore, numri i zonës zgjedhore, lloji dhe data e zgjedhjeve ose referendumeve, numri i qendrës së votimit, si dhe organi që e ka hartuar dhe miratuar listën e zgjedhësve.

3. Në listën e zgjedhësve për çdo zgjedhës shënohet: numri rendor në listën e zgjedhësve të qendrës përkatëse të votimit, emri, atësia, mbiemri, datëlindja, numri i identitetit, si dhe shenja dalluese që tregon llojin e regjistrimit, me vendbanim ose vendqëndrim.

Neni 53

Roli i KQZ-së për administrimin e listave të zgjedhësve

1. KQZ-ja nxjerr akte nënligjore në zbatim të dispozitave të këtij Kodi për përgatitjen e listave të zgjedhësve dhe Regjistrin Kombëtar të Zgjedhësve.

2. KQZ-ja mbikëqyr veprimtarinë e organeve të qeverisjes vendore dhe KZQV-ve gjatë procesit të hartimit, miratimit dhe shpalljes së listave të zgjedhësve.

Neni 54

Regjistri Kombëtar i Zgjedhësve

Regjistri Kombëtar i Zgjedhësve përbëhet nga listat e zgjedhësve të të gjitha bashkive e komunave. Regjistri Kombëtar i Zgjedhësve mbahet pranë Komisionit Qendror të Zgjedhjeve dhe administrohet prej tij.

KREU II

PROCESI I HARTIMIT DHE RISHIKIMIT TË LISTAVE

Neni 55

Listat paraprake të zgjedhësve

1. Zyrat e gjendjes civile, jo më vonë se shtatë muaj para mbarimit të mandatit të organeve për të cilat zhvillohen zgjedhjet, fillojnë punën për hartimin e listës paraprake. Zyrat e gjendjes civile hartojnë listat e zgjedhësve, sipas dokumentacionit që disponojnë në regjistrat themeltarë të gjendjes civile, si dhe në regjistrin e shtetasve me vendqëndrim në zonën përkatëse të votimit, të evidentuar si të tillë deri pesë muaj para mbarimit të mandatit. Ky informacion i dërgohet Regjistrin Kombëtar të Gjendjes Civile dhe Regjistrin Kombëtar të Zgjedhësve jo më vonë se 4 muaj nga data e mbarimit të mandatit të Kuvendit ose, sipas rastit, të këshillit bashkiak a të komunës.

2. Regjistri Kombëtar i Zgjedhësve brenda dy javëve përpunon informacionin dhe evidenton të gjitha dublikimet e mundshme të zgjedhësve të regjistruar në të njëjtën ose në njësi të ndryshme vendore dhe u kërkon bashkive e komunave të çregjistrojnë nga lista e zgjedhësve të vendbanimit të tyre zgjedhësit që janë regjistruar sipas vendqëndrimit.

3. Bashkitë, njësitë bashkiake dhe komunat për një javë marrin vendim për heqjen nga lista të zgjedhësve që janë regjistruar në listat e zgjedhësve të vendqëndrimit të tyre. Kryetari dhe sekretari i

bashkisë ose komunës miratojnë dhe firmosin listën paraprake të zgjedhësve.

4. Listat paraprake, brenda tri ditëve, administrohen nga KZQV-ja përkatëse dhe shpallen në çdo qendër votimi.

Neni 56

Lajmërimi i zgjedhësve

Me shpalljen e listave paraprake dhe atyre përfundimtare të zgjedhësve, KZQV-ja përkatëse, në bashkëpunim me bashkinë e komunën, organizon lajmërimin për çdo zgjedhës, për qendrën e votimit, vendndodhjen e saj, si dhe numrin e tyre rendor në listën e zgjedhësve të qendrës së tyre të votimit.

Neni 57

Rishikimi i listave paraprake

Me shpalljen e listave të zgjedhësve, fillon procesi i rishikimit të tyre, i cili zgjat deri në tri javë para datës së zgjedhjeve. Procesi i rishikimit të listave paraprake është një proces që kryhet nën përgjegjësinë e atyre që kanë hartuar listat paraprake.

Gjatë procesit të rishikimit:

1. Kryhet verifikimi i zgjedhësve për shkaqet e përcaktuara në nenin 58 të këtij Kodi. Për çdo rast merret një vendim i caktuar dhe në rast se merret vendim për ta hequr një zgjedhës nga lista e zgjedhësve, ai vendim shpallet menjëherë.

2. Çdo zgjedhës ka të drejtë të kërkojë korrigjimet në listat e zgjedhësve, sipas rasteve të parashikuara në nenin 58 të këtij Kodi. Kërkesa paraqitet në KZQV dhe përmban faktin për të cilin kërkohet ndryshimi në listë, dokumentet që provojnë këtë fakt, emrin, atësinë mbiemrin, datëlindjen dhe numrin e identitetit të zgjedhësit, sipas modelit të miratuar nga KQZ-ja. KZQV-ja vendos për këtë kërkesë brenda 7 ditëve nga depozitimi i saj. Për zgjedhësit që kanë vendbanimin në njësi të tjera vendore vendimi merret pasi zgjedhësi është çregjistruar nga lista e zgjedhësve e qendrës së votimit ku ka vendbanimin.

3. Gjatë procesit të rishikimit bashkitë, njësitë bashkiake dhe komunat komunikojnë çdo javë për ndjekjen në vazhdimësi të procesit të rishikimit drejtpërsëdrejti mes tyre, si dhe me Regjistrin Kombëtar të Zgjedhësve.

4. Në përputhje me akte të KQZ-së, KZQV-të në bashkëpunim me bashkitë dhe komunat, ngrënë struktura verifikuese dhe pritëse për përballimin e procesit të rishikimit dhe garantimio e saktësisë së listave të zgjedhësve.

5. Kërkesat për rishikime në listat paraprake mund të kryhen jo më vonë se katër javë para datës së zgjedhjeve. Me mbarimin e këtij procesi, listat paraprake, bashkë me vendimet e marra, i përcillen bashkisë, njësisë bashkiake ose komunës përkatëse.

6. Kundër vendimit të KZQV-së mund të bëhet ankim brenda 48 orëve nga momenti i shpalljes publike në gjykatën e rrethit gjyqësor ku ndodhet KZQV-ja. Gjykata gjykon me trup gjykues të përbërë nga tre anëtarë dhe merr vendim brenda dy ditëve. Vendimi i gjykatës së rrethit gjyqësor është përfundimtar.

7. Me përfundimin e afateve të parashikuara në pikat 5 dhe 6 të këtij neni, listat paraprake bashkë me vendimet e marra i përcillen brenda 24 orëve bashkisë, njësisë bashkiake ose komunës përkatëse.

8. Bashkia, njësia bashkiake ose komuna, pas mbylljes së procesit të rishikimit, mbi bazën e vendimeve të marra, përgatit brenda 5 ditëve, listën përfundimtare të zgjedhësve dhe ia dërgon atë për miratim KZQV-së përkatëse të firmosur nga kryetari dhe sekretari i njësisë së qeverisjes vendore.

9. KZQV-ja brenda tre ditëve verifikon pasqyrimin e vendimeve për ndryshime në listën përfundimtare dhe, pasi e miraton atë, shpall pranë çdo qendre votimi listën përkatëse të zgjedhësve.

Neni 58

Shkaqet për ndryshime në listat paraprake

1. Listat paraprake ndryshohen kur një zgjedhës:

- a) vdes;
 - b) ka humbur të drejtën për të zgjedhur;
 - c) është regjistruar në më shumë se një listë;
 - ç) ka ndryshuar vendbanimin ose vendqëndrimin;
 - d) provon se të dhënat e tij vetjake nuk janë të sakta;
 - dh) është regjistruar në qendrën e gabuar të votimit;
 - e) nuk është në listën paraprake të qendrës së votimit të vendbanimit të tij.
2. Në çdo rast rishikimi i listës së zgjedhësve bëhet me vendim të organit që ka hartuar listën, mbi bazën e dokumentacionit që provon se kërkesa ose arsyeja për ndryshim është e drejtë dhe e mbështetur në ligj.
3. Kërkesa për ndryshime në listën paraprake mund të bëjnë edhe partitë politike, subjektet zgjedhore dhe institucione të tjera të interesuara. Në çdo rast kërkesat duhet të shoqërohen me dokumentacionin përkatës. Në rastet e pikës 1 shkronjat “ç”, “d” dhe “dh” kërkesat e subjekteve të mësipërme duhet të shoqërohen me kërkesën personale të zgjedhësve.
4. Dokumentacioni lidhur me kërkesat për ndryshime, si dhe vendimet për ndryshimet në listat e zgjedhësve ruhen se bashku me listat zgjedhësve.

Neni 59

Shpallja e listave përfundimtare

1. Pas miratimit, listat përfundimtare shpallen për çdo qendër votimi jo më vonë se 10 ditë para datës së zgjedhjeve.
2. Listat përfundimtare përgatiten në 5 kopje. Dy kopje dërgohen për çdo qendër votimi, njëra prej të cilave shpallet, një kopje tjetër qëndron në komisionin zonal përkatës, një kopje i dërgohet Regjistrat Kombëtar të Zgjedhësve dhe një kopje qëndron në mënyrë të përhershme pranë zyrave të gjendjes civile të bashkisë ose komunës që ka hartuar listën përfundimtare.

Neni 60

Vënia e listave të zgjedhësve në dispozicion të subjekteve zgjedhore

1. Listat e zgjedhësve vihen në dispozicion të subjekteve zgjedhore, me kërkesën e këtyre të fundit, pranë organeve që kanë hartuar dhe miratuar listat.
2. Partitë politike dhe koalicionet, të regjistruara në KQZ, me kërkesën e tyre dhe kundrejt pagesës, mund të marrin edhe nga Regjistrat Kombëtar i Zgjedhësve një kopje të të gjitha listave të zgjedhësve.
3. Subjekteve të mësipërme zgjedhore u vihen në dispozicion listat e zgjedhësve jo më vonë se 3 ditë nga dita e paraqitjes së kërkesës.
4. Pagesat për listat e zgjedhësve duhet të mbulojnë vetëm shpenzimet administrative të riprodhimit të tyre.
5. Mënyra të tjera të bërjes publike të listave mund të sigurohen nga bashkitë dhe komunat, si dhe nga Komisioni Qendror i Zgjedhjeve. Ato duhet të synojnë lehtësimin e rishikimit të listave të zgjedhësve dhe krijimin e lehtësive për zgjedhësit. Standardet e caktuara për publikimin e listave duhet të respektohen nga çdo bashki ose komunë.

Neni 61

Zgjedhësit e veçantë

1. Për zgjedhësit që marrin pjesë në komisionet zgjedhore, lejohet të votojnë në një qendër tjetër të ndryshme nga ajo ku kanë vendbanimin ose vendqëndrimin brenda njësisë zgjedhore përkatëse. Pasi janë emëruar në komisionet zgjedhore, jo më vonë se dy ditë nga data e zgjedhjeve, ata regjistrohen nga komisioni përkatës zonal, duke u çregjistruar më parë nga lista e mëparshme e zgjedhësve.
2. Procedura e regjistrimit në këtë rast përcaktohet me akt të veçantë të KQZ-së.

Neni 62

Institucionet e posaçme

1. Për zgjedhjet dhe referendumet e përgjithshme, dy ditë para datës së votimit, drejtuesi i institucionit të posaçëm përgatit listën e zgjedhësve dhe ia dorëzon atë KZZ-së.

2. Për zgjedhjet dhe referendumet vendore, dy ditë para datës së votimit, drejtuesi i institucionit të posaçëm përgatit listën e zgjedhësve me vendbanim në njësinë zgjedhore, ku ndodhet institucioni dhe ia dorëzon atë KZQV-së.

Neni 63

Zgjedhësit në Forcat e Armatosura dhe në Forcat e Rendit

1. Menjëherë pas caktimit të datës së zgjedhjeve për Kuvendin, Ministria e Mbrojtjes dhe institucionet e tjera qendrore kompetente, me kërkesë të KQZ-së, urdhërojnë komandantët e reparteve përkatëse të përgatisin listën e zgjedhësve që do të ndodhen në ato reparte në datën e zgjedhjeve.

2. Lista e zgjedhësve, që do të ndodhen në repartet ushtarake ose të rendit në datën e zgjedhjeve, i dorëzohet KZZ-së jo më vonë se 15 ditë pas caktimit të datës së zgjedhjeve.

3. KZZ-ja ia bashkëngjit listën e zgjedhësve, me vendqëndrim në repartet ushtarake ose të rendit, listës së zgjedhësve për njësinë zgjedhore përkatëse. Këta hiqen nga listat e zgjedhësve të vendbanimit të tyre, në përputhje me procedurat e caktuara nga KQZ-ja.

Neni 64

Studentët

Studentët kanë të drejtë të votojnë në vendqëndrimin e tyre, në përputhje me aktet nënligjore të KQZ-së. KQZ-ja merr masa që studentët të mos regjistrohen në më shumë se një listë zgjedhësish.

PJESA E PESTË

SISTEMI I ZGJEDHJEVE

KREU I

SISTEMI I ZGJEDHJEVE PËR KUVENDIN

Neni 65

Përbërja e Kuvendit

Kuvendi i Republikës së Shqipërisë përbëhet nga 140 deputetë, nga të cilët 100 zgjidhen drejtpërdrejt nga zgjedhësit në zonat zgjedhore njëëmërore dhe 40 zgjidhen sipas përqindjes proporcionale të votave të fituara nga listat shumëëmërore të subjekteve zgjedhore të depozituara në KQZ.

Neni 66

Zgjedhja e deputetit në zonat njëëmërore

1. Quhet i zgjedhur deputet në Kuvend në zonën njëëmërore kandidati që fiton numrin me të madh të votave të vlefshme të zgjedhësve që kanë marrë pjesë në votim në atë zonë.

2. Në rastin kur dy ose më shumë kandidatë marrin numër të barabartë votash, atëherë ndërmjet kandidatëve përkatës organizohet hedhja e shortit. Shorti organizohet nga KQZ-ja në një seancë publike me pjesëmarrjen edhe të kandidatëve. KQZ-ja përcakton rregullat e organizimit të shortit.

Neni 67

Ndarja e mandateve plotësuese

Dyzet mandatet plotësuese ndahen midis partive dhe koalicioneve të partive në përputhje me

rezultatit e dalë vetëm nga votimi i zhvilluar në datën e zgjedhjeve dhe sipas rregullave të mëposhtme:

a) partitë që fitojnë më pak se 2,5 për qind dhe koalicionet e partive që fitojnë më pak se 4 për qind të votave të vlefshme në të gjithë vendin nuk përfitojnë nga mandatet plotësuese. Për të përcaktuar përqindjen e koalicionit që paraqet listë të përbërë, totali i numrit të votave të vlefshme të koalicionit formohet duke mbledhur votat që ka marrë veçmas secila parti ose koalicion në pjesën e votimit proporcional të fletës së votimit;

b) numri i votave të vlefshme të fituara nga çdo parti ose koalicion, që kalon prapun përkatës, pjesëtohet me shumën e votave të vlefshme, të fituara prej tyre në shkallë vendi dhe rezultati shumëzohet me 140. Secilës prej këtyre partive ose koalicioneve i caktohet fillimisht një numër i përgjithshëm mandatesh, i barabartë me numrin e plotë që del nga llogaritja e mësipërme. Mandatet që mbeten u caktohen partive ose koalicioneve me mbetjet dhjetore më të mëdha. Në rast se mbetjet dhjetore për mandatin e fundit janë të barabarta, mandati caktohet me short;

c) për të përcaktuar numrin e mandateve plotësuese, që përfiton çdo parti ose koalicion, nga numri i mandateve të caktuara sipas shkronjës “b” të këtij neni, zbritet numri i mandateve të fituara nga çdo parti ose koalicion në zonat njëemërore. Në rast se diferenca është negative ose zero, partia ose koalicioni përkatës mban vetëm mandatet e fituara në zonat njëemërore;

ç) pavarësisht nga shkronja “b”, në rast se:

i) në një ose më shumë zona njëemërore fitojnë kandidatët e pavarur;

ii) në një ose më shumë zona njëemërore fitojnë kandidatët e partive ose të koalicioneve që nuk e kalojnë prapun përkatës; ose

iii) partitë ose koalicionet që kalojnë prapun përkatës fitojnë më shumë mandate në zonat njëemërore sesa do t’u takonin në bazë të shkronjës “b”;

ndarja e mandateve plotësuese mes partive dhe koalicioneve, për të cilat diferenca e parashikuar në shkronjën “c” është pozitive, bëhet në bazë të formulës së mëposhtme:

$$N = (A - B) [40/(40 + C)],$$
 ku N është numri i mandateve plotësuese që përfiton partia ose koalicioni; A është numri i mandateve që i caktohet partisë ose koalicionit sipas shkronjës “b”; B është numri i mandateve të fituara prej tyre në zonat njëemërore dhe C është shuma e mandateve të fituara, sipas pikave “i”, “ii” dhe “iii” të kësaj shkronje (në rastin e pikës “iii”, mbledhet vetëm teprica). Secilës prej këtyre partive ose koalicioneve i caktohet fillimisht një numër mandatesh plotësuese, i barabartë me numrin e plotë që del nga llogaritja e mësipërme. Mandatet që mbeten u caktohen partive ose koalicioneve me mbetjet dhjetore më të mëdha. Në rast se mbetjet dhjetore për mandatin e fundit janë të barabarta, ai caktohet me short;

d) deputetët zgjidhen nga listat shumëemërore të partive ose koalicioneve, sipas renditjes në to;

dh) në rast se numri i kandidatëve në listën shumëemërore të një partie politike ose koalicioni është më i vogël se numri i vendeve që i takojnë asaj partie ose koalicioni, sipas këtij neni, vendet e paplotësuara ndahen midis partive dhe koalicioneve të tjera të partive që kalojnë prapun përkatës, në përputhje me formulën e mëposhtme:

Numri i votave të vlefshme, të fituara nga secila nga partitë ose koalicionet e mësipërme, pjesëtohet me shumën e votave të vlefshme të fituara prej tyre dhe rezultati shumëzohet me numrin e vendeve të paplotësuara. Secilës prej këtyre partive ose koalicioneve fillimisht i caktohet një numër vendesh shtesë i barabartë me numrin e plotë që del nga llogaritja e mësipërme. Vendet që mbeten u caktohen partive ose koalicioneve me mbetje dhjetore më të mëdha. Në rast se mbetjet dhjetore për vendin e fundit janë të barabarta, ai caktohet me short.

Neni 68

Ndarja e mandateve plotësuese për çdo parti në koalicion

Pasi llogaritet, sipas nenit 67, numri i mandateve plotësuese që koalicioni fiton, ndarja e mandateve plotësuese për çdo parti pjesëmarrëse në koalicion bëhet si më poshtë:

a) numri i votave të vlefshme të partive pjesëmarrëse në koalicion pjesëtohet me shumën e votave të vlefshme të fituara në shkallë vendi nga partitë dhe koalicionet që kalojnë prapun përkatës dhe rezultati shumëzohet me 140. Rezultati shumëzohet me raportin e numrit të mandateve të fituara, sipas llogaritjes së parashikuar në nenin 67 nga koalicioni, me numrin e mandateve që mund të fitonte koalicioni, sipas llogaritjes së parashikuar në nenin 67 pika 1 shkronja “b”. Secilës nga partitë pjesëmarrëse në koalicion i caktohet fillimisht një numër i përgjithshëm mandatesh i barabartë me

numrin e plotë që del nga llogaritja e mësipërme. Mandatet që mbeten, deri në numrin e mandateve të fituara nga koalicioni, u caktohen partive pjesëmarrëse me mbetjet dhjetore më të mëdha. Në rast se mbetjet dhjetore për mandatin e fundit janë të barabarta, ai caktohet me short;

b) për të caktuar numrin e mandateve plotësuese të fituara nga çdo parti e koalicionit, nga numri i mandateve të fituara, sipas shkronjës “a” të këtij neni, zbritet numri i mandateve të fituara nga secila prej këtyre partive në zonat njëmërore. Në rast se diferenca është negative ose zero, partia përkatëse nuk fiton nga ndarja e mandateve plotësuese;

c) kur një ose më shumë parti kanë fituar më shumë mandate në zonat njëmërore sesa do t’u takonin në bazë të shkronjës “a”, ndarja e mandateve plotësuese për partitë e koalicionit, për të cilat diferenca e parashikuar në shkronjën “b” është pozitive, bëhet sipas formulës:

$N = (A - B) K / D$; ku:

N është numri i mandateve plotësuese që përfiton partia; A është numri i mandateve që i caktohen partisë sipas shkronjës “a”; B është numri i mandateve të fituara prej tyre në zonat njëmërore; K është numri i mandateve plotësuese që përfiton koalicioni sipas nenit 67; D është shuma e diferencave pozitive të llogaritura sipas shkronjës “b”;

ç) secilës prej këtyre partive i caktohet fillimisht një numër mandatesh plotësuese i barabartë me numrin e plotë që del nga llogaritja e mësipërme. Mandatet që mbeten, deri në plotësimin e numrit të mandateve të fituara nga koalicioni, gjatë ndarjes së mandateve plotësuese, u caktohen këtyre partive me mbetjet dhjetore më të mëdha. Në rast se mbetjet dhjetore për mandatin e fundit janë të barabarta, ai caktohet me short.

KREU II ZONAT ZGJEDHORE

Neni 69 **Zonat zgjedhore njëmërore**

1. Për efekt të zgjedhjeve për Kuvendin, territori i Republikës së Shqipërisë ndahet në 100 zona zgjedhore njëmërore.

2. Kufijtë e zonave zgjedhore nuk mund të ndryshohen gjatë 6 muajve të fundit të mandatit të Kuvendit.

Neni 70 **Komisioni i Kufijve të Zonave Zgjedhore**

1. Zonat zgjedhore caktohen me ligj nga Kuvendi, në bazë të rekomandimeve të Komisionit të Kufijve të Zonave Zgjedhore (Komisioni).

2. Komisioni i Kufijve të Zonave Zgjedhore mbledhet çdo pesë vjet, duke filluar nga data 1 dhjetor 2003, për të rishikuar ndarjen e zonave zgjedhore, sipas kriterëve të parashikuara në këtë Kod.

3. Komisioni përbëhet nga 9 anëtarë: sekretari i KQZ-së, i cili ushtron funksionet e Kryetarit të Komisionit, Drejtori i Gjendjes Civile në Ministrinë e Pushtetit Vendor dhe Decentralizimit, Drejtori i Qendrës së Studimeve Gjeografike, Drejtori i Institutit të Statistikave, Kryeregjistruesi i Pasurive të Paluajtshme dhe katër anëtarë të caktuar dy me propozimin e partisë kryesore qeverisëse dhe dy me propozimin e partisë kryesore të opozitës parlamentare. Anëtarët e propozuar nga partitë bashkërisht duhet të kenë njohuri sidomos në fushat e statistikës, gjeografisë, sociologjisë dhe organizimit në nivel vendor.

4. Kryetari i KQZ-së thërret mbledhjen e parë të Komisionit, pas së cilës sekretari i KQZ-së shërben si Kryetar i Komisionit.

5. KQZ-ja cakton buxhetin dhe shërbimet ndihmëse administrative për Komisionin.

Neni 71 **Procedurat për caktimin e zonave zgjedhore**

1. Brenda 3 muajve nga mbledhja e tij, Komisioni harton një raport paraprak me rekomandimet fillestare për caktimin e zonave. Raporti paraprak vihet në dispozicion të partive

politike, të shtypit dhe të çdo pale tjetër të interesuar që kërkon një kopje.

2. Duke filluar 2 javë pas përfundimit të raportit paraprak, Komisioni zhvillon një seri mbledhjesh të hapura, ku partitë politike dhe palët e tjera të interesuara kanë të drejtë të bëjnë vërejtje në lidhje me përmbajtjen e raportit paraprak.

3. Raporti përfundimtar i Komisionit i paraqitet KQZ-së jo më vonë se një muaj pas fillimit të diskutimeve, sipas pikës 2, i cili vendos lidhur me të kur votojnë “pro” jo më pak se 5 anëtarë. KQZ-ja raportin e përgatitur në formën e një projektligji për caktimin e zonave zgjedhore pas miratimit ia dërgon Kryetarit të Kuvendit, i cili ia paraqet atë Kuvendit për miratim me nismën e tij ligjvënës.

Neni 72

Raportet e Komisionit

1. Raporti paraprak dhe ai përfundimtar përmbajnë numrin mesatar të zgjedhësve për zonë, numrin e zgjedhësve të çdo zone, si dhe diferencën midis këtyre dy numrave për çdo zonë; hartën e çdo zone zgjedhore; listën e bashkive dhe të komunave që përfshihen në çdo zonë; si dhe një përshkrim të kufijve të çdo zone zgjedhore.

2. Raporti përfundimtar përmban edhe një përmbledhje të vërejtjeve të bëra në mbledhjet e hapura, së bashku me vendimet e Komisionit në lidhje me to.

Neni 73

Kriteret për caktimin e kufijve të zonave

Ndarja e zonave zgjedhore bëhet sipas kriterëve të mëposhtme:

1. Numrit të zgjedhësve që kanë marrë pjesë në votime në çdo njësi zgjedhore në zgjedhjet e fundit që i paraprijnë mbledhjes së Komisionit. Asnjë zonë zgjedhore nuk lejohet të ketë devijim më të madh ose me të ulët se 5 për qind nga numri mesatar i zgjedhësve në shkallë Republike, përveç rasteve që detyron zbatimi i pikës 7 të këtij neni. Numri mesatar përcaktohet nga pjesëtimi i numrit të përgjithshëm të zgjedhësve që kanë marrë pjesë në votime me numrin 100 të zonave të zgjedhjeve.

2. Vazhdueshmërisë së zonës zgjedhore. Asnjë zonë zgjedhore nuk lejohet të ketë ndërprerje ose ndërfutje me zona të tjera zgjedhore.

3. Kompaktësisë së zonës zgjedhore. Asnjë zonë zgjedhore nuk lejohet të përshkohet nga barriera gjeografike ose ndasi që vijnë për shkak të zhvillimit demografik ose historik.

4. Lidhjeve ekonomike dhe interesave të përbashkët tradicionalë.

5. Kufijve të qarqeve.

6. Mundësive të mira komunikimi brendapërbrenda zonës zgjedhore.

7. Pandashmërisë së komunës. Kur numri i zgjedhësve në një bashki është brenda intervalit plus ose minus 5 për qind të numrit mesatar, ajo bashki duhet të përbëjë një zonë zgjedhore.

Neni 74

Shqyrtimi i raportit përfundimtar

1. Kuvendi e shqyrton raportin përfundimtar të Komisionit brenda dy javëve nga marrja e tij. Kuvendi e pranon raportin dhe miraton ligjin për zonat zgjedhore, duke përfshirë rekomandimet e raportit përfundimtar ose ia kthen raportin Komisionit për rishqyrtim. Kuvendi nuk mund të ndryshojë kufijtë e zonave të rekomanduara nga Komisioni.

2. Në rast se Kuvendi ia kthen raportin Komisionit për rishqyrtim, Komisioni rishikon rekomandimet e bëra dhe i paraqet Kuvendit brenda 30 ditëve një raport të rishikuar. Kuvendi e shqyrton raportin e ri brenda 15 ditëve.

Neni 75

Hyrja në fuqi e kufijve të rinj të zonave

1. Ligji për zonat zgjedhore hyn në fuqi në datën e hyrjes në fuqi të dekretit të Presidentit të Republikës për caktimin e datës së zgjedhjeve më të afërta, me përjashtim të rastit kur zbatohet pika 3 e këtij neni.

2. Pavarësisht nga pika 1 e këtij neni, KQZ-ja mund t'i ushtrojë funksionet sipas kufijve të rinj të parashikuar në ligjin për zonat zgjedhore pas hyrjes së tij në fuqi.

3. Në rast se Kuvendi nuk e miraton ligjin për zonat zgjedhore para 6 muajve të fundit të mandatit të tij, zgjedhjet më të afërta për Kuvendin zhvillohen në bazë të zonave ekzistuese.

4. Në rast se pas fillimit të rishikimit të kufijve të zonave shpallet data e zgjedhjeve për Kuvendin ose data e zgjedhjeve vendore, Komisioni vazhdon punën, por nuk mund të zhvillojë mbledhje të hapura ose ta bëjë publik raportin paraprak, deri pas shpalljes zyrtare të rezultateve përfundimtare të zgjedhjeve nga KQZ-ja.

5. Në periudhën midis miratimit të ligjit të ri për zonat zgjedhore dhe zgjedhjeve të reja për Kuvendin, zgjedhjet e pjesshme zhvillohen sipas zonave ekzistuese në kohën e zgjedhjeve të fundit për Kuvendin.

KREU III SISTEMI I ZGJEDHJEVE VENDORE

Neni 76

Sistemi i zgjedhjeve vendore

1. Kryetarët e bashkive ose të komunave, si dhe anëtarët e këshillave të bashkive ose komunave zgjidhen me votim të drejtpërdrejtë nga zgjedhësit me vendbanim në territorin e bashkisë ose të komunës.

2. Anëtarët e këshillave të bashkisë dhe të komunave zgjidhen në bazë të listave shumemërore të paraqitura nga partitë politike dhe koalicionet, si dhe në bazë të kandidaturave të pavarura individuale.

3. Partitë politike të regjistruara në KQZ kanë të drejtë të paraqesin kandidatë të përbashkët për kryetar bashkie ose komune, si dhe lista të përbashkëta shumemërore për këshillat vendorë.

Neni 77

Zgjedhja e organeve të qeverisjes vendore

1. Kryetar bashkie ose komune zgjidhet kandidati që fiton numrin më të madh të votave të vlefshme të zgjedhësve që kanë votuar në njësinë vendore përkatëse.

2. Në rastin kur dy ose më shumë kandidatë marrin numër të barabartë votash, atëherë ndërmjet kandidatëve përkatës hidhet short. Shorti organizohet nga KQZ-ja në një seancë publike me pjesëmarrjen dhe të kandidatëve. KQZ-ja përcakton rregullat e organizimit të shortit.

3. Mandatet e këshillave vendorë ndahen nga KZQV-ja në bazë të sistemit proporcional të mëposhtëm:

a) numri i votave të vlefshme, të fituara nga çdo kandidat i pavarur, pjesëtohet me numrin e përgjithshëm të votave të vlefshme dhe shumëzohet me numrin e vendeve në këshill. Në rast se rezultati është 1 ose më i madh se 1, kandidati i pavarur fiton një vend në këshill;

b) numri i votave të vlefshme, të fituara nga çdo parti ose koalicion, si dhe nga çdo kandidat i pavarur që nuk ka fituar një vend në këshill, sipas shkronjës "a" të kësaj pike të këtij neni, pjesëtohet me shumën e votave të vlefshme të fituara prej tyre dhe rezultati shumëzohet me numrin e vendeve që mbeten pasi zbatohet shkronja "a" e kësaj pike. Secili prej këtyre subjekteve zgjedhore përfiton një numër vendesh të barabartë me numrin e plotë që rezulton nga llogaritja e mësipërme. Në rast se për kandidatin e pavarur rezultati është 1 ose më i madh se 1, kandidati i pavarur fiton vetëm 1 vend. Vendet që mbeten u jepen subjekteve zgjedhore me mbetjet dhjetore më të mëdha. Në rast se mbetjet dhjetore për mandatin e fundit janë të barabarta, ai caktohet me short;

c) kandidatët e partive ose të koalicioneve zgjidhen në këshillat vendorë sipas radhës në listat shumemërore përkatëse;

ç) në rast se numri i kandidatëve në listën shumemërore të një partie ose koalicioni është më i vogël se numri i vendeve që i takojnë asaj partie ose koalicioni sipas këtij neni, vendet e paplotësuara ndahen midis partive dhe koalicioneve të tjera të partive që kanë paraqitur listë shumemërore, në përputhje me formulën e mëposhtme:

Numri i votave të vlefshme, të fituara nga secila nga partitë ose koalicionet e mësipërme

pjesëtohet me shumën e votave të vlefshme të fituara prej tyre dhe rezultati shumëzohet me numrin e vendeve të paplotësuara. Secilës prej këtyre partive ose koalicionëve fillimisht i caktohet një numër vendesh shtesë, i barabartë me numrin e plotë që del nga llogaritja e mësipërme. Vendet që mbeten u caktohen partive ose koalicionëve me mbetje dhjetore më të mëdha. Në rast se mbetjet dhjetore për vendin e fundit janë të barabarta, ai caktohet me short.

PJESA E GJASHTË PARAQITJA E KANDIDATËVE

KREU I KANDIDATËT PËR TË CILËT VOTOHET DREJTPËRDREJT

Nenin 78

Paraqitja e dokumentacionit të kandidatit

1. Dokumentacioni për paraqitjen e kandidatëve për deputet, kryetar bashkie ose komune apo për këshillin e bashkisë ose të komunës, dorëzohet përkatësisht në KZZ ose, sipas rastit, në KZQV jo më vonë se 32 ditë përpara datës së zgjedhjeve. Komisionet përkatëse verifikojnë saktësinë e dokumentacionit të paraqitur jo më vonë se 30 ditë përpara datës së zgjedhjeve.

2. Nëse komisionet vërejnë mospërputhje ose parregullsi në dokumentacionin e kandidimit përpara mbarimit të afatit të vërtetimit të tyre, sipas pikës 1 të këtij neni, komisioni i jep kandidatit mundësinë për t'i korrigjuar mospërputhjet ose parregullsitë, duke përcaktuar afatin për riparaqitjen e dokumentacionit, por jo më vonë se 28 ditë përpara datës së zgjedhjeve. Komisionet përkatëse marrin vendim brenda 24 orëve për pranimin ose mospranimin e dokumentacionit të riparaqitur.

3. Jo më vonë se 4 muaj përpara përfundimit të mandatit të Kuvendit ose, sipas rastit, të organeve të njësisë të qeverisjes vendore, KQZ-ja lëshon dokumentacionin e kandidimit, së bashku me formularët për mbledhjen e firmave, në përputhje me nenet 80 dhe 81 të këtij Kodi.

Neni 79

Kërkesat për vlefshmërinë e dokumenteve të kandidimit

1. Dokumentet e kandidimit duhet të jenë në përputhje me kërkesat e këtij Kodi dhe sipas formës së përcaktuar në udhëzimet e KQZ-së.

2. Dokumentet e kandidimit duhet të përmbajnë këto të dhëna:

a) emrin, atësinë, mbiemrin datëlindjen dhe adresën e kandidatit;

b) deklarin e kandidatit që ai gëzon të drejtën e votës dhe të drejtën për të kandiduar për në organin për të cilin konkurren;

c) emrin dhe adresën e një personi të emëruar si përfaqësuesi zyrtar i tij, i cili duhet të gëzojë të drejtën e votës;

ç) një listë të nënshkruar nga zgjedhësit e zonës përkatëse që mbështesin kandidaturën e tij, sipas nenit 80 të këtij Kodi;

d) një deklaratë nga partia dhe/ose koalicioni që mbështet kandidatin, të nënshkruar nga kryetari i partisë, sipas përcaktimit të neneve 15 dhe 16 të këtij Kodi, përveç rastit të kandidatëve të pavarur. Në rast se koalicioni përbëhet nga parti që kanë vendosur të paraqiten veçmas në fletën e votimit, përveç koalicionit duhet të deklarohet edhe emri i partisë së koalicionit që paraqet kandidatin.

Neni 80

Lista e zgjedhësve që mbështesin kandidatin për zgjedhjet për në Kuvend

1. Për kandidatët për deputetë, dokumentet e kandidimit shoqërohen me një listë me nënshkrimet e 300 zgjedhësve që banojnë në atë zonë, emrat e të cilëve janë në listat paraprake të zgjedhësve të asaj zone zgjedhore.

2. Kandidatët e partive politike përjashtohen nga detyrimi i parashikuar në pikën 1 të këtij neni nëse një anëtar i partisë përkatëse zotëron të paktën një mandat në Kuvend. Për qëllim të këtij Kodi, partia politike paraqet një deklaratë me shkrim të nënshkruar nga personi i zgjedhur, ku të deklarohet

se ai është anëtar i partisë politike.

3. Kandidatët e pavarur përjashtohen nga detyrimi i parashikuar në pikën 1 të këtij neni nëse zotërojnë mandate në Kuvend.

Neni 81

Lista e zgjedhësve që mbështesin kandidatin në zgjedhjet vendore

1. Për kandidatët për kryetar bashkie ose komune, dokumentet e kandidimit shoqërohen me dokumentacionin e mëposhtëm:

a) për njësitë zgjedhore deri në 5 000 zgjedhës një listë me nënshkrimet e 50 zgjedhësve të regjistruar në listat paraprake të zgjedhësve;

b) për njësitë zgjedhore nga 5 000 deri në 30 000 zgjedhës, një listë me nënshkrimet e 100 zgjedhësve të regjistruar në listat paraprake të zgjedhësve;

c) për njësitë zgjedhore me më shumë se 30 000 zgjedhës, një listë me nënshkrimet e 300 zgjedhësve të regjistruar në listat paraprake të zgjedhësve.

2. Listat shumemërore të kandidatëve të partive politike për këshillat e bashkive ose komunave, përveç dokumenteve të kandidimit të parashikuar në nenin 79 pika 2 shkronjat “a” dhe “b” të këtij Kodi, për çdo kandidat të listës, duhet të mbështeten nga:

a) për njësitë zgjedhore deri në 5 000 zgjedhës një listë me nënshkrimet e 50 zgjedhësve të regjistruar në listat paraprake të zgjedhësve;

b) për njësitë zgjedhore nga 5 000 deri në 30 000 zgjedhës, një listë me nënshkrimet e 100 zgjedhësve;

c) për njësitë zgjedhore me më shumë se 30 000 zgjedhës, një listë me nënshkrimet e 300 zgjedhësve të regjistruar në listat paraprake të zgjedhësve.

3. Kandidatët e partive politike përjashtohen nga detyrimi i parashikuar në pikën 1 të këtij neni nëse të paktën një anëtar i partisë përkatëse zotëron një mandat në Kuvend ose në këshillin për të cilin partia politike kandidon në zgjedhje. Për qëllim të këtij Kodi, partia politike paraqet një deklaratë me shkrim të nënshkruar nga personi i zgjedhur, ku të deklarohet se ai është anëtar i partisë politike.

4. Kandidatët e pavarur përjashtohen nga detyrimi i parashikuar në pikën 1 të këtij neni nëse janë kryetarë bashkie a komune ose zotërojnë mandate në Kuvend a në këshill.

5. Partitë politike përjashtohen nga detyrimi i parashikuar në pikën 2 të këtij neni nëse të paktën një anëtar i partisë përkatëse zotëron një mandat në Kuvend ose në këshillin për të cilin partia politike kandidon në zgjedhje. Për qëllim të këtij Kodi, partia politike paraqet deklaratë me shkrim të nënshkruar nga personi i zgjedhur, ku të deklarohet se ai është anëtar i partisë politike.

Neni 82

Zëvendësimi i kandidatit

1. Kandidati mund ta tërheqë kandidaturën brenda 24 orëve nga verifikimi i bërë nga komisioni. Kandidati, që tërhiqet pas vërtetimit të bërë nga komisioni, nuk mund të zëvendësohet nga partia politike që ai përfaqëson.

2. Në rast se kandidati i regjistruar vdes përpara datës së zgjedhjeve, atëherë zgjedhjet në atë zonë shtyhen për katër javë. Në këtë rast KQZ-ja cakton një datë tjetër për paraqitjen e kandidaturës zëvendësuese.

3. Menjëherë pas mbarimit të afatit për tërheqjen e kandidaturës, komisioni përkatës i zgjedhjeve kryen këto veprime:

a) dërgon në KQZ një listë përfundimtare të kandidatëve të verifikuar;

b) publikon në gazeta, postera dhe mediat elektronike brenda juridiksionit të njësisë zgjedhore emrat dhe përkatësinë partiake të të gjithë kandidatëve, sipas renditjes së tyre në fletën e votimit dhe sipas mënyrës dhe në kohën e caktuar nga KQZ-ja.

4. Në rastin e zgjedhjeve për Kuvendin ose për kryetar bashkie a komune, KZZ-ja ose, sipas rastit, KZQV-ja publikon emrin dhe adresën e përfaqësuesit zyrtar të kandidatit.

Neni 83
Përfaqësuesi i kandidatit

1. Brenda 48 orëve nga verifikimi i dokumentacionit të kandidimit, çdo kandidat duhet të deklarojë emrin e përfaqësuesit të tij pranë KQV-së. Përfaqësuesit e kandidatëve pranë KQV-së akreditohen nga KZZ-ja ose, sipas rastit, nga KZQV-ja. Caktimi i përfaqësuesve nuk është i detyrueshëm.

2. Gjatë zhvillimit të votimit, përfaqësuesit e kandidatëve e mbajnë dokumentin e identifikimit në një vend të dukshëm. Ata nuk mund të mbajnë veshje ose simbole apo të kryejnë veprime që kanë për qëllim ose mund të ndikojnë mbi vullnetin e zgjedhësve.

3. Përfaqësuesi i kandidatit mund të zëvendësohet nga kandidati ose përfaqësuesi zyrtar i tij, por jo gjatë 24 orëve të fundit përpara mbylljes së votimit dhe gjatë numërimit të votave në qendrën e votimit.

KREU II
LISTAT SHUMEMËRORE PËR ZGJEDHJET E KUVENDIT

Neni 84
Paraqitja e listave

1. Partitë politike të regjistruara si subjekte zgjedhore paraqesin në KQZ një listë kandidatësh për 40 vende në Kuvend, brenda afatit të parashikuar në nenin 78 të këtij Kodi. Kjo listë duhet të mbështetet nga firmat e 7000 votuesve të regjistruar në listat paraprake të zgjedhësve. Partitë politike përjashtohen nga detyrimi për firmat, i parashikuar nga ky nen i Kodit, nëse të paktën një anëtar i partisë përkatëse zotëron një mandat në Kuvend. Për qëllim të këtij Kodi, partia politike paraqet të paktën një deklaratë me shkrim të nënshkruar nga personi i zgjedhur, ku të deklarohej se është anëtar i partisë politike.

2. Koalicionet e partive politike të regjistruara në KQZ mund të paraqesin listë shumemërore të kandidatëve. Kur koalicioni përbëhet nga parti që kanë vendosur të paraqiten veçmas në fletën e votimit, ai paraqet listë shumemërore të përbërë, e cila formohet nga listat e veçanta të partive përbërëse të koalicionit, ndërsa kur koalicioni paraqitet si një subjekt i vetëm, ai paraqet listë shumemërore të përbashkët. Lista duhet të mbështetet nga firmat e 10 000 votuesve të regjistruar në listat paraprake të zgjedhësve. Koalicioni përjashtohet nga detyrimi për firmat, i parashikuar nga ky nen i Kodit, nëse partitë anëtare të tij zotërojnë së bashku mandate në Kuvend në numër jo më të vogël sesa numri i partive anëtare. Për qëllim të këtij Kodi, koalicioni paraqet deklaratë me shkrim të nënshkruar nga persona të zgjedhur, ku të deklarohej se janë anëtarë të partive politike të koalicionit.

3. Renditja e kandidatëve në listë caktohet nga subjekti zgjedhor që e paraqet atë. Në rast vdekjeje, dorëheqjeje ose humbjeje të së drejtës për të kandiduar të një kandidati të listës, sipas këtij Kodi, vazhdohet me kandidatin pasues në renditje.

4. Kur ka marrëveshje të subjektit zgjedhor për renditjen përfundimtare të kandidatëve të listës shumemërore, ajo depozitohet bashkë me listën shumemërore. Marrëveshja zbatohet drejtpërdrejt nga KQZ-ja kur përmban:

- a) formulën e caktimit të renditjes përfundimtare të kandidatëve të listës shumemërore;
- b) marrëveshja të jetë e nënshkruar nga kryetari i partisë ose, sipas rastit, nga kryetarët e partive të koalicionit.

5. Listat nënshkruhen nga kryetari i partisë ose, sipas rastit, nga kryetarët e partive të koalicionit. Listave u bashkëngjitet një deklaratë e nënshkruar nga çdo kandidat që gëzon të drejtën e votës, dëshiron të kandidojë dhe pranon renditjen në listë. Lista duhet të shoqërohet për secilin kandidat nga dokumentet e parashikuara në nenin 79 pika 2, shkronjat “a” dhe “b” të këtij Kodi.

Neni 85
Pranimi i listave

Kur partitë politike ose koalicionet paraqesin një listë me më pak se 20 kandidatë, lista nuk pranohet nga KQZ-ja. Nëse listat e veçanta të partive të koalicionit që paraqet listë të përbërë,

përmbajnë më pak se 10 kandidatë secila, lista e përbërë nuk pranohet nga KQZ-ja.

Neni 86

Verifikimi i listave nga KQZ-ja

1. KQZ-ja verifikon rregullsinë e listave shumemërore, sipas afateve dhe procedurave të parashikuara në nenin 78 të këtij Kodi, për verifikimin e kandidatëve të drejtpërdrejtë.

2. Pas verifikimit të listave shumemërore, KQZ-ja i publikon ato në tri gazetatat me tirazh më të madh në shkallë vendi e në mediat elektronike dhe u dërgon një kopje të listës KZZ-ve, të cilat e publikojnë atë në mediat vendore dhe e shpallin në vende publike në zonën e tyre, sipas udhëzimeve të marra nga KQZ-ja.

3. Emrat e listave shumemërore të vërtetuara nuk mund të ndryshohen.

KREU III

LISTAT SHUMEMËRORE PËR ORGANET E QEVERISJES VENDORE

Neni 87

Kushtet për vlefshmërinë e listave

1. Për caktimin e kandidatëve për anëtarë të këshillave të bashkive dhe të komunave, partitë politike të regjistruara paraqesin në KZQV një listë kandidatësh, sipas këtyre kushteve:

- a) brenda afatit për paraqitjen e kandidaturave për kryetar bashkie dhe komune, i dorëzojnë KZQV-së një listë të kandidatëve, sipas formularit të përgatitur nga KQZ-ja;
- b) çdo kandidat në listë deklaron se pranon të kandidojë për subjektin zgjedhor përkatës;
- c) lista nënshkruhet nga kryetari i partisë ose personi i autorizuar prej tij për të mbështetur kandidatët.

2. Në rast vdekjeje të një kandidati të listës, vazhdohet me kandidatin pasues në renditje.

Neni 88

Mospranimi i listave

1. KZQV-ja nuk e pranon listën e kandidatëve kur numri i kandidatëve në listë është më i vogël se gjysma e numrit të anëtarëve të këshillit.

2. Renditja e kandidatëve në listë caktohet nga subjekti zgjedhor që e paraqet atë.

Neni 89

Verifikimi dhe publikimi i listave

KZQV-ja verifikon listat e paraqitura nga partitë. Pas verifikimit, KZQV-ja i publikon listat në shtypin dhe mediat vendore, i shpall ato në territorin e bashkisë ose të komunës dhe i dërgon menjëherë një kopje KQZ-së.

PJESA E SHTATË PROCEDURAT E VOTIMIT

KREU I FLETËT E VOTIMIT

Neni 90

Përgatitja dhe forma e fletëve të votimit

1. Fletët e votimit për zgjedhjet përgatiten nga KQZ-ja. Fleta e votimit nuk duhet të jetë transparente dhe duhet të përmbajë elemente sigurie të përcaktuara nga KQZ-ja.

2. Fletët e votimit prodhohen në blloqe me kundërfletë. Vetëm në kundërfletë shënohet numri i serisë.

3. Për zgjedhjet për Kuvend zgjedhësi voton me një fletë votimi të ndarë në dy pjesë me ngjyra të ndryshme, një për kandidatët që konkurrojnë drejtpërdrejt në zonë dhe tjetra për partitë politike dhe koalicionet që konkurrojnë në ato zgjedhje. Pjesa e fletës së votimit për partitë politike dhe koalicionet është e njëjtë për të gjitha zonat e zgjedhjeve.

4. Për zgjedhjet për organet e pushtetit vendor, fleta e votimit është e ndarë në dy pjesë, me ngjyra të ndryshme nga njëra-tjetra. Në njëërën pjesë votohet për kandidatët për këshillin e bashkisë ose të komunës dhe në tjetrën votohet për kandidatët për kryetar bashkie ose komune.

5. Për zgjedhjet e organeve të qeverisjes vendore të kryeqytetit përdoren dy fletë votimi, njëra për kryetarin dhe këshillin bashkiak të Tiranës dhe tjetra për njësitë bashkiake. Format i tyre ndërtohet sipas pikës 4 të këtij neni.

Neni 91

Forma e fletëve të votimit

1. Fleta e votimit shtypet sipas modelit të përgatitur nga KQZ-ja. Pjesa e pasme e fletës së votimit ka një vend për të vendosur nënshkrimin e kryetarit e të zëvendëskryetarit dhe vulën e KQV-së.

2. Mosnënshkrimi i fletës së votimit nga një prej subjekteve të parashikuara në pikën 1 të këtij neni, nuk përbën shkak për mosfillimin e procedurave të votimit.

Neni 92

Përmbajtja e fletës së votimit

1. Emrat e kandidatëve për deputet ose për kryetar të bashkisë ose komunës vendosen në fletën e votimit, sipas rendit alfabetik të emrit të tyre.

2. Në fletën e votimit shkruhet:

emri, atësia dhe mbiemri i kandidatit, ashtu sikurse figuron në dokumentacionin e kandidimit: poshtë emrit të kandidatit shkruhet emërtimi, shkronjat nistore të partisë dhe /ose të koalicionit që përfaqëson kandidati, ose fjala “i pavarur”.

3. Në pjesën e fletës së votimit për partitë politike ose koalicionet, shënohen emërtimet e partive politike a koalicioneve të regjistruara së bashku me shkronjat nistore të tyre, si dhe shkronja nistore e emrit dhe mbiemri i kryetarit të partisë politike ose kryetarëve të partive politike të koalicionit. Kur partitë pjesëmarrëse në një koalicion zgjedhor vendosin të paraqiten veçmas në fletën e votimit, në fillim shënohet emërtimi i koalicionit i pasuar nga emërtimi i partisë pjesëmarrëse në koalicion. Ato shënohen në fletën e votimit të grupuara njëra pas tjetrës. Radha në fletën e votimit përcaktohet sipas rendit alfabetik, bazuar në emërtimin e partisë ose koalicionit. Radha në fletën e votimit për partitë pjesëmarrëse në koalicion dhe që paraqiten veçmas në fletën e votimit, përcaktohet sipas rendit alfabetik, bazuar në emërtimin e tyre.

4. Zgjedhësi shënon në vendin e posaçëm në krah të emrit të kandidatit ose të partisë a koalicionit shenjën “x” ose “+”, ose një shenjë tjetër që tregon qartë zgjedhjen e bërë nga zgjedhësi.

Neni 93

Dërgimi i fletëve të votimit dhe materialeve të tjera

1. KQZ-ja u dërgon KZZ-ve ose, sipas rastit, KZQV-ve numrin e nevojshëm të fletëve të votimit, vulat, procesverbalet e votimit, si dhe materiale të tjera jo më vonë se tri ditë nga data e zgjedhjeve.

2. KZZ-ja ose, sipas rastit, KZQV-ja i dërgon KQV-ve numrin e nevojshëm të fletëve të votimit dhe materiale të tjera të votimit jo më vonë se 12 orë përpara hapjes së votimit.

3. Fletët e votimit prodhohen në bazë të numrit të përgjithshëm të zgjedhësve duke i shtuar 2 për qind.

4. KQZ-ja përcakton numrin shtesë të fletëve të votimit që dërgohen në qendrat e votimit.

KREU II
QENDRAT E VOTIMIT DHE ZONAT E TYRE

Neni 94

Krijimi i zonave të qendrave së votimit

1. Zona e qendrës së votimit nuk mund të ndahet në pjesë të shkëputura nga njëra-tjetra.
2. Për aq sa është e mundur, zona e qendrës së votimit duhet të ketë jo më shumë se 1000 zgjedhës. Në rast se vërehet se zona e qendrës së votimit ka më shumë se 1000 zgjedhës, KZZ-ja ose, sipas rastit, KZQV-ja mund të caktojë më shumë se një qendër votimi për atë zonë.
3. Kur një qendër banimi është larg nga qendra më e afërt e votimit më shumë se 3 kilometra, aty ngrihet një qendër votimi e veçantë, në qoftë se ka së paku 50 zgjedhës.
4. Zona e qendrës së votimit caktohet nga KZZ-ja ose KZQV-ja, por KZZ-ja duhet të ruajë, për aq sa është e mundur, kufijtë e zonave të qendrave të votimit të caktuara nga KZQV-ja në zonën e saj.

Neni 95

Vendndodhja e qendrës së votimit

1. Në çdo zonë qendër votimi krijohet një ose më shumë qendra votimi.
2. Për aq sa është e mundur, qendra e votimit ngrihet në një ndërtesë publike me hyrje të lirë. Qendra e votimit nuk mund të ngrihet:
 - a) në një ndërtesë private pa autorizimin e KQZ-së;
 - b) në një ndërtesë që përdoret nga administrata publike, me përjashtim të institucioneve arsimore dhe shëndetësore;
 - c) në ndërtesa që përdoren ose janë në pronësi, pjesërisht ose tërësisht, të një partie politike ose kandidati apo të afërmeve të tij.

Neni 96

Qendrat e votimit në vende të posaçme

1. Kur në institucionet e posaçme gjenden të paktën 15 zgjedhës, që kanë të drejtë të votojnë për njësinë zgjedhore ku ndodhet institucioni, KZZ-ja ose, sipas rastit, KZQV-ja krijon për këta zgjedhës një qendër votimi brenda institucionit.
2. Në institucionet shëndetësore me shumë pavione mund të ngrihet një qendër votimi e veçantë për çdo pavion, në qoftë se secili prej tyre ka më shumë se 15 zgjedhës.
3. Zgjedhësit me vendqëndrim në repartet ushtarake dhe të rendit votojnë në qendrat më të afërta të votimit jashtë reparteve, të caktuara nga KZZ-ja.
4. Studentët e regjistruar në listat e zgjedhësve, sipas nenit 64 të këtij Kodi, votojnë vetëm në zonën e qendrës së votimit, në listën e së cilës janë shtuar.

KREU III
PROCEDURAT PËR HAPJEN E VOTIMIT

Neni 97

Veprimet paraprake

1. Një orë përpara hapjes së votimit, KQV-ja, nën drejtimin e kryetarit dhe zëvendëskryetarit dhe në prani të përfaqësuesve të subjekteve zgjedhore dhe të vëzhguesve, kryen këto detyra:
 - a) i vendos tryezat, karriget dhe dhomat e fshehta në mënyrë të tillë që të sigurohet fshehtësia e votimit dhe lëvizja e shpejtë dhe e lirshme e zgjedhësve;
 - b) heq materialet propagandistike që mund të ndodhen në qendrën e votimit dhe rreth saj në një rreze prej 150 m;
 - c) afishon udhëzimet e votimit në një vend të përshtatshëm brenda qendrës së votimit;
 - ç) vendos materiale të tjera të kërkuara nga KQZ-ja;

d) kontrollon të gjitha materialet e marra në dorëzim;
dh) u tregon përfaqësuesve të subjekteve zgjedhore kutinë e votimit të zbrazët dhe e vulos atë në mënyrën e caktuar nga KQZ-ja.

2. Anëtarët e KQV-së dhe përfaqësuesit e subjekteve zgjedhore që janë të pranishëm nënshkruajnë procesverbalin e hapjes së qendrës së votimit.

Neni 98

Hapja e votimit dhe prania e anëtarëve

1. Pas kryerjes së procedurave të parashikuara në nenin 97 të këtij Kodi, kryetari i KQV-së deklaron hapjen e votimit, por jo përpara orës së parashikuar në nenin 8 të këtij Kodi.

2. Sekretari i KQV-së shënon në procesverbalin e qendrës së votimit kohën e largimit dhe të kthimit të çdo anëtar që largohet prej qendrës së votimit.

KREU IV

PROCEDURAT GJATË VOTIMIT

Neni 99

Numri i kutive të votimit

1. Në zgjedhjet për Kuvendin dhe në zgjedhjet vendore në qendrën e votimit vendoset një kuti votimi.

Në zgjedhjet vendore për kyeqytetin vendosen dy kuti votimi, një për Kryetarin dhe Këshillin Bashkiak të Tiranës dhe tjetra për njësinë bashkiake përkatëse.

2. Në votimin në referendum përdoret një kuti votimi për çdo çështje për të cilën votohet.

Neni 100

Paraqitja e zgjedhësit në qendrën e votimit

1. Pas hyrjes në qendrën e votimit, zgjedhësi thotë emrin dhe paraqet para KQV-së një dokument identiteti me fotografi të lëshuar nga zyrat e gjendjes civile ose ndonjë dokument tjetër identifikimi të përcaktuar me vendim të KQZ-së.

2. Kryetari, pasi verifikon që dokumenti identifikues i zgjedhësit është i saktë, i heq vizë emrit të zgjedhësit; zgjedhësi nënshkruan në listën e zgjedhësve anash emrit të tij; fleta e votimit nënshkruhet sipas rregullave të parashikuara në nenin 91 të këtij Kodi, ndërsa sekretari vulos pjesën e prapme të fletës dhe ia jep atë zgjedhësit.

3. Në rast se zgjedhësi nuk pajiset me fletën e votimit, sipas pikës 2 të këtij neni, rasti shënohet në procesverbal, duke shkruar emrin e zgjedhësit, numrin e identifikimit të tij dhe çdo të dhënë tjetër të nevojshme.

4. Në rast se përfaqësuesi i një kandidati ose një anëtar i KQV-së vë në dyshim identitetin e një zgjedhësi që ka marrë fletën e votimit, rasti mbahet shënim në procesverbal, duke shkruar emrin e kundërshtuesit, arsyet e kundërshtimit, emrin dhe numrin e identifikimit të zgjedhësit dhe arsyet pse kryetari i KQV-së e pajisi personin me fletën e votimit.

5. Pasi zgjedhësi merr fletën e votimit, ai timbroset në dorën e majtë me një lëndë të posaçme nga një anëtar i KQV-së, me qëllim shmangien e votimit më shumë se një herë.

6. Kur përpara KQV-së paraqitet një zgjedhës, i cili nuk është regjistruar në listat zgjedhore përfundimtare, por është i pajisur me vendim gjyqate, e cila i jep të drejtë të votojë në atë zonë votimi, atëherë komisioni e evidenton zgjedhësin me një numër dhe regjistër të veçantë. Procedurat dhe mënyrat e regjistrimit të këtyre zgjedhësve përcaktohen me udhëzim të KQZ-së.

Neni 101

Votimi

1. Pasi merr fletën e votimit, zgjedhësi hyn në dhomën e fshehtë dhe voton duke shënuar në vendin e caktuar në fletën e votimit.
2. Pasi voton në dhomën e fshehtë, zgjedhësi e palos fletën e votimit në mënyrë që shenja të mos jetë e dukshme dhe del nga dhoma e fshehtë.
3. Pas kësaj, zgjedhësi hedh fletën e votimit në kutinë e votimit dhe largohet nga qendra e votimit.
4. Me përjashtim të nenit 103 të këtij Kodi, zgjedhësi voton vetëm për vete.

Neni 102

Fletët e votimit të dëmtuara

1. Nëse shënimi në fletën e votimit bëhet jashtë dhomës së fshehtë, fleta e votimit nuk futet në kuti, por në zarfin e votave të dëmtuara. Në këtë rast, zgjedhësit i jepet një fletë votimi tjetër dhe rasti mbahet shënim në procesverbal. Nëse zgjedhësi shënon përsëri në fletën e votimit jashtë dhomës së fshehtë, edhe fleta e dytë e votimit futet në zarfin e votave të dëmtuara dhe zgjedhësit nuk i jepet më fletë votimi.
2. Nëse zgjedhësi bën një shënim ose e dëmton fletën e votimit pa dashje dhe kërkon një fletë votimi të dytë, fleta e votimit konsiderohet e dëmtuar dhe futet në zarfin e fletëve të votimit të dëmtuara dhe zgjedhësit i jepet një fletë votimi e dytë. Rasti mbahet shënim në procesverbal. Zgjedhësit, që dëmton fletën e dytë të votimit, nuk i jepet fletë votimi tjetër.
3. Fletët e votimit të dëmtuara nuk hidhen në asnjë rast në kutinë e votimit.

Neni 103

Zgjedhësit që nuk mund të votojnë vetë

1. Zgjedhësi që për arsye fizike nuk është në gjendje të kryejë vetë procedurat e votimit, mund të kërkojë ndihmën e një familjari ose zgjedhësi tjetër, që është në listën e zgjedhësve të asaj zone të qendrës së votimit. Të dy zgjedhësit duhet të jenë të pranishëm në qendrën e votimit kur përdoret kjo procedurë.
2. Një person mund të ndihmojë vetëm një zgjedhës që nuk mund të votojë vetë.
3. Para se të shënojë fletën e votimit, personi që ndihmon një zgjedhës tjetër, bën një deklaratë në procesverbal se do të votojë sipas udhëzimeve, se nuk do të ndikojë në vendimin e zgjedhësit, se nuk do të bëjë publike votën dhe se ai vetë nuk ka votuar për llogari të një zgjedhësi tjetër.
4. Anëtarët e komisioneve të zgjedhjeve nuk mund të ndihmojnë asnjë zgjedhës që nuk mund të votojë vetë.
5. Shënimi në fletën e votimit bëhet detyrues në dhomën e fshehtë.
6. Zgjedhësit e përcaktuar në pikën 1 të këtij neni kanë të drejtë t'i kërkojnë KZQV-së regjistrimin e tyre si zgjedhës që nuk mund të votojnë vetë. Kërkesa për regjistrim shoqërohet me dokumentacionin zyrtar që provon llojin dhe kategorinë e paaftësisë. KZQV-ja në listën e zgjedhësve të qendrës së votimit bën shenjë pranë emrit të zgjedhësit.
7. KZZ-ja ose KZQV-ja në caktimin e qendrave të votimit duhet të marrin parasysh rastet e pengesave për zgjedhësit që nuk mund të votojnë vetë.
8. Në çdo rast kur ka zgjedhës të regjistruar, sipas pikës 6 të këtij neni, të cilët kanë vështirësi aksesit në mjedisin e qendrës së votimit, caktimi i qendrës së votimit dhe organizimi i saj bëhen në mënyrë të tillë që të garantojnë aksesin e lirë për këtë kategori zgjedhësish.
9. Në qendrat e votimit ku janë regjistruar zgjedhës të verbër, komisioni i qendrës së votimit mund të pajiset me mjete të posaçme votimi, të cilat lejojnë zgjedhësit që të lexojnë ose kuptojnë fletën e votimit dhe të votojnë në mënyrë të pavarur. Zgjedhësi i verbër informohet nga komisioni i qendrës së votimit për mënyrën e votimit me mjete të posaçme votimi dhe, me kërkesën e tij, pajiset me to.

Neni 104

Ruajtja e rendit në qendrën e votimit

1. Kur në qendrën e votimit rrezikohet rendi dhe zhvillimi i rregullt i votimit, KQV-ja vendos pezullimin e votimit dhe kërkon ndihmën e policisë. Kërkesa paraqitet me shkrim dhe përmban përshkrimin e shkurtër të shkaqeve dhe rrethanave. Kërkesa nënshkruhet nga kryetari dhe zëvendëskryetari i KQV-së.

2. Kryetari ose zëvendëskryetari i KQV-së njofton menjëherë KZZ-në ose KZQV-në për incidentin e ndodhur.

3. Me rivendosjen e rendit në qendrën e votimit, KQV-ja u kërkon forcave të policisë të largohen nga qendra e votimit dhe merr masa për rifillimin e menjëhershëm të votimit.

Neni 105

Personat e pranishëm në qendrën e votimit

1. Në qendrën e votimit mund të qëndrojnë vetëm personat e mëposhtëm:

- a) anëtarët e KQV-së dhe përfaqësuesit e akredituar të subjekteve zgjedhore;
- b) zgjedhësit që presin të votojnë;
- c) vëzhguesit e akredituar shqiptarë dhe të huaj.

2. Në qoftë se ka zgjedhës që presin të votojnë, kryetari i KQV-së mund të vendosë që ata të presin jashtë qendrës së votimit, për të lehtësuar votimin e personave brenda qendrës.

3. Personat që shërbejnë si vëzhgues për një kandidat (jo përfaqësuesit e akredituar të qendrës së votimit) mund të hyjnë në qendrën e votimit për t'u takuar me përfaqësuesin e akredituar të kandidatit, por takimi bëhet jashtë qendrës së votimit.

4. Asnjë person i armatosur, duke përfshirë edhe forcat e policisë dhe ushtarakët, nuk lejohet të qëndrojë në mjediset e qendrës së votimit, përveçse në rrethanat e nenit 104 të këtij Kodi.

Neni 106

Votimi në institucione të posaçme

Votimi në spitale, burgje, vende paraburgimi dhe konvikte kryhet sipas rregullave të parashikuara në këtë Kod për qendrat e votimit dhe në aktet nënligjore të KQZ-së.

Neni 107

Zgjedhësit në Forcat e Armatosura dhe në Forcat e Rendit

1. Në zgjedhjet për Kuvendin dhe referendumet e përgjithshme, zgjedhësit që shërbejnë në Forcat e Armatosura ose në Forcat e Rendit votojnë në njësinë zgjedhore, ku ndodhen repartet e tyre.

2. Në zgjedhjet dhe referendumet vendore, zgjedhësit që shërbejnë në Forcat e Armatosura ose në Forcat e Rendit votojnë në zonën e qendrës së votimit të vendbanimit të tyre.

KREU V

MBYLLJA E VOTIMIT DHE NUMËRIMI I VOTAVE

Neni 108

Mbyllja e votimit

1. Qendrat e votimit mbyllen në orën e caktuar në nenin 8 dhe në përputhje me pikën 3 të nenit 8 të këtij Kodi.

2. Pasi voton edhe zgjedhësi i fundit, në qendrën e votimit mund të qëndrojnë vetëm këta persona: Anëtarët e KQV-së, një përfaqësues i akredituar për çdo kandidat, një përfaqësues i akredituar për çdo parti politike të regjistruar që ka paraqitur listë shumemërore, por që nuk ka emëruar kandidat për deputet ose për kryetar bashkie apo komune, si dhe vëzhguesit e akredituar shqiptarë dhe të huaj.

Neni 109
Numërimi i votave

1. Pas mbylljes së votimit, kryetari së bashku me anëtarët e KQV-së kryejnë veprimet e mëposhtme, sipas kësaj radhe:

a) përcaktojnë numrin e personave që kanë votuar sipas listës së zgjedhësve dhe e regjistrojnë atë në procesverbalin e qendrës së votimit;

b) përcaktojnë numrin e fletëve të votimit të përdorura në bazë të numrit të serisë së kundërfletëve; përcaktojnë numrin e fletëve të votimit të papërdorura dhe i fusin ato në zarf;

c) numërojnë fletët e dëmtuara që gjenden në zarfin e fletëve të dëmtuara, e zbresin këtë numër nga numri i fletëve të përdorura dhe verifikojnë nëse numri i fletëve të përdorura i korrespondon numrit të votuesve që kanë votuar sipas listës;

ç) verifikojnë nëse vula mbi kutinë e votimit është e njëjtë me vulën e vendosur para hapjes së votimit;

d) hapin kutinë e votimit dhe nxjerrin të gjitha fletët e votimit;

dh) numërojnë dhe shqyrtojnë fletët e votimit duke vlerësuar:

i) rregullshmërinë e fletëve të votimit. Fleta e votimit është e parregullt kur nuk ka të njëjtën madhësi, ngjyrë ose formë me fletën e votimit të miratuar nga KQZ-ja; kur nuk janë nënshkrimet e parashikuara në nenin 91 të këtij Kodi; kur në pjesën e fletës së votimit janë bërë shënime që mund të zbulojnë identitetin e zgjedhësit, si dhe shënime në favor ose disfavor të subjekteve zgjedhore.

ii) në rast se fleta e votimit është e rregullt, shqyrtojnë dhe vlerësojnë votën për kandidat dhe për parti të koalicionet dhe i regjistrojnë ato në procesverbal, sipas përkatësisë.

Vota për kandidatin është e pavlefshme kur është votuar për më shumë se një kandidat; kur nuk është votuar për asnjë nga kandidatët, kur nuk është e qartë se për kë është votuar; si dhe kur zgjedhësi ka votuar për një person që nuk është në fletën e votimit.

Vota për partinë politike a koalicionin është e pavlefshme kur është votuar për më shumë se një parti ose koalicion; kur nuk ka votuar për asnjë parti ose koalicion; kur nuk është e qartë se për kë është votuar; si dhe kur zgjedhësi ka votuar për një parti ose koalicion që nuk është në fletën e votimit;

e) kur kryetari i KQV-së konstaton parregullsinë e një flete votimi ose pavlefshmërinë e një vote dhe konstatimi i tij kundërshtohet nga një anëtar i KQV-së ose nga përfaqësuesi i një subjekti zgjedhor, KQV-ja voton dhe merr vendim për këtë çështje. Kryetari shkruan një numër në anën e pasme të fletës dhe e regjistron atë në procesverbal së bashku me natyrën e problemit dhe arsyetimin e vendimit. Çdo anëtar ose përfaqësues tjetër mund të shtojë vërejtjet e tij në procesverbal. Këto fletë votimi vendosen në zarfin e fletëve të votimit të konstetuara;

ë) pas numërimit dhe regjistrimit të votave, fletët e votimit të vlefshme dhe ato të pavlefshme mbyllen në zarfe të veçanta;

f) pas numërimit të fletëve të votimit, kryetari i KQV-së plotëson tabelën e rezultateve të qendrës së votimit dhe e nënshkruan atë së bashku me të gjithë anëtarët e KQV-së dhe përfaqësuesit e subjekteve zgjedhore që janë të pranishëm. Të gjithë personat e pranishëm, duke përfshirë vëzhguesit shqiptarë dhe të huaj pajisen me nga një kopje të tabelës. Nëse një anëtar i KQV-së ose një përfaqësues i pranishëm kundërshton përmbajtjen e tabelës, KQV-ja voton dhe merr vendim për çështjen. Kryetari regjistron çështjen në procesverbal, natyrën e saj dhe arsyetimin e vendimit. Përmbajtja e vendimit pasqyrohet në tabelën përfundimtare. Nëse një anëtar ose përfaqësues kundërshton vendimin e KQV-së, ai mund të bëjë vërejtje në procesverbal.

Në përfundim kryetari plotëson procesverbalin për rendin në qendrën e votimit, në të cilin përfshihen të dhënat për rastet e incidenteve të ndodhura dhe në vendimin e KQV-së, të dhënat për numrin e forcave të policisë që kanë ndërhyrë, drejtuesin e tyre dhe kohëzgjatjen e incidentit. Procesverbali, me vërejtjet përkatëse, nëse ka, nënshkruhet nga të gjithë anëtarët e komisionit;

g) fletët e votimit të mbyllura në zarfet përkatëse, futen në kutinë e votimit. Një kopje e tabelës vendoset në një zarf të posaçëm, i cili nuk vendoset në kutinë e votimit. Rezultati afishohet në një vend të dukshëm pranë qendrës së votimit;

gj) kopjet origjinale të tabelave, procesverbalet dhe vula e KQV-së, si dhe vendimet e KQV-së, së bashku me mendimet e pakicës në lidhje me tabelën e rezultateve të qendrës së votimit, si dhe

vlefshmërinë e fletëve të votimit, zarfet me fletët e votimit, fletët e votimit të papërdorura si dhe kundërfletët vendosen në kutinë e votimit;

h) çdo kuti votimi vulozet dhe numri identifikues i vulës regjistrohet në procesverbal;

i) kryetari, zëvendëskryetari dhe sekretari i KQV-së i dorëzojnë KZQV-së ose KZZ-së, në mënyrën e parashikuar nga KZQV-ja ose KZZ-ja, brenda 24 orëve nga mbyllja e votimit, kutinë e votimit dhe zarfin me procesverbalet e votimit. KZQV-ja ose KZZ-ja i lëshon kryetarit të KQV-së një aktdorëzim.

Neni 110

Shpallja e rezultateve

1. Jo më vonë se dy ditë pas ditës së zgjedhjeve, KZQV-ja ose KZZ-ja, në prani të anëtarëve të komisionit, të përfaqësuesve të subjekteve zgjedhore dhe të vëzhguesve të akredituar, shqiptarë dhe të huaj, kryen detyrat e mëposhtme dhe shpall rezultatet e zgjedhjeve:

a) kryetari i komisionit verifikon numrin e kutive të votimit;

b) kutitë e votimit hapen një nga një, duke verifikuar nëse vula është e njëjtë me vulën e regjistruar në procesverbal dhe nëse secila nga kutitë përmban kopjen origjinale të tabelave, vendimet e KQV-ve së bashku me mendimet e pakicës në lidhje me tabelën e rezultateve të qendrës së votimit, si dhe vlefshmërinë e fletëve të votimit, zarfet me fletët e votimit, si dhe kundërfletët. Kopja origjinale e tabelës nxirret nga kutia;

c) çdo anëtar i komisionit mund të shqyrtojë procesverbalet;

ç) fletët e votimit nuk mund të shqyrtohen, të hiqen nga kutia ose të numërohen, me përjashtim të rasteve të parashikuara në nenet 111 dhe 157 të këtij Kodi;

d) kutia e votimit mbyllet dhe vulozet përsëri, duke lënë jashtë tabelën origjinale të rezultateve. Numri i vulës regjistrohet në procesverbalin e komisionit;

dh) çdo parregullsi, që konstatohet në kutinë e votimit, mbahet shënim në procesverbal;

e) pasi nxirren të gjitha tabelat origjinale të rezultateve, kryetari i komisionit harton tabelën e rezultateve për njësinë zgjedhore dhe deklaron personin e zgjedhur deputet ose kryetar bashkie a komune, anëtarët e këshillit të bashkisë ose komunës dhe numrin e votave për listat shumëmemërore;

ë) kryetari i komisionit, së bashku me anëtarët e komisionit dhe përfaqësuesit e subjekteve zgjedhore që janë të pranishëm, firmosin tabelën e rezultateve për njësinë zgjedhore. Kryetari u jep nga një kopje të tabelës të gjithë anëtarëve të komisionit, përfaqësuesve të pranishëm, kandidatëve dhe vëzhguesve shqiptarë dhe të huaj që janë të pranishëm. Kopja origjinale e tabelës i dërgohet KQZ-së, ndërsa një kopje e saj afishohet në një vend të dukshëm brenda qendrës së votimit. Nëse vendoset rinumërimi i vletëve të votimit, sipas nenit 111, tabela origjinale, si dhe të gjitha kopjet e saj pasqyrojnë këtë fakt;

f) në rast se një anëtar i komisionit ose përfaqësues i pranishëm e kundërshton tabelën, komisioni voton dhe merr vendim. Kryetari shënon në procesverbal natyrën e problemit dhe arsyetimin e vendimit. Tabela përfundimtare pasqyron vendimin e marrë. Në rast se një anëtar ose përfaqësues e kundërshton vendimin e komisionit, ai mund të bëjë vërejtje në procesverbal;

g) në përfundim kryetari plotëson procesverbalin për rendin, në të cilin përfshihen të dhënat për veprimin e policisë në territorin zgjedhor nëse ka pasur dhe në masën që janë kontestuar veprimet respektive vlerësimin për reagimin e policisë, rastet eventuale të incidenteve në zonë, të dhëna mbi numrin e forcave policore që kanë ndërhyrë, drejtuesit e tyre dhe kohëzgjatjen e incidenteve, si dhe vendimin e KZZ-së ose, sipas rastit, KZQV-së lidhur me to. Procesverbali, me vërejtjet përkatëse nëse ka, nënshkruhet nga të gjithë anëtarët e komisionit.

2. Të gjitha kutitë e votimit dhe procesverbalet ruhen nga KZQV-ja ose KZZ-ja në përputhje me dispozitat e këtij Kodi.

3. Gjatë procedurave të parashikuara në këtë nen mund të jenë të pranishëm vetëm personat e përmendur në pikën 1 të këtij neni.

KREU VI

RINUMËRIMI I FLETËVE TË VOTIMIT

Neni 111

Kriteret e rinumërimit të fletëve të votimit

1. Brenda 24 orëve nga shpallja e rezultatit të zgjedhjeve në njësinë zgjedhore, subjektet e interesuara kanë të drejtë të kërkojnë rinumërimin e votave për kandidatët për deputet ose kryetar bashkie a komune, në rast se diferenca mes votave të kandidatit që ka dalë i pari dhe kandidatit që ka dalë i dyti është më e vogël se numri i votave të pavlefshme gjatë numërimit, ose nëse diferenca e mësipërme është jo më shumë se 150 vota. Kërkesa i dorëzohet kryetarit, zëvendëskryetarit ose sekretarit të KZQV-së ose KZZ-së.

2. KZZ-ja ose KZQV-ja organizon dhe fillon rinumërimin e fletëve të votimit brenda 24 orëve nga shpallja e vendimit për rinumërim.

Neni 112

Rinumërimi i fletëve të votimit

1. Rinumërimi i fletëve të votimit kryhet në një sallë publike me përmasa të mjaftueshme për kutitë e votimit të të gjitha qendrave të votimit të asaj njësie zgjedhore, për anëtarët e KZQV-së ose KZZ-së, si dhe për përfaqësuesit e akredituar të kandidatëve ose partive që dëshirojnë të jenë të pranishëm.

2. Në rinumërimin e fletëve të votimit mund të marrë pjesë vetëm një përfaqësues për çdo subjekt zgjedhor.

3. Në rinumërimin e fletëve të votimit detyrimisht merr pjesë një përfaqësues i caktuar nga KQZ-ja.

4. Sekretari i komisionit, ose në mungesë të tij një anëtar i autorizuar nga kryetari i komisionit përkatës, sjell të gjitha kutitë e votimit dhe procesverbalet e votimit në vendin ku bëhet rinumërimi dhe ndihmon kryetarin dhe zëvendëskryetarin e KZZ-së ose KZQV-së në kryerjen e rinumërimit.

5. Rinumërimi i fletëve të votimit fillon në orën 800 dhe vazhdon në mënyrë të pandërprerë deri në përfundimin e tij.

6. Në fund të rinumërimit, KZZ-ja ose KZQV-ja plotëson tabelën e rinumërimit të fletëve të votimit në formën e caktuar nga KQZ-ja dhe u lëshon nga një kopje anëtarëve të komisionit përkatës, përfaqësuesve të KQZ-së dhe çdo kandidati ose përfaqësuesi të pranishëm.

7. Pasi plotëson tabelën e rinumërimit, KZZ-ja ose KZQV-ja shpall menjëherë rezultatin e zgjedhjeve në njësinë zgjedhore.

Neni 113

Procedurat për rinumërimin

1. Në vendin dhe kohën e caktuar për rinumërimin, kryetari dhe zëvendëskryetari i KZZ-së ose KZQV-së:

- a) verifikojnë nëse kutitë e votimit dhe procesverbalet janë vendosur në një vend të dukshëm;
- b) fillojnë rinumërimin nga qendra e votimit numër 1 dhe vazhdojnë me radhë rinumërimin e të gjitha fletëve të votimit të të gjitha qendrave të votimit;
- c) i shqyrtojnë kutitë e votimit një nga një.

2. Përpara se të hapë kutinë e votimit, kryetari dhe zëvendëskryetari verifikojnë nëse vula e kutisë së votimit është e njëjtë me vulën e shënuar në procesverbalet e KZQV-së ose KZZ-së. Nëse vula nuk është e njëjtë, kutia nuk duhet të hapet.

3. Pasi verifikohet se vula e kutisë është e njëjtë, rinumërimi procedon në mënyrë plotësisht të dukshme për të pranishmit dhe sipas radhës së mëposhtme:

a) sekretari hap kutinë dhe nxjerr procesverbalet, tabelat dhe vulën e KQV-së dhe verifikon nëse ato janë materialet e rregullta të asaj qendre votimi;

b) sekretari nxjerr zarfet me fletët e votimit të numëruara në qendrën e votimit, zarfet me fletët e votimit të pavlefshme dhe zarfet me fletët e votimit të dëmtuara gjatë votimit, si dhe fletët e votimit të papërdorura dhe kundërfletët;

c) kryetari dhe zëvendëskryetari verifikojnë të dhënat e tabelave në lidhje me numrin e fletëve të votimit të papërdorura, numrin e kundërfletës së fundit, numrin e fletëve të votimit të dëmtuara dhe

numrin e fletëve të votimit të kontestuara. Kryetari dhe zëvendëskryetari i vendosin këto materiale në zarfën e caktuar për këtë qëllim dhe i shënojnë të dhënat në procesverbalin e rinumërimit;

ç) kryetari dhe zëvendëskryetari hapin zarfet me fletët e votimit, pa i kontrolluar ato dhe i grupojnë sipas zarfës nga i cili nxirren. Fletët e votimit të gjetura në zarfe numërohen dhe rezultati krahasohet me numrin e shënuar në tabelën e qendrës së votimit. Në rast mospërputhjeje, konsiderohet i saktë numri i fletëve të votimit të gjetura në zarf gjatë rinumërimit;

d) pasi verifikojnë numrin e votave, sipas tabelës së qendrës së votimit, kryetari dhe zëvendëskryetari vazhdojnë me shqyrtimin e të gjitha fletëve të votimit, duke kontrolluar nëse fleta e votimit është vulosur dhe nënshkruar, sipas nenit 91 të këtij Kodi dhe deklarojnë se për kë është votuar. Gjatë rinumërimit kryetari dhe zëvendëskryetari ushtrojnë kompetencat e KQV-së dhe mund të ndryshojnë vendimin e KQV-së të shënuar në procesverbal;

dh) gjatë shqyrtimit të një flete votimi që është kundërshtuar nga një ose më shumë anëtarë ose përfaqësues të KQV-së ose që është shpallur e pavlefshme nga KQV-ja gjatë numërimit, kryetari dhe zëvendëskryetari shqyrtojnë të gjitha kundërshtimet dhe vërejtjet që gjenden në procesverbalin e votimit, në lidhje me atë fletë votimi. Pasi marrin vendim në lidhje me atë fletë votimi, kryetari dhe zëvendëskryetari sqarojnë arsyet përkatëse, të cilat mbahen shënim në procesverbalin e rinumërimit;

e) pas shqyrtimit të të gjitha fletëve të votimit të gjendura në kutitë e votimit, kryetari dhe zëvendëskryetari shpallin rezultatet e qendrës së votimit dhe hartojnë procesverbalin e rinumërimit të votave për qendrën e votimit; e nënshkruajnë atë së bashku me sekretarin; rivendosin të gjitha materialet në kutinë e votimit së bashku me një kopje të deklarates së rinumërimit të fletëve të votimit; e vulosin kutinë e votimit dhe fillojnë të njëjtën procedurë për qendrën tjetër të votimit;

ë) para se ta vulosin kutinë e votimit, sipas shkronjës “e” të këtij neni, kryetari dhe zëvendëskryetari i lejojnë përfaqësuesit e subjekteve zgjedhore, kandidatët dhe anëtarët e komisionit të zgjedhjeve të shqyrtojnë procesverbalet e votimit dhe të mbajnë shënime;

f) pas rinumërimit të fletëve të votimit për të gjithë njësinë zgjedhore dhe pas hartimit të procesverbalit të rinumërimit për çdo qendër votimi, kryetari dhe zëvendëskryetari hartojnë tabelën e rinumërimit të fletëve të votimit, një kopje e së cilës u jepet të gjithë personave të pranishëm.

4. Në të gjitha rastet kur nuk është e mundur marrja e një vendimi prej kryetarit dhe zëvendëskryetarit, vendimi merret me shumicën e votave të të gjithë anëtarëve të KZZ-së ose KZQV-së, duke përfshirë edhe kryetarin dhe zëvendëskryetarin.

5. KQZ-ja harton formularët që përdoren në këtë kre.

Neni 114

Listat shumëmbrojtore

Fletët e votimit për listat shumëmbrojtore nuk rinumërohen.

Neni 115

Vendimet për rinumërimin e fletëve të votimit dhe shpalljen e rezultateve

Vendimet e marra gjatë rinumërimit të fletëve të votimit janë të formës së prerë, ndërsa rezultatet e shpallura janë të ankimeshme.

KREU VII

NDALIMI I PERDORIMIT TË FORCAVE DHE STRUKTURAVE TË POSAÇME

Neni 116

Përdorimi i forcave dhe strukturave të posaçme

1. Forcat komando dhe forcat e tjera të ushtrisë ndalohen që të përdoren gjatë gjithë periudhës zgjedhore, përveçse me urdhër me shkrim të Ministrit të Rendit Publik dhe Ministrit të Mbrojtjes kur këto forca nevojiten për ruajtjen e objekteve të rëndësishme të veçantë ose në zëvendësim të punonjësve të Policisë së Objekteve. Një kopje e urdhrimit me shkrim i dërgohet menjëherë KQZ-së. Ndalohej përdorimi i forcave komando dhe i forcave të tjera të ushtrisë për ruajtjen e objekteve që kanë lidhje

me zgjedhjet.

2. Forcat e ushtrisë ndalohen të kryejnë ushtrime ose manovra ushtarake jashtë reparteve ose vendeve të dislokimit të tyre, gjatë gjithë periudhës zgjedhore.

3. Në të gjitha llojet e zgjedhjeve ndalohet përdorimi ose pjesëmarrja e punonjësve apo strukturave të Shërbimit Informativ Shtetëror.

PJESA E TETË PAVLEFSHMËRIA E ZGJEDHJEVE

Neni 117

Pavlefshmëria e zgjedhjeve

1. KQZ-ja i shpall të pavlefshme zgjedhjet në qendrat e votimit, në njësitë zgjedhore ose në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë, në qoftë se vëren:

se kanë ndodhur shkelje të ligjit, të cilat mund të kenë ndikuar në ndarjen e vendeve në Kuvend ose në këshillat vendorë, në miratimin ose refuzimin e referendumit, në përcaktimin e kandidatit fitues në zgjedhjet për komunën ose bashkinë;

b) ka ndodhur fatkeqësi natyrore në përmasa të tilla që ka penguar pjesëmarrjen e zgjedhësve në votime dhe për këtë shkak ka ndikuar në rezultatin e votimit;

c) votimi nuk ka filluar ose është pezulluar për më shumë se gjashtë orë me radhë.

2. KQZ-ja merr vendim për pavlefshmërinë e zgjedhjeve pas konsultimeve me KZZ-në ose KZQV-në përkatëse.

3. Zgjedhjet e shpallura të pavlefshme, sipas këtij neni, përsëriten pas jo më shumë se 4 javëve.

4. Çdo person i interesuar mund ta ankimojë vendimin e KQZ-së në gjykatën kompetente, për të shpallur zgjedhjet në qendra të caktuara votimi, në njësi zgjedhore ose në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë të pavlefshme, sipas këtij Kodi, brenda 10 ditëve nga shpallja e vendimit të KQZ-së.

PJESA E NËNTË REFERENDUMET

KREU I PARIME TË PËRGJITHSHME

Neni 118

Kuptimi i referendumit

1. Referendumi është ushtrimi i drejtpërdrejtë i sovranitetit të popullit, nëpërmjet votimit, për një çështje ose një ligj të caktuar, sipas neneve 108 pika 4, 150, 151, 152 dhe 177 të Kushtetutës.

2. Votimi për referendum kryhet sipas rregullave të parashikuara në këtë Kod.

3. Në referendum konsiderohet fituese alternativa që ka fituar shumicën e votave të vlefshme, por jo më pak se një të tretën e numrit të zgjedhësve të regjistruar në Regjistrin Kombëtar të Zgjedhësve, përveç kur parashikohet ndryshe në këtë kre.

Neni 119

Kufizime në ushtrimin e të drejtës së referendumit

1. Asnjë referendum kushtetues ose i përgjithshëm nuk mund të zhvillohet datën e zgjedhjeve për Kuvend ose për organet e qeverisjes vendore.

2. Nuk mund të zhvillohet referendum kushtetues ose i përgjithshëm gjatë periudhës nga gjashtë muaj para përfundimit të mandatit të Kuvendit, deri tre muaj pas mbledhjes së parë të Kuvendit të ri.

3. Nuk mund të zhvillohet referendum vendor gjatë periudhës nga tre muaj para përfundimit të mandatit të organeve të qeverisjes vendore, deri tre muaj pas mbledhjes së parë të këshillave vendorë.

4. Kur shpallen zgjedhje të parakohshme për Kuvendin, procedura për zhvillimin e referendumit pezullohet deri pasi të kenë kaluar tre muaj nga mbledhja e parë e Kuvendit të ri.

5. Kur në një njësi të qeverisjes vendore shpallen zgjedhje të parakohshme, procedura për zhvillimin e referendumit vendor në atë njësi pezullohet deri pasi të kenë kaluar tre muaj nga fillimi i mandatit të organit të qeverisjes vendore.

6. Në përputhje me pikën 3 të nenit 152 të Kushtetutës, kërkesat për referendum, që nuk kanë kaluar nëpër të gjitha procedurat e këtij kreu, brenda datës 15 mars të çdo viti, pavarësisht se kur janë paraqitur, shtyhen deri në vitin pasardhës.

Neni 120

Procedurat për zhvillimin e referendumeve

1. Referendumet kushtetuese dhe referendumet e përgjithshme administrohen nga KQZ-ja nëpërmjet KZZ-ve dhe, sipas procedurave të parashikuara në këtë Kod për zhvillimin e zgjedhjeve për Kuvendin, për aq sa është e mundur ose e nevojshme.

2. Referendumet vendore administrohen nga KQZ-ja nëpërmjet KZQV-ve dhe, sipas procedurave të parashikuara në këtë Kod për zhvillimin e zgjedhjeve vendore, për aq sa është e mundur ose e nevojshme.

3. Për referendumet në nivel qarku, KQZ-ja krijon komisionin zgjedhor në nivel qarku. Përbërja e këtij komisioni propozohet nga këshilli i qarkut, sipas rregullave të parashikuara në këtë Kod për përbërjen e KZQV-së.

4. Kur në të njëjtën datë zhvillohet më shumë se një referendum, fletët e votimit të secilit referendum janë me ngjyra të ndryshme.

Neni 121

Miratimi i projektligjeve që votohen në referendum

1. Projektligji i miratuar me referendum shpallet nga Presidenti i Republikës dhe hyn në fuqi të paktën 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

2. Shfuqizimi i një ligji me referendum hyn në fuqi menjëherë me shpalljen e rezultatit. Kuvendi, me kërkesë të arsyetuar të Këshillit të Ministrave, mund të vendosë shtyrjen e shfuqizimit të ligjit ose të pjesës së shfuqizuar të tij, por jo për më shumë se 60 ditë.

KREU II

LLOJE TË VEÇANTA REFERENDUMESH

SEKSIONI 1

REFERENDUMI KUSHTETUES

Neni 122

Llojet e referendumit kushtetues

Referendumi kushtetues, sipas pikës 4 të nenit 177 të Kushtetutës, zhvillohet me vendim të dy të tretave të të gjithë deputetëve që projektamendamenti kushtetues të votohet drejtpërdrejt nga populli. Referendumi kushtetues, sipas pikës 5 të nenit 177 të Kushtetutës, është referendum që kërkohet nga një e pesta e deputetëve, për t'ia nënshtruar votimit popullor amendamentin kushtetues, të miratuar nga jo më pak se dy të tretat e të gjithë anëtarëve të Kuvendit.

Neni 123

Procedurat fillestare

1. Kërkesa për referendum kushtetues për rishikimin e Kushtetutës përmban tekstin e projektligjit për rishikimin e Kushtetutës.

2. Kërkesat për referendum, në përputhje me pikën 5 të nenit 177 të Kushtetutës, i dorëzohen Sekretarit të Përgjithshëm të Kuvendit brenda 15 ditëve nga miratimi i amendamentit kushtetues nga

Kuvendi.

3. Sekretari i Përgjithshëm i Kuvendit ia dërgon menjëherë Gjykatës Kushtetuese dhe Presidentit të Republikës vendimin e Kuvendit ose, sipas rastit, kërkesën e një të pestës së deputetëve, që kërkojnë zhvillimin e një referendumi kushtetues.

Neni 124

Shqyrtimi paraprak nga Gjykata Kushtetuese

Gjykata Kushtetuese, brenda 60 ditëve nga marrja e kërkesës, shqyrton paraprakisht kushtetueshmërinë e mbajtjes së referendumi kushtetues, sipas pikës 4 ose 5 të nenit 177 të Kushtetutës.

Neni 125

Procedurat e mëtejshme për referendumin kushtetues

1. Kur Gjykata Kushtetuese vendos se kërkesa për referendum kushtetues është në pajtim me Kushtetutën ose nuk shprehet brenda afatit, Presidenti i Republikës cakton datën e zhvillimit të referendumi, në përputhje me pikën 3 të nenit 152 të Kushtetutës.

2. Në këtë rast, Sekretari i Përgjithshëm i Kuvendit njofton KQZ-në për zhvillimin e referendumi kushtetues dhe i dërgon tekstin e projektligjit që do të votohet në referendum. Sekretari i Përgjithshëm i Kuvendit e boton tekstin e projektligjit që do të votohet në referendum në tri gazetat me tirazhin më të madh në shkallë vendi.

3. Në rast se Gjykata Kushtetuese vendos që kërkesa për referendum kushtetues nuk është në pajtim me Kushtetutën, procedura për zhvillimin e referendumi pushon. Në rastin e kërkesës, sipas pikës 5 të nenit 177 të Kushtetutës, amendamentet kushtetuese të miratuara nga Kuvendi shpallen nga Presidenti i Republikës dhe hyjnë në fuqi të paktën 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

4. Amendamentet kushtetuese, që i nënshtrohen referendumi, sipas pikës 5 të nenit 177 të Kushtetutës, rrëzohen kur më shumë se gjysma e të gjithë zgjedhësve të regjistruar në Regjistrin Kombëtar të Zgjedhësve kanë votuar kundër tyre. Në qoftë se amendamentet kushtetuese nuk rrëzohen në referendum, ato shpallen nga Presidenti i Republikës dhe hyjnë në fuqi të paktën 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

SEKSIONI 2

REFERENDUMI I PËRGJITHSHËM

Neni 126

Nisma për referendum të përgjithshëm

1. Pesëdhjetë mijë zgjedhës të regjistruar në Regjistrin Kombëtar të Zgjedhësve kanë të drejtën e referendumi të përgjithshëm për shfuqizimin e një ligji, si dhe t'i kërkojnë Presidentit të Republikës zhvillimin e referendumi për çështje të një rëndësie të veçantë, në përputhje me pikën 1 të nenit 150 të Kushtetutës, si dhe me dispozitat e këtij Kodi.

2. Kërkesa për fillimin e procedurave të referendumi paraqitet në KQZ nga një grup prej jo më pak se 12 nismëtarësh, të cilët janë zgjedhës të regjistruar në Regjistrin Kombëtar të Zgjedhësve.

3. Kërkesa për shfuqizimin e një pjese të ligjit pranohet vetëm kur pjesa tjetër e ligjit është e vetëmjaftueshme.

4. Kërkesa për fillimin e procedurave për referendum për shfuqizimin e një ligji ose të një pjese të tij, përmban:

a) titullin, numrin dhe datën e miratimit të ligjit që kërkohet të shfuqizohet, si dhe në qoftë se kërkohet të shfuqizohet vetëm një pjesë e ligjit, dispozitat përkatëse;

b) arsyet përse ligji ose dispozita të veçanta të tij duhen shfuqizuar.

5. Kërkesa për fillimin e procedurave për referendum për një çështje të një rëndësie të veçantë duhet të përshkruajë qartë çështjen që shtrohet, rëndësinë e saj, si dhe qëndrimin e nismëtarëve në lidhje me atë çështje. Çështja duhet të formulohet në mënyrë të qartë, të plotë dhe pa ekuivoke dhe në mënyrë të tillë që zgjedhësit të mund të përgjigjen me “PO” ose “JO”.

Neni 127

Fletët-tip për mbledhjen e nënshkrimeve

1. KQZ-ja, brenda 20 ditëve nga paraqitja e kërkesës për referendum të përgjithshëm, pajis grupin nismëtar kundrejt pagesës me fletët-tip për mbledhjen e nënshkrimeve të 50 mijë zgjedhësve të regjistruar në Regjistrin Kombëtar të Zgjedhësve në kohën e paraqitjes së kërkesës. Në krye të fletës-tip shtypet titulli i ligjit, dispozitat që kërkojnë të shfuqizohen ose çështja që shtrohet në referendum.

2. Nënshkrimet në mbështetje të kërkesës për zhvillimin e referendumit të përgjithshëm depozitohen në KQZ në periudhën nga 1 janari deri më 30 nëntor të çdo viti.

Neni 128

Verifikimi i kërkesës nga KQZ-ja

1. KQZ-ja verifikon nënshkrimet dhe saktësinë e dokumenteve identifikuese të zgjedhësve, në përputhje me aktet nënligjore të nxjerra prej saj.

2. KQZ-ja vendos për pranimin ose mospranimin e kërkesës brenda 90 ditëve nga data e paraqitjes së saj, duke e bazuar vendimin vetëm mbi rregullsinë e dokumentacionit të paraqitur. Vendimi u njoftohet menjëherë nismëtarëve. Vendimi për mospranimin e kërkesës duhet të përcaktojë qartë shkaqet e mospranimit.

3. Brenda 5 ditëve nga njoftimi i vendimit, grupi nismëtar mund t'i deklarojë KQZ-së se është i gatshëm të korrigjojë parregullsitë e vërejtura. Në këtë rast, KQZ-ja cakton një afat deri në 30 ditë për riparaqitjen e kërkesës. KQZ-ja vendos brenda 10 ditëve për pranimin ose jo të kërkesës së riparaqitur dhe i njofton menjëherë nismëtarët.

Neni 129

Shqyrtimi i kërkesës nga Gjykata Kushtetuese

1. Pas verifikimit të rregullsisë së kërkesave, KQZ-ja ia përcjell kërkesat për referendum të përgjithshëm Presidentit të Republikës dhe Gjykatës Kushtetuese, me përjashtim të rasteve të parashikuara në nenin 119 të këtij Kodi. KQZ-ja njofton njëkohësisht Kryetarin e Kuvendit dhe Kryeministrin për kërkesat e pranuar.

2. Gjykata Kushtetuese vendos për kushtetutshmërinë e kërkesave për referendum të përgjithshëm dhe nëse ato janë formuluar në përputhje me pikat 3 dhe 5 të nenit 126, brenda 60 ditëve nga dita e marrjes së kërkesave nga KQZ-ja.

3. Presidenti i Republikës vendos për zhvillimin ose jo të referendumeve për çështje të rëndësishme të veçantë pas shpalljes së vendimit pozitiv të Gjykatës Kushtetuese ose pas kalimit të afatit, brenda të cilit ajo duhet të shprehet. Në qoftë se vendos që referendumi i kërkuar nuk duhet të zhvillohet, Presidenti njofton me shkrim KQZ-në për arsyet, të cilat KQZ-ja ua dërgon nismëtarëve.

Neni 130

Caktimi i datës së referendumit të përgjithshëm

Presidenti i Republikës cakton datën e votimit për referendum të përgjithshëm, në përputhje me pikën 3 të nenit 152 të Kushtetutës.

Neni 131

Referendume me nismën e Kuvendit

Kur Kuvendi vendos për zhvillimin e referendumeve të përgjithshme, në përputhje me pikën 2 të nenit 150 të Kushtetutës, zbatohen, për aq sa është e mundur ose e nevojshme, rregullat e parashikuara në këtë seksion për referendumet, sipas pikës 1 të nenit 150 të Kushtetutës.

SEKSIONI 3
REFERENDUMET VENDORE

Neni 132

Nisma për referendum vendor

1. Dhjetë për qind e zgjedhësve të regjistruar në listat e zgjedhësve të komunës ose bashkisë ose 20 mijë prej tyre, cilado shifër të jetë më e vogël, kanë të drejtën e referendumit vendor për një çështje të qeverisjes vendore në bashkinë ose komunën përkatëse.

2. Një numër këshillash bashkiakë ose komunalë, që përfaqësojnë jo më pak se një të tretën e popullsisë së një qarku, kanë të drejtë të kërkojnë zhvillimin e një referendumi për një çështje të qeverisjes vendore në nivel qarku.

3. Referendumi për të njëjtën çështje nuk mund të përsëritet në të njëjtën njësi të qeverisjes vendore pa kaluar tre vjet nga zhvillimi i tij.

4. Për zhvillimin e referendumit vendor zbatohen, për aq sa është e mundur ose e nevojshme, dispozitat e parashikuara për referendumin e përgjithshëm në pikat 2 dhe 5 të nenit 126, nenin 127 dhe në pikën 2 të nenit 128 të këtij Kodi.

PJESA E DHJETË
FUSHATA ZGJEDHORE DHE MEDIA

Neni 133

Periudha e fushatës zgjedhore

Fushata zgjedhore fillon 30 ditë para datës së zgjedhjeve dhe përfundon 24 orë përpara fillimit të votimit.

Neni 134

Të drejtat dhe detyrimet e subjekteve zgjedhore gjatë fushatës

1. Gjatë fushatës zgjedhore, çdo subjekt zgjedhor ka të drejtë të bëjë propagandë zgjedhore në çdo mënyrë të ligjshme.

2. Rezultatet e sondazheve zgjedhore nuk mund të publikohen gjatë 5 ditëve të fundit para datës së zgjedhjeve.

3. Publikimi i rezultateve të sondazheve zgjedhore duhet të përfshijë edhe emrin e organizatorit të sondazhit, porositësin e tij, numrin e personave të intervistuar, probabilitetin e gabimit, si dhe periudhën e zhvillimit të sondazhit.

4. Ndalohet zhvillimi i fushatës zgjedhore në institucionet e depolitizuara.

5. Ndalohet propaganda në favor ose kundër një kandidati ose subjekti tjetër zgjedhor nga ana e të huajve.

Neni 135

Materialet propagandistike

Organet e qeverisjes vendore caktojnë, në mënyrë të drejtë dhe të paanshme, vendet publike për afishimin e materialeve propagandistike.

Neni 136

Fushata zgjedhore në Radiotelevizionin Publik

1. Gjatë fushatës zgjedhore, Radiotelevizioni Publik vë minutazh falas në dispozicion të partive politike të regjistruara dhe të KQZ-së, që ndahet sipas rregullave të mëposhtme:

a) KQZ-së i vihen në dispozicion gjithsej dy orë, sipas segmenteve orare të kërkuara prej saj. Të paktën dy të tretat e këtij minutazhi duhet të jenë brenda segmentit orar 1800-2200; për partitë parlamentare, që në zgjedhjet e fundit parlamentare kanë marrë më shumë se 20 për

qind të vendeve në parlament, KQZ-ja cakton një minutazh të barabartë prej jo më pak se 30 minutash në Televizionin Publik dhe po aq në Radion Publike, kurse për partitë e tjera parlamentare, kjo kohë është jo më pak se 15 minuta. Rritja e kohës së transmetimit brenda grupit përkatës, rrit proporcionalisht kohën në dispozicion të grupit tjetër;

c) çdo parti jashtëparlamentare që merr pjesë në zgjedhje përfiton 10 minuta në Televizionin Publik dhe 10 minuta në Radion Publike;

ç) në çdo program ose reklamë radiotelevizive në shërbim të propagandës zgjedhore duhet të përcaktohet qartë subjekti zgjedhor përkatës.

2. Radiotelevizioni Publik e pasqyron fushatën zgjedhore nëpërmjet lajmeve dhe programeve informative, në përputhje me parimet e paanshmërisë, plotësisë, vërtetësisë dhe pluralizmit të informacionit të parashikuara në nenet 4, 36 dhe 41 të ligjit nr. 8410, datë 30.9.1998 “Për radion e televizionin publik dhe privat në Republikën e Shqipërisë”. Minutazhi falas që përfitojnë partitë politike, sipas pikës 1 të këtij neni, nuk mund të caktohet si pjesë e lajmeve dhe programeve informative.

3. Radiotelevizioni Publik nuk mund të përgatisë ose transmetojë reklama politike me pagesë.

4. Gjatë fushatave për referendum të përgjithshëm, Radiotelevizioni Publik vë minutazh të barabartë prej jo më shumë se tri orësh gjithsej në dispozicion të partive politike që mbështesin secilën prej alternativave.

Neni 137

Edicionet informative të Radiotelevizionit Publik

1. Në minutazhin politik të edicioneve informative, Radiotelevizioni Publik është i detyruar të aplikojë raporte kohore të barabarta për të gjitha partitë parlamentare, që në zgjedhjet e fundit parlamentare kanë marrë deri në 20 për qind të vendeve në Parlament. Për partitë që kanë marrë më shumë se 20 për qind, koha e transmetimit, e shpërndarë në mënyrë të barabartë, dyfishohet.

2. Në rast të shkeljes së raporteve të pasqyrimin në favor të një force ose të një blloku politik, Komisioni Qendror i Zgjedhjeve urdhëron reduktimin në të njëjtën masë të kohës në dispozicion të forcës ose bllokut politik ose kompensimin e forcave apo blloqeve të tjera politike me minutazh shtesë brenda 48 orëve.

3. Koha e pasqyrimin të veprimtarive qeveritare, që lidhen me fushatën zgjedhore, përfshihet në kohën e partisë së cilës i përket titullari i institucionit që zhvillon veprimtarinë.

4. Për pasqyrimin e veprimtarive të partive jashtëparlamentare Radiotelevizioni Publik zbaton kriteret profesionale të lajmit, me kusht që koha në dispozicion të jetë jo më e madhe se koha e dhënë për partitë parlamentare.

5. Brenda edicioneve informative gazetarët e Radiotelevizionit Publik e kanë të ndaluar propagandën, komentet ose qëndrimet politike.

6. Në rast të shkeljes së kërkesave të përcaktuara në këtë nen, KQZ-ja gjobit, sipas rastit dhe shkallës së përgjegjësisë, me 15 000 lekë reporterin që ka përgatitur kronikën; me 20 000 lekë redaktorin përgjegjës, me 30 000 lekë Drejtorin e Informacionit dhe me 50 000 lekë Drejtorin e Përgjithshëm.

7. Vendimi i KQZ-së përbën titull ekzekutiv dhe zbatohet nga Drejtoria e Financës e Radiotelevizionit Publik. Ankimi ndaj vendimit nuk pezullon ekzekutimin e tij.

Neni 138

Minutazh falas për KQZ-në

Përveç minutazhit, sipas shkronjës “a” të pikës 1 të nenit 136 të këtij Kodi, Radioja dhe Televizioni Publik vënë 60 minuta falas në vit në dispozicion të KQZ-së për informimin e zgjedhësve. Ky minutazh caktohet në përputhje me shkronjën “a” të pikës 1 të nenit 136 të këtij Kodi.

Neni 139

Orari i transmetimeve

1. Jo më vonë se 30 ditë para datës së zgjedhjeve, Këshilli Drejtues i Radiotelevizionit Publik,

në bazë të të dhënave të paraqitura nga KQZ-ja për partitë e regjistruara, cakton minutazhin në dispozicion të çdo partie dhe organizon, nën mbikëqyrjen e KQZ-së, shortin për caktimin e segmenteve orare për çdo parti të regjistruar.

2. Minutazhi në dispozicion të partive politike dhe të kandidatëve të pavarur caktohet në segmentin orar 1800- 2200 të çdo dite të fushatës zgjedhore deri 24 orë para fillimit të votimit.

Neni 140

Fushata zgjedhore në radiot dhe televizionet private

1. Në radiot dhe televizionet private, pasqyrimi i fushatës zgjedhore bëhet vetëm në edicionet e zakonshme dhe të posaçme informative. Radiot dhe televizionet private nuk vënë kohë transmetimi në dispozicion të subjekteve politike për pasqyrimin e fushatës zgjedhore të tyre.

2. Radiot dhe televizionet private, për edicionet e tyre të zakonshme dhe të posaçme informative, duhet të respektojnë kushtet e mëposhtme:

a) minutazhi politik i edicioneve informative të radiotelevizioneve private ndahet në segmente kohore sipas nenit 137 pika 1. Në rast të shkeljes së raporteve të pasqyrimin në favor të një force ose të një blloku politik, KQZ-ja kryesisht ose me propozimin e KZZ-ve a KZQV-ve, e gjobit operatorin radioteleviziv vendor me 1 000 000 lekë dhe operatorin radioteleviziv kombëtar me 2 500 000 lekë. Vendimi i KQZ-së përbën titull ekzekutiv dhe zbatohet nga Zyra e Përmbarrimit. Ankimi ndaj vendimit nuk pezullon ekzekutimin e tij. Në rast përsëritjeje të shkeljes, KQZ-ja urdhëron KKRT-në të bëjë bllokimin e transmetimit të operatorit radioteleviziv për 48 orë. Bllokimi vendoset jo më vonë se ora 1800 e ditës pasardhëse;

b) koha e pasqyrimin të veprimtarive qeveritare që lidhen me fushatën zgjedhore përfshihet në kohën e partisë së cilës i përket titullari i institucionit që zhvillon veprimtarinë;

c) për pasqyrimin e veprimtarive të partive jashtëparlamentare radiot dhe televizionet private zbatojnë kriteret profesionale të lajmit, me kusht që koha në dispozicion të jetë jo më e madhe se koha e dhënë për partitë parlamentare;

ç) brenda edicioneve informative gazetarët e kanë të ndaluar propagandën, komentet ose qëndrimet politike. Në rast shkeljeje, KQZ-ja, e gjobit operatorin radioteleviziv vendor me 1 000 000 lekë dhe operatorin radioteleviziv kombëtar me 2 500 000 lekë. Vendimi i KQZ-së përbën titull ekzekutiv dhe zbatohet nga Zyra e Përmbarrimit. Ankimi ndaj vendimit nuk pezullon ekzekutimin e tij. Në rast përsëritjeje të shkeljes, KQZ-ja urdhëron KKRT-në të bëjë bllokimin e transmetimit të operatorit radioteleviziv vendor për 48 orë. Bllokimi vendoset jo më vonë se ora 1800 e ditës pasardhëse.

3. Radiot dhe televizionet private kanë të drejtë të organizojnë debate zgjedhore midis forcave politike ose kandidatëve konkurrentë. Në organizimin dhe zhvillimin e debatit, radiotelevizionet private janë të detyruara të ruajnë barazpeshën mes forcave politike.

Në rast shkeljeje KQZ-ja urdhëron KKRT-në të bëjë bllokimin e transmetimit të operatorit radioteleviziv për 48 orë. Bllokimi vendoset jo më vonë se ora 1800 e ditës pasardhëse.

4. Radiot dhe televizionet private mund të përgatisin dhe të transmetojnë reklama politike me pagesë. Në këtë rast ato janë të detyruara të pranojnë dhe të transmetojnë reklama në raporte kohore të barabarta për të gjitha partitë parlamentare që në zgjedhjet e fundit për Kuvendin kanë marrë deri në 20 për qind të vendeve në Kuvend. Për partitë politike që kanë marrë më shumë se 20 për qind koha e transmetimit e shpërndarë në mënyrë të barabartë dyfishohet. Koha e përgjithshme e transmetimit të reklamave politike nga radiot dhe televizionet private nuk mund të jetë më shumë se 30 minuta në ditë.

Reklammat për kandidatët përfshihen në kohën e subjektit politik që ata përfaqësojnë.

Për partitë jashtëparlamentare dhe për kandidatët e pavarur radiot dhe televizionet private vënë në dispozicion kohë transmetimi shtesë për reklammat mbi kohën që zbatohet, sipas kësaj pike. Koha e transmetimit të reklamave për partitë jashtëparlamentare dhe kandidatët e pavarur nuk mund të kapërcejë 10 për qind të kohës së programuar dhe zbatuar për reklammat zgjedhore. Për partitë jashtëparlamentare dhe kandidatët e pavarur zbatohen tarifa të njëjta me ato që zbatohen për partitë parlamentare. Në rast shkeljeje KQZ-ja gjobit operatorin radioteleviziv vendor me 1 000 000 lekë dhe operatorin radioteleviziv kombëtar me 2 500 000 lekë. Vendimi i KQZ-së përbën titull ekzekutiv dhe zbatohet nga zyra e përmbarrimit gjyqësor. Ankimi ndaj vendimit nuk pezullon ekzekutimin e tij.

Në rast shkeljeje KQZ-ja urdhëron KKRT-në të bëjë bllokimin e transmetimit të operatorit radioteleviziv vendor për 48 orë. Bllokimi vendoset jo më vonë se ora 1800 e ditës pasardhëse.

Neni 141

Thyerja e heshtjes zgjedhore

1. Në përputhje me nenin 133 të këtij Kodi, ndalohet çdo lloj propagande zgjedhore në mediat e shkruara dhe ato elektronike në 24 orët e fundit para ditës së votimit.

2. Për thyerje të heshtjes zgjedhore KQZ-ja gjobit me 1 000 000 lekë botuesin ose operatorin radioteleviziv. Gjoka përbën titull ekzekutiv dhe ekzekutohet menjëherë nga Zyra e Përmbartimit. Ankimi ndaj vendimit të KQZ-së për gjobën nuk pezullon ekzekutimin e tij.

Neni 142

Monitorimi i fushatës zgjedhore

1. Dhjetë ditë përpara fillimit të periudhës zgjedhore KQZ-ja ngre Bordin e Monitorimit të Medias, i cili ka për detyrë monitorimin e zbatimit të dispozitave të këtij Kodi për fushatën zgjedhore në radion dhe televizionin publik dhe ato private. Bordi i Monitorimit të Medias e ushtron veprimtarinë e tij në të gjithë territorin zgjedhor. Për kryerjen e monitorimit Bordi shfrytëzon kapacitetet teknike që disponon Këshilli Kombëtar i Radios dhe Televizionit. Për transmetuesit vendorë që nuk mbulohen nga mjetet monitoruese të KKRT-së, Bordi cakton monitorues vendorë. Monitoruesit vendorë të Bordit vendosen pranë KZZ-së ose KZQV-së ku ka qendrën e transmetimit operatori radioteleviziv që monitorohet. Për rregullat, mënyrën dhe afatet e shfrytëzimit të kapaciteteve teknike të KKRT-së për nevojat e monitorimit, KQZ-ja dhe KKRT-ja lidhin marrëveshje bashkëpunimi jo më vonë se tre muaj përpara datës së zgjedhjeve.

2. Bordi raporton çdo ditë përpara KQZ-së për përfundimet e monitorimit për ditën pararendëse. Monitoruesit vendorë raportojnë përpara KZZ-së ose KZQV-së ku janë vendosur. Kopja e raportit, së bashku me opinionin e KZZ-së ose KZQV-së, i dërgohet menjëherë Bordit të Monitorimit të Medias dhe bëhet pjesë e raportit ditor për KQZ-në.

3. Ankesat e subjekteve zgjedhore shqyrtohen së bashku me raportin e Bordit Monitorues.

4. KQZ-ja merr vendim për miratimin ose jo të raportit dhe për zbatimin sipas rastit të sanksioneve përkatëse. Vendimet e KQZ-së ankimohen sipas procedurave të përcaktuara në këtë Kod.

5. Bordi nuk mund të ketë më shumë se 7 anëtarë. Përbërja, mënyra e funksionimit dhe procedurat që ndjek Bordi përcaktohen me vendim të KQZ-së.

6. Radiot dhe televizionet publike dhe private janë të detyruara të regjistrojnë të gjitha transmetimet e tyre përgjatë gjithë periudhës së fushatës zgjedhore. Këto regjistrime ruhen për një periudhë tremujore pas përfundimit të zgjedhjeve dhe vihen me kërkesë të KQZ-së menjëherë në dispozicion të Komisionit.

PJESA E NJËMBËDHJETË FINANCIMI I ZGJEDHJEVE

Neni 143

Financimi i zgjedhjeve

1. Shteti financon zhvillimin e zgjedhjeve, sipas neneve 144 dhe 145 të këtij Kodi.

2. KQZ-ja administron fondet e caktuara për zhvillimin e zgjedhjeve, sipas rregullave të përcaktuara në këtë Kod.

Neni 144

Selia, buxheti dhe personeli i KQZ-së

1. Selia e KQZ-së është në kryeqytetin e Republikës së Shqipërisë, Tiranë.

2. Buxheti i KQZ-së përbën zë më vete në Buxhetin e Shtetit.

3. KQZ-ja pranon donacione që i shërbejnë procesit zgjedhor dhe që nuk cenojnë pavarësinë

dhe autoritetin e saj.

Neni 145

Fondet në dispozicion të partive politike

1. Përveç fondeve që përfitojnë sipas ligjit nr. 8580, datë 17.2.2000 “Për partitë politike”, partitë politike që janë regjistruar në KQZ, në përputhje me këtë Kod, përfitojnë nga fondet e Buxhetit të Shtetit për zhvillimin e zgjedhjeve.

2. Fondet e caktuara për financimin e partive politike pjesëmarrëse në zgjedhje caktohen nga KQZ-ja brenda 30 ditëve nga miratimi i tyre në Kuvend. Pagesat bëhen nga Ministria e Financave pas njoftimit zyrtar nga KQZ-ja për mënyrën e ndarjes së këtyre fondeve.

3. Fondet e Buxhetit të Shtetit për financimin e partive politike në zgjedhje ndahen si më poshtë:

a) 10 për qind e shumës ndahet në mënyrë të barabartë ndërmjet partive politike të regjistruara si pjesëmarrëse në zgjedhje;

b) 30 për qind e shumës ndahet në mënyrë të barabartë ndërmjet partive që aktualisht kanë deputetë në Kuvend ose, sipas rastit, anëtarë në këshillat e bashkive ose komunave;

c) 60 për qind e shumës ndahet ndërmjet tyre në përpjesëtim me numrin e votave të fituara prej tyre në shkallë vendi në zgjedhjet e fundit për Kuvendin ose në zgjedhjet vendore.

4. Pas përfundimit të zgjedhjeve, partitë që nuk fitojnë më shumë se 2,5 për qind të votave, detyrohen të kthejnë shumën e ndara paradhënie, sipas shkronjave “b” dhe “c” të pikës 3 të këtij neni. Të gjitha fondet e ndara, sipas shkronjave “b” dhe “c” të pikës 3 të këtij neni rishpërndahen pas përfundimit të zgjedhjeve midis partive që kanë marrë më shumë se 2,5 për qind të votave, në përputhje me përqindjen e votave të fituara nga secila prej tyre.

PJESA E DYMBËDHJETË

ANKIMET

KREU I

ANKIMI NË RRUGË ADMINISTRATIVE I VENDIMEVE TË KOMISIONEVE ZGJEDHORE

Neni 146

Afati i ankimit në KQZ

1. Me përjashtim të vendimeve të KZQV-së për korrigjimin, ndryshimin ose plotësimin e listave paraprake të zgjedhësve, që parashikohen në nenin 58 të këtij Kodi, çdo subjekt zgjedhor, në kuptimin e nenit 2 pika 25, ka të drejtë të ankohet kundër vendimeve të KZZ-së ose KZQV-së në KQZ, brenda dy ditëve nga data e marrjes së vendimit.

2. Palët e interesuara ankohen në Kolegjin Zgjedhor të Gjykatës së Apelit Tiranë edhe në rast se KQZ-ja nuk merr vendim brenda afatit ligjor për çështjen. Kolegji Zgjedhor e shqyrton çështjen në themel.

Neni 147

Modalitetet dhe forma e ankimit kundër vendimeve të KZZ-së ose KZQV-së

1. Ankimet zgjedhore kundër vendimeve të KZZ-së ose, sipas rastit, të KZQV-së përmbajnë elementet e mëposhtme:

a) emrin e plotë të subjektit zgjedhor ankues dhe adresën e tij;

b) referimin të vendimi që ankimohet;

c) përshkrimin e shkurtër të shkeljes së pretenduar, të dhëna për faktet ose rrethanat, si dhe

burimin e tyre;

ç) datën dhe firmën e ankuesit.

2. Subjekti zgjedhor ankues mund të paraqesë edhe faktet e argumentet me të cilat ai mbështet ankimin.

3. KQZ-ja bën verifikimin paraprak të kërkesës ankimore brenda dy ditëve nga regjistrimi i kërkesës ankimore. Në rast të mosplotësimit të kërkesave, sipas pikës 1 të këtij neni, KQZ-ja vendos kthimin e kërkesës ankimore për plotësim nga ankuesi.

4. Ankuesi bën plotësimin e kërkesës brenda 24 orëve dhe e ridepoziton atë, sipas procedurës së parashikuar në nenin 148.

Neni 148

Regjistrimi i ankimit nga KQZ-ja

1. Ankimi zgjedhor kundër vendimeve të KZZ-së ose, sipas rastit, të KZQV-së depozitohet nga ankimuesi ose përfaqësuesi i tij në zyrat e KQZ-së brenda 48 orëve nga data e shpalljes së vendimit.

2. KQZ-ja krijon dhe mban një regjistër të posaçëm për regjistrimin e ankimeve zgjedhore. Regjistri i ankimeve zgjedhore është i vlefshëm vetëm për zgjedhjet në proces.

3. Regjistri i ankimeve zgjedhore përmban:

a) numrin rendor të ankimit;

b) datën dhe orën e paraqitjes së ankimit;

c) subjektin e ankimit;

ç) objektin e ankimit;

d) numrin dhe llojin e dokumenteve që i bashkëngjiten ankimit.

4. Pas bërjes së shënimeve në regjistër, subjekti që ankohet merr nga KQZ-ja një vërtetim, i cili provon dorëzimin dhe marrjen e ankimit.

Neni 149

Verifikimi paraprak i kërkesës ankimore

1. Menjëherë pas mbërritjes dhe regjistrimit të ankimit, një anëtar i KQZ-së i caktuar me short bën verifikimin paraprak të elementeve, sipas nenit 150 të këtij Kodi dhe relaton në KQZ jo më vonë se 24 orë nga momenti i depozitimit të ankesës.

2. Rregullat për hedhjen e shortit caktohen me akt nënligjor nga KQZ-ja.

Neni 150

Objekti i verifikimit paraprak

Në marrjen e vendimit për pranimin ose jo të ankimit KQZ-ja verifikon elementet e mëposhtme:

a) kompetencën e KQZ-së për shqyrtimin e ankimit;

b) legjitimitetin e ankuesit;

c) respektimin e afateve ligjore për ankimin.

Neni 151

Vendimi i ndërmjetëm

1. Në rast se në përfundim të procesit të verifikimit paraprak, kërkesa ankimore nuk pranohet për shkak të parashikuar në nenin 150, KQZ-ja merr vendim brenda 24 orëve për mospranimin e saj në seancë publike, pasi dëgjon relatorin e çështjes.

2. KQZ-ja merr vendim për mospranimin e ankimit edhe në rastin kur ankimi i mangët nuk plotësohet pas përfundimit të afatit prej 24 orësh.

3. Vendimi i KQZ-së për pranimin shpallet publikisht, si dhe tregon datën dhe orën për shqyrtimin e çështjes në seancë publike. Seanca e shqyrtimit bëhet jo më parë se 24 orë nga shpallja e vendimit për pranimin e ankimit.

4. Kundër vendimit të KQZ-së për mospranimin e ankimit zgjedhor bëhet ankim në Kolegjin Zgjedhor të Gjykatës së Apelit Tiranë brenda 24 orëve nga shpallja e vendimit. Vendimi i Kolegjit Zgjedhor të Gjykatës së Apelit Tiranë është përfundimtar.

Neni 152

Bashkimi i ankimeve zgjedhore

Në përfundim të procesit të verifikimit paraprak, KQZ-ja vendos bashkimin e ankimeve kundër vendimeve të së njëjtës KZZ ose KZQV, kur çmon se shqyrtimi i përbashkët i tyre lehtëson zhvillimin e gjykimit. Vendimi i KQZ-së për bashkimin e ankimeve zgjedhore është i formës së prerë.

Neni 153

Shqyrtimi i kërkesës ankimore

1. Shqyrtimi i çështjes përpara KQZ-së bëhet verbalisht, por palët parashetrojnë me shkrim shpjegimet dhe pretendimet e tyre rreth çështjes.

2. Gjatë shqyrtimit të ankimit zgjedhor KQZ-ja mban procesverbal, në të cilin pasqyrohen shpjegimet e palëve, provat që merren, si dhe urdhrat dhe vendimet e ndërmjetme të saj.

Neni 154

Çelja dhe zhvillimi i seancës për shqyrtimin e kërkesës ankimore

1. Në ditën dhe në orën e caktuar palët ose përfaqësuesit e tyre njoftojnë në sekretarinë e ngritur posaçërisht nga KQZ-ja për praninë e tyre.

2. Përpara se të fillojë seanca, administrata e KQZ-së thërret palët ose përfaqësuesit e tyre dhe i fton të zënë vendet e caktuara.

3. Në qoftë se në ditën dhe orën e caktuar njëra ose të dyja palët nuk paraqiten, seanca zhvillohet pavarësisht pjesëmarrjes së tyre.

Neni 155

Shqyrtimi administrativ

1. Shqyrtimi administrativ për ankimin zgjedhor zhvillohet nga KQZ-ja në seancë plenare. 2. Kryetari i KQZ-së drejton seancën.

Neni 156

Administrimi dhe pranimi i provave

1. KQZ-ja lejon palët të provojnë faktet mbi të cilat i bazojnë kërkimet dhe pretendimet e tyre, duke paraqitur në shqyrtim vetëm ato prova që janë të domosdoshme dhe që kanë lidhje me objektin e gjykimit.

2. KQZ-ja fillon me dëgjimin e palës ankimuese.

Neni 157

Shqyrtimi dhe rivlerësimi

1. Gjatë shqyrtimit të ankimit zgjedhor, KQZ-ja kryen verifikimin e dokumentacionit zgjedhor, si dhe rivlerësimin e votave kur këto çmohen të nevojshme prej saj.

2. Kur gjatë shqyrtimit të ankimit zgjedhor KQZ-ja urdhëron rivlerësimin e votave të kontestuara, ky i fundit bëhet në prani të palëve të interesuara dhe publikut.

Neni 158

Kërkimi i provave

KQZ-ja ka të drejtë të saktësojë objektin e çështjes në shqyrtim dhe bazën ligjore, si dhe të kërkojë prova kryesisht.

Neni 159

Afati për marrjen e vendimit

1. KQZ-ja merr vendim përfundimtar në lidhje me ankimin zgjedhor brenda tri ditëve nga data e regjistrimit të ankimit.

2. Për ato ankime që kthehen nga KQZ-ja për plotësime, afati fillon nga data e dorëzimit të ankimit të plotësuar.

Neni 160

Marrja e vendimeve nga KQZ-ja

1. Vendimi i KQZ-së është gjithmonë i formës së shkruar.

2. Vendimet e KQZ-së për ankimet zgjedhore kanë karakteristikat e mëposhtme:

a) nënshkruhen nga Kryetari dhe Zëvendëskryetari i KQZ-së;

b) u drejtohen palëve të interesuara;

c) shpjegojnë faktet në të cilat është bazuar nxjerrja e këtij vendimi;

ç) tregojnë bazat ligjore të vendimit;

d) mundësinë e palëve për ta ankimuar në rrugë gjyqësore, si dhe tregohen afatet për ta bërë këtë;

dh) përmbajnë bashkëngjitur mendimin e pakicës ose mendimin alternativ, të nënshkruar nga anëtarët që e mbështesin atë.

Neni 161

Llojet e vendimeve të KQZ-së

KQZ-ja merr vendimet e mëposhtme për ankimet zgjedhore:

a) lë në fuqi vendimin e KZZ-së ose KZQV-së;

b) ndryshon vendimin e KZZ-së ose KZQV-së;

c) deklaron pavlefshmërinë e zgjedhjeve dhe vendos për përsëritjen e tyre, sipas nenit 117 të këtij Kodi.

KREU II

ANKIMI NË RRUGË GJYQËSORE I VENDIMEVE LIDHUR ME REZULTATET E ZGJEDHJEVE

Neni 162

E drejta e ankimit në gjykatë

1. Kundër vendimeve të KQZ-së, subjektet zgjedhore mund të bëjnë ankim në Gjykatën e Apelit Tiranë, sipas afateve të përcaktuara në këtë Kod.

2. Ankimet gjykohen nga Kolegji Zgjedhor i Gjykatës së Apelit Tiranë.

Neni 163

Përbërja e Kolegjit Zgjedhor të Gjykatës së Apelit Tiranë

1. Kolegji Zgjedhor i Gjykatës së Apelit Tiranë përbëhet nga tetë gjyqtarë të përzgjedhur me short nga Këshilli i Lartë i Drejtësisë.

2. Në shortin e hedhur nga Këshilli i Lartë i Drejtësisë për përzgjedhjen e tetë gjyqtarëve që përbëjnë Kolegjin Zgjedhor të Gjykatës së Apelit Tiranë, përfshihen emrat e të gjithë gjyqtarëve të të gjitha gjykatave të apelit të Republikës së Shqipërisë, me përjashtim të atyre të përcaktuar në nenin 165.

3. Shorti për përzgjedhjen e tetë gjyqtarëve të Kolegjit Zgjedhor të Gjykatës së Apelit Tiranë

hidhet jo më vonë se pesë ditë pas dekretimit të datës së zgjedhjeve. Jo më vonë se 24 orë pas daljes së dekretit, Këshilli i Lartë i Drejtësisë shpall publikisht dhe boton në të paktën tri gazeta me tirazhin më të madh datën, orën dhe vendin ku do të hidhet shorti dhe u dërgon dy partive parlamentare të maxhorancës dhe dy partive parlamentare të opozitës, që kanë përkatësisht numrin më të madh të mandateve në Kuvend, listën e gjyqtarëve që do të përfshihen në short. Shorti hidhet në praninë e publikut, përfaqësuesve të partive politike, koalicionëve dhe të medias. Shorti zhvillohet duke tërhequr emrat e tetë gjyqtarëve nga kutia e shortit. Para fillimit të tij, të pranishmëve u jepet mundësia të këqyrin kutinë e shortit dhe emrat e gjyqtarëve të futur në të. Pas këqyrjes, nxirren tetë emra nga kutia. Secili prej përfaqësuesve të dy partive parlamentare të maxhorancës dhe dy partive parlamentare të opozitës, që kanë përkatësisht numrin më të madh të mandateve në Kuvend, ka të drejtën të përjashtojë një prej tetë emrave të nxjerrë nga kutia e shortit. Asnjë prej partive të tjera nuk ka të drejtën e kundërshtimit. Procedura për përjashtimin e emrave është e fshehtë. Kërkesa për përjashtim përmban vetëm emrin e gjyqtarit, pa përmendur shkaqet e përjashtimit. Këshilli i Lartë i Drejtësisë, pasi konstaton rastin e përjashtimit, brenda një ore nga shorti i parë, organizon një hedhje të dytë shorti për të zëvendësuar emrat e përjashtuar nga përfaqësuesit e partive politike. Tetë emrat që mbeten përbëjnë Kolegjin Zgjedhor të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe delegohen në detyrë nga Këshilli i Lartë i Drejtësisë menjëherë pas hedhjes së shortit.

4. Brenda 24 orëve nga përzgjedhja e tyre me short, të tetë gjyqtarët e Kolegjit Zgjedhor të Gjykatës së Apelit Tiranë bëjnë betimin në një ceremoni publike, në prani të Këshillit të Lartë të Drejtësisë dhe nën drejtimin e Presidentit të Republikës. Betimi ka përmbajtjen që vijon: “Betohem solemnisht se do të respektoj, mbroj dhe do t’i bindem Kushtetutës dhe ligjeve të këtij vendi, se do të respektoj të drejtat dhe liritë e qytetarëve dhe do të përmbush detyrat e mia. Betohem se do të kryej detyrën time me të gjitha mundësitë e mia dhe në mënyrë të paanshme, të drejtë dhe pa favorizuar ndonjë person ose parti.”

5. Shorti i parë për ngritjen e Kolegjit Zgjedhor të Gjykatës së Apelit Tiranë hidhet sipas procedurave të parashikuara nga ky nen me shpalljen e datës së zgjedhjeve për organet e qeverisjes vendore të vitit 2003. Kohëzgjatja në detyrë e Kolegjit Zgjedhor të dalë nga ky short, vazhdon deri me dekretimin e datës së zgjedhjeve të radhës për në Kuvend, për të cilat hidhet një short i ri.

6. Gjykata e Apelit Tiranë vë në dispozicion të Kolegjit Zgjedhor mjedise të mjaftueshme pune, pajisje dhe personel, në mënyrë që të sigurojë kryerjen në kohë dhe në mënyrë profesionale të detyrave të veta.

Neni 164

Kohëzgjatja dhe mbledhjet e Kolegjit Zgjedhor

1. Kolegji Zgjedhor i Gjykatës së Apelit Tiranë i ushtron funksionet e veta gjatë gjithë kohëzgjatjes së legjislaturës së Kuvendit të dalë nga zgjedhjet për të cilat është hedhur shorti.

2. Konstituimi i Kolegjit bëhet menjëherë pas betimit. Kolegji qëndron i mbledhur deri në përfundim të gjykimit të ankimeve ose të kalimit të afateve të ankimit, lidhur me procesin zgjedhor të radhës.

3. Kolegji rithirret në detyrë nga Zëvendëskryetari i Këshillit të Lartë të Drejtësisë jo më vonë se 48 orë pas dekretimit të zgjedhjeve të pjesshme për Kuvendin ose të zgjedhjeve të pjesshme apo të përgjithshme për organet e qeverisjes vendore, si dhe për referendumet. Kolegji qëndron i mbledhur deri në përfundim të gjykimit të ankimeve ose të kalimit të afateve të ankimit për këto zgjedhje.

4. Me kërkesë të Kryetarit të Gjykatës së Apelit Tiranë, Kolegji rithirret në detyrë sa herë që pranë kësaj gjykate depozitohen ankime ndaj vendimeve të KQZ-së, jashtë afateve të përmendura në pikat 2 dhe 3 të këtij neni.

Neni 165

Kriteret për mospërfshirjen e gjyqtarëve në short

Nuk përfshihen në shortin e hedhur, sipas nenit 163:

a) gjyqtarët e emëruar në detyrë në bazë të pikës 1 të nenit 20 të ligjit nr.8436, datë 28.12.1998 “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”;

b) gjyqtarët, ndaj të cilëve është vendosur fillimi i çështjes penale;

- c) gjyqtarët, ndaj të cilëve është në fuqi një masë disiplinore;
- ç) gjyqtarët, ndaj të cilëve është filluar procedim disiplinor.

Neni 166

Pavlefshmëria e delegimit

1. Delegimi i gjyqtarëve në Kolegjin Zgjedhor është i pavlefshëm në rast se pjesëmarrja e tyre në short është bërë në kundërshtim me kushtet e parashikuara në nenin 165.
2. Pavlefshmëria e delegimit është shkak për përjashtimin e gjyqtarit nga gjykimi i mosmarrëveshjeve zgjedhore.

Neni 167

Mbrojtja e gjyqtarëve të Kolegjit Zgjedhor

1. Gjyqtari i Kolegjit Zgjedhor nuk mund t'i nënshtrohet procedimit disiplinor gjatë gjithë periudhës për të cilën është krijuar Kolegji.
- Gjatë kësaj kohe, gjyqtarët e Kolegjit Zgjedhor të Gjykatës së Apelit Tiranë nuk mund të lëvizin nga detyra e gjyqtarit, për shkaqe që lidhen me pikën 5 të nenit 27 të ligjit nr. 8436, datë 28.12.1998 "Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë", si dhe për pamjaftueshmëri profesionale. Ndaj tyre nuk mund të jepet vlerësimi "i paafte".

Neni 168

Afati i ankimit në gjykatë

1. Ankimet, sipas këtij Kodi, paraqiten në Gjykatën e Apelit Tiranë, e cila ia kalon ato Kolegjit Zgjedhor.
2. Ankimi ndaj vendimeve të KQZ-së bëhet brenda dy ditëve nga shpallja e tyre, me përjashtim të ankimit ndaj vendimit të KQZ-së me objekt pavlefshmërinë e zgjedhjeve.

Neni 169

Forma dhe përmbajtja e ankimit

1. Ankimi paraqitet me shkrim dhe duhet të përmbajë:
 - a) të dhënat për identitetin e ankuesit;
 - b) kopje të vendimit të KQZ-së;
 - c) përshkrimin e shkurtër të shkeljes së pretenduar;
 - ç) faktet dhe argumentet me të cilat ankuesi mbështet ankimin.
2. Nëse ankuesi kundërshton ndonjë prej gjyqtarëve të Kolegjit Zgjedhor të Gjykatës së Apelit Tiranë, kundërshtimi duhet të përmbajë arsyen specifike pse nuk është e përshtatshme që një gjyqtar i caktuar i Kolegjit Zgjedhor të gjykojë ankimin e tij. Nëse ankuesi nuk e bën kundërshtimin e tij në çastin e paraqitjes së ankesës, atëherë ai nuk ka të drejtë më të kundërshtojë ndonjë gjyqtar.
3. Ankimi nuk regjistrohet nëse nuk përmban të dhënat për identitetin dhe kopjen e vendimit të KQZ-së.

Neni 170

Regjistrimi i ankimit

1. Pas regjistrimit të ankimit, Kryetari i Gjykatës urdhëron njoftimin e subjekteve zgjedhore dhe palëve të interesuara.
2. Pala e interesuar që ka marrë njoftim për ankimin, ka të drejtë që, brenda dy ditëve nga marrja e njoftimit, të paraqesë kundërshtimin e saj për ndonjë prej gjyqtarëve të Kolegjit Zgjedhor të Gjykatës së Apelit Tiranë. Kundërshtimi duhet të përmbajë arsyen specifike pse nuk është e përshtatshme që një gjyqtar i caktuar i Kolegjit Zgjedhor të gjykonte ankimin e tij. Nëse pala e interesuar nuk e bën kundërshtimin e tij brenda dy ditëve nga marrja e njoftimit të ankimit, atëherë ai nuk ka më të drejtë të kundërshtojë ndonjë gjyqtar.

Neni 171

Procedura e shqyrtimit të ankimit

1. Kolegji Zgjedhor në shqyrtimin e ankimit zbaton rregullat e parashikuara në Kodin e Procedurës Civile në kreun për gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative, përveç rastit kur parashikohet ndryshe në këtë Kod.

2. Kolegji Zgjedhor gjykon ankimet me trup gjykues të përbërë nga 5 gjyqtarë. Ankimet u shpërndahen gjyqtarëve sipas procedurave të këtij Kodi.

Fillimisht, të tetë gjyqtarët e Kolegjit Zgjedhor shqyrtojnë së bashku kundërshtimet e paraqitura për ndonjë nga gjyqtarët, sipas neneve 169 dhe 170. Gjyqtari që është subjekt i kundërshtimit, përjashtohet nga gjykimi i ankimit, nëse rezulton se ka ndonjë interes në çështjen në fjalë ose në lidhje me ndonjë nga palët në gjykim, ka qenë më parë punëdhënës, punëmarrës, këshilltar, përfaqësues ose avokat i ndonjëres prej palëve, nëse ai ka lidhje gjinie me ndonjë nga palët, ose nëse rezulton se ai nuk mund ta kryejë detyrën në mënyrë të paanshme, të drejtë dhe pa favorizuar asnjë prej palëve. Të gjithë gjyqtarët e Kolegjit Zgjedhor vendosin së bashku mbi vlefshmërinë e kundërshtimit ndaj ndonjërit prej gjyqtarëve.

Neni 172

Të drejtat e palëve në proces

1. Palët në procesin e shqyrtimit të ankimit, lidhur me rezultatin e zgjedhjeve, kanë të drejtat që parashikohen në Kodin e Procedurës Civile, përveç rastit kur parashikohet ndryshe në këtë Kod.

2. Mungesa e njëres palë gjatë procesit nuk përbën pengesë për vazhdimin e gjykimit të ankimit nga ana e Kolegjit Zgjedhor, përveç rastit kur Kolegji vendos ndryshe.

Neni 173

Afati i gjykimit të ankimit nga Kolegji Zgjedhor

1. Kolegji Zgjedhor gjykon dhe vendos për ankimet brenda shtatë ditëve nga depozitimi i ankimit.

2. Në rastet e parashikuara nga pika 4 e nenit 164, Kolegji Zgjedhor vendos brenda një muaji nga depozitimi i ankimit.

Neni 174

Vendimi i Kolegjit Zgjedhor

1. Në përfundim të procesit, Kolegji Zgjedhor vendos:

a) lënien në fuqi të vendimit të KQZ-së;

b) ndryshimin e vendimit të KQZ-së;

c) urdhërimin e KQZ-së për rishqyrtimin ose rivlerësimin e votave.

2. Vendimi i Kolegjit Zgjedhor është i formës së prerë. Ndaj tij nuk bëhet ankim ose rekurs.

PJESA E TREMBËDHJETË PËRGJEGJËSITË DHE SANKSIONET

Neni 175

Përgjegjësia e personave të ngarkuar me administrimin e zgjedhjeve

Anëtarët e komisioneve zgjedhore dhe nëpunësit e administratës publike në shërbim të këtyre komisioneve mbajnë përgjegjësi penale dhe administrative, sipas legjislacionit në fuqi për shkeljen e dispozitave të këtij Kodi.

Neni 176
Votimi më shumë se një herë

Votimi më shumë se një herë në të njëjtat zgjedhje përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose heqje lirie deri në tre muaj.

Neni 177
Braktisja e detyrës nga anëtarët e komisioneve të zgjedhjeve

Braktisja e detyrës, pa shkaqe të ligjshme, nga anëtarët e komisioneve të zgjedhjeve përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose heqje lirie nga 6 muaj deri në 2 vjet.

Neni 178
Sanksione administrative

1. Shkelja e dispozitave të këtij Kodi nga anëtarët e komisioneve të zgjedhjeve ose nga persona të ngarkuar me detyra, sipas këtij Kodi, kur nuk përbën vepër penale, dënohet me gjobë nga 3 000 deri në 90 000 lekë.

2. Shkeljet e tjera të dispozitave të këtij Kodi, kur nuk përbëjnë vepër penale, dënohen me gjobë nga 1 000 deri në 2 500 lekë.

3. Për shkeljet e parashikuara në këtë nen dënimet jepen nga KQZ-ja.

Neni 179
Sanksionet për shkelje të parimeve të Kodit

1. Shkelja e ndonjërit nga parimet e përgjithshme të përcaktuara në nenet 3, 4 ose 5 të këtij Kodi, në rastet kur kjo shkelje nuk ka ndikuar në rezultatin e zgjedhjeve, përbën kundërvajtje administrative dhe dënohet me gjobë nga 100 000 deri në 500 000 lekë.

2. Masa e gjobës përcaktohet në varësi nga rrethanat e mëposhtme:

a) rreziku që formon shkelja për zhvillimin dhe administrimin e zgjedhjeve në të ardhmen;
b) fakti nëse autori i shkeljes ka përfituar nga shkelja materialisht ose nëpërmjet shkeljes ka ndikuar në marrjen e mandatit nga kandidati, partia politike a koalicioni;
c) kohëzgjatja dhe rrethi i veprimeve që kanë çuar në kryerjen e shkeljes;
ç) fakti nëse ka pasur përpjekje për fshehjen e shkeljes dhe në ç'skallë kanë qenë ato;
d) qëndrimi i autorit të shkeljes pas zbulimit të saj;
dh) fakti nëse në kryerjen e shkeljes kanë marrë pjesë persona zyrtarë ose janë shfrytëzuar burime publike;

e) fakti nëse shkelja është përsëritur;

ë) fakti nëse është kryer në bashkëpunim;

f) rreziku potencial ndaj zgjedhjeve të lira, të drejta, demokratike dhe transparente.

3. Gjobat, sipas pikës 1 të këtij neni, vihen nga KQZ-ja.

4. Shkeljet, sipas pikës 1 të këtij neni, kur kanë ndikuar në rezultatin e zgjedhjeve, përbëjnë kundërvajtje penale dhe dënohen me burgim nga 6 muaj deri në 2 vjet.

**PJESA E KATËRMBËDHJETË
RUAJTJA E DOKUMENTACIONIT**

Neni 180
Ruajtja e dokumentacionit

1. Asnjë procesverbal i KQV-së, KZQV-së, KZZ-së ose i një komisioni tjetër zgjedhor nuk mund të asgjësohet pa miratimin paraprak të KQZ-së.

2. Të gjitha procesverbalet e KQV-së ose të çdo komisioni tjetër të ngritur nga KZQV-ja ose KZZ-ja i jepen KZQV-së ose KZZ-së në mënyrën dhe kohën e caktuar nga KQZ-ja.

3. KZQV-ja dhe KZZ-ja mbajnë nga një kopje:
- a) të dokumentacionit të kandidatëve dhe partive politike që marrin pjesë në zgjedhje;
 - b) të listës së emrave dhe adresave të të gjithë anëtarëve të KQV-së dhe komisioneve të tjera;
 - c) të listës së qendrave të votimit;
 - ç) të listave të zgjedhësve për njësinë zgjedhore;
 - d) të emrave dhe adresave të të gjithë anëtarëve të KZQV-së ose KZZ-së;
 - dh) të hartës së njësisë zgjedhore me kufijtë e zonave të qendrave të votimit;
 - e) të përshkrimit me shkrim të kufijve të të gjitha njësive zgjedhore;
 - ë) të dekretit për caktimin e datës së zgjedhjeve, të njoftimeve zyrtare për zgjedhjet të KZQV-së ose KZZ-së, të shpalljes së rezultateve të zgjedhjeve për çdo qendër votimi dhe të shpalljes përfundimtare të rezultateve;
 - f) të deklaratës së shpenzimeve të bëra për administrimin e zgjedhjeve.
4. Dokumentet origjinale, të parashikuara në pikën 3 të këtij neni, i dërgohen KQZ-së brenda tre muajve nga shpallja e rezultateve të zgjedhjeve. KQZ-ja mban një kopje dhe ia dërgon dokumentet origjinale Arkivit Qendror të Shtetit, në mënyrën e kërkuar prej tij dhe brenda 12 muajve pas shpalljes së rezultateve përfundimtare të zgjedhjeve.
5. Menjëherë pas shpalljes së rezultateve nga KZQV-ja ose KZZ-ja, komisioni i dërgon KQZ-së, në mënyrën e caktuar prej saj, të gjitha kutitë e vulosura të votimit me procesverbalet e votimit, vulën e komisionit, fletët e votimit të përdorura në zgjedhje, si edhe fletët e votimit të papërdorura.
6. Me marrjen e kutive të votimit dhe fletëve të votimit të papërdorura dhe pas përfundimit të afatit për ankimet, sipas këtij Kodi, KQZ-ja hap të gjitha kutitë e votimit, nxjerr procesverbalet e votimit, si dhe tabelat dhe procesverbalin e numrit të fletëve të votimit dhe ia dërgon ato Arkivit Qendror të Shtetit në mënyrën e caktuar prej tij. Të gjitha fletët e votimit dhe kundërfletët digjen nën mbikëqyrjen e KQZ-së.

PJESA E PESËMBËDHJETË DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 181

Dispozitë e përkohshme për zgjedhjet vendore të vitit 2003

1. Për zgjedhjet vendore të vitit 2003, brenda 15 ditëve nga hyrja në fuqi e këtij Kodi, Presidenti i Republikës cakton me dekret datën e zgjedhjeve në periudhën 12-26 tetor 2003.
2. Për zgjedhjet vendore të vitit 2003 KQZ-ja, brenda 30 ditëve nga hyrja në fuqi e këtij Kodi, përcakton dokumentacionin e kandidimit së bashku me formularët për mbledhjen e firmave, në përputhje me përcaktimet e bëra në këtë Kod.

Neni 182
Shfuqizime

Ligji nr.8609, datë 8.5.2000 “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, ndryshuar me ligjin nr. 8770, datë 3.5.2001, si dhe çdo dispozitë tjetër që bie në kundërshtim me këtë Kod, shfuqizohen.

Neni 183
Hyrja në fuqi

Ky Kod hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekret nr.3868, datë 30.6.2003 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu